

МИРОСЛАВ ЛАЗАРУК

СПОВІДЬ ВІТРЄКА

Вибрані поезії 2014-2024 рр.

УДК 821.161.2
ББК 84.4 (Укр6)
Л 17

Лазарук М.

Л 17 СПОВІДЬ ВІТРЕКА. Вибрані поезії 2014-2024 рр./Лазарук –
Косів: Писаний Камінь, 2024 – 248 с.

ISBN

Нова поетична книга українського письменника Мирослава Лазарука охоплює значну частину віршів, написаних з 2014 по 2024 рр. Автор з глибоким болем переживає загарбницьку війну проти рідної держави, яка триває не одне століття... Водночас з трепетом сприймає становлення політично зрілої України, вклоняється Героям, які "тримають небо над Україною". Чимало у книзі і ліричних поезій, які у цей складний час надихають і запевнюють, що Життя неодмінно переможе смерть, а Світло темряву.

Збірка поезій "Сповідь вітрека" наповнена гуцульськими словами та образами, які додають поетичним рядкам різнобарвності та колориту.

© М. Лазарук, 2024

© Видавництво

«Писаний Камінь», 2024

ЛЮТЬ ОД БЕЗПЛІДДЯ...

Війна прийшла неждано... Не чекали?
Роздарували зброю москалям,
Братва не рідна, їй все мало й мало,
Од них втікає, що заблаглося, землі,
Землици нашої... Чиєї ще?
Розквітли поруч, де Дніпро та люд,
Позводили і храми, й замки, глянуть лячно,
Чия ж земля, сусідова – ж таки.
Та, нумо, їх по-брайц-цкі рятувати,
Мов Катеріна (к у р в и с ь к о старе)!
Везут і бомби, і снаряди
С о в є – є – ч ь к і літаки...
Гуде Планета: постривай же, кате,
Забув, що у х о х л і в легка рука?
Ви крок ступили, ми – куди ще більше,
Тремтит повсюдно ниций кат...
Горє Ма-а-а-асква і Ноуг-г-г-ород, і Крим,
Єкщо вогонь вам наймиліший,
То грійтеси, зима надходить, хоч помри,
А ні – на піч кацаписька огидні,
Ховайси в теркатий сарафан,
Коб ни було ни чутно, ани видко.
Вивчаючи не Біблію, ачи Коран,
Якщо у Бога ти не віруєш,
То можна ним зафейкувати,
Грошвою зміреєш, авже ж...
Не шубами, не хутром, то й дарма,
Мій світ стоїт за правдов й вірою,
Та совістю... А що у вас? –
Нечесність, хитрість, підлість,
Які нігде не вродє... Може, гідність?
Рятунку гет нима,
Лиш лютє – та втомлена безплідність...
Та ради скрізь бракує вам,
Коли ж покинула дарма,
Настало те, що має бути всує,
Та що на світі вас іще трима?
Теменна смерть на кісточках вальсує...
Затєто промовлєє: вже зима!

КОЛИ МИНАЮТСЯ ЕПОХИ...

Диптих

Світлій пам'яті Небесної Сотні

1.

За ніч за дві минаються епохи,
Неначе за столітє нетривке,
Всевишній не минається ні трохи,
Майструє тіло, а воно глевке.

Так ніби справді ще бракує духу,
Того, що рве на шматтє, а проте...
Несе диявол в серці завірюху,
Щоб вимести із него все свете.

Тоді лишаються сліди криваві,
Які ведуть до Бога на Майдан.
Сидит собі на довгій лаві
Й сортує трупи в судний караван.

Шукаючи і винних і нивинних,
Проте ж усі – Герої, инчих тут нема.
З одної Божеської глини,
Ни заглевкої – справжньої, й дарма

У душу зазирати, ніч минає,
Немов епоха вражена німа.
І Бог завчасу німби їм мінеє,
Скінчилася, нарешті вже зима...

2.

*«Нас там триста, як скло,
Товариства лягло»...*

Тарас Шевченко

За сотнев йде мужніша сотня,
Чекає розпанаханий Майдан,
За ним холодна ніч, гейби безодня,
За нев – неублаганний океан
Мільйонів душ, гарячих, одчайдушних,
І чути лиш один надірваний порив,
Нема німих чи й простодушних,
До кожного сам Бог заговорив:
– Борітеси – поборете! Немає шлеху,
Як той, котрого вам заповідав,
Та за щитами деревленими на плаху,
Супроти снайпера тупого, ек удав,
А далі вбивці в масках беркутиних,
Ціляються у скроні та в серце,
Прийшли голодні зайди на гостини,
Лишеючи обличчя у синцях!
Та не спиняються, ідуть одчайні сотні
І ллєси кров горєча та прудка,
Її спинити й ангели не годні,
Промовит смерть холодна та їдка,
Нічого не спроможна зрозуміти,
Забрати їх захоче в небеса,
Але не йдуть тудя Вітчизни діти,
Стояти тут, земна краса
Оповиває, подарує крила,
Бо для Героїв смерти й тут нема,
У небесах Господніх їх могила.
Скінчилася не праведна зима.

МИ НЕ РІДНЄ З ТОБОВ

Невже піде підступно брат на брата,
Котрий плюндрує лихо і вбиває,
На того, хто зневірено співає,
Підкреслюючи, буде ще й розплата?

Чого тобі замало, бувший брате,
Земель, що можна і вдавитися,
Та скільки ж можна битися і битися?!
Бо час, нарешті, й старшому – повстати.

І серцем заслонити Україну:
І Крим, й Донбас, і Слобожани,
Хоча й спіше кіржаві вітрогони,
Побрязкуючи зброєв гет захланно.

Та брат стоїт, помилювань не просит,
Бо відпросив за сотні літ прощених.
Невже потрібно знов боїв свещених,
Благає Бог: а може, доста?!

Захланний брат очікує, мудрує,
Забрешетси, що й дідько відсахнеси,
На Київ глипає, Майдан гарує,
Мечі кує, та правда й воле ни прогнутси.

Не діждешси! Ми станемо до бою,
За нами – все Європа, світ і Бог Всевишній.
Ни брат молодший, а колишній,
Ми ж не ріднє з тобов...

СИБІРСКА ОДІССЕЯ

Пам'яті діда Василя

По сибірах, по сибірах, по сибірах
Душа розчахнута вандрує,
Та застигає в скронях страх,
Де цар безрідний владарує.

Вросла у землю наводно
Тісненька дідова могила.
Лиш вельзивулові сліди
Глибинну пустинь породили.

Пролеже знов колючий дріт,
Єк сто, єк двісті років тому,
На серци корінь пустит глід,
Замість поверненє додому,

Не передбачит навіть Бог
Та й ангел опускає крила.
Душа знайшла тупий острог,
У вічність крига путь застлила.

Я жайвором видовбую скалу,
Єк глід гіркий зи скронь Ісуса,
І всеу Господа молю,
Яка би не була спокуса,

Дозволь відкрити небеса
Над Україною, в роздоллі,
Де твій неторканий посаг,
Де розкошує брат на воли.

По сибірах, по сибірах, по сибірах
Могила дідова забута,
На чужинецких, на вітрах
Ще прагне бути, бути й бути!

Бабуся скулена годує голубів,
У жмені – крихти хліба,
Данцюючи подячно біля неї.
І Цісар вражений зненацька задубів,
Він годувати захотів,
Давно ж і сам ні снідав, ні обідав,
Вечерю ворогу віддав, а сам у ківері
Й поношеній, без галунів, лівреї,
Для голубів, а чи для себе просить хліба...
Попри него йдуть мадяри, німці та гебреї,
Слов'яни, стояні на сівері...
Бабуся, вкравши хліба в голубів,
Лишеє цісарю і ... крішечку для себе.
Благає слізно:
«Боже ж, треба, конче ж, треба,
Не проживемо на Землі Господній
Єк птах самотній і звізда – край неба.

ЗВІРИНЕЦ

Політична байка

Недавно, діялос, а певно, вчере,
Злетіласи на здобич звірина,
Та ще й яка!
Крадливі тигри, беркути й зі зворів
Убогі соколи, шо п'єні без вина.
Їх спритно гнали в бій ловці керваві,
Яким, напевно, байдуже кого
Під кулю гнати в ненаситній славі
Та й куций цар кричит: ату його!
Злітали хижаки усіх мастей, неборе,
Тітушки, блатуни і пахани,
Й «зелені чоловічки», палали зорі,
Благаєм слізно: хочемо війни!
На ключе рвати, вочи вибивати,
Баньки палали в соколів їдких
І кровію вчилиси свідомість запивати,
Єк власну злість спивають слимаки.
Та кождий від ловця-провидця
І до сліпого беркута-гравця,
Шо лев звіринця
Наготував для звіра-удальця.
Збираються кастровані, май грізні,
Чекаючи, єк судного кінця,
Де поміж ґрат заковані, залізні
Їх поведут до страти, до сильця.
Чи є мораль у байци політичній?
Та скільки би ни кичивси хижак
В теорії бездарно-емпіричній,
Утрапит під тупий ножак!

Малюю сонні акварелі,
Мольберт, затиснувши в руці,
Порозпускаються марелі
Й тугі вологі пуп'єнці
Заллють молозивом духмнєним.
Я відчуваю Божий дух,
Чи тільки сон Марії-мами,
Де позаквітне все довкруг.
І Гавриїл зійшов на ложе:
За дев'ять місяців тобі
Народжувать дитєтко Боже...
...На личко промінець приліг,
Поклав мазки смутні та ясні,
Єк цвіт усміхнених марель,
Єк їх пологи передчасні,
Коли співає менестрель,
Данец виводє лель-полель.

ПЕРЕДЧУТТІВ ГОРЄЧА ФИЛЯ

Лишєє схід рудаву філю,
Шо тонко тєгнетси крізь день,
А далі – найбільіщу милью,
Нечутно зводит для людий.
То замилуєтси у липах,
Вдихнеш духмнєну заметіль,
В безмежє перелите –
Земна безтемна божевіль...
Жовтаві кроки з-поза снів,
Ми тут ходили і жили,
Звичайні ж люди, – не пророки,
Що памнєть роду зберегли.
Хто ходит перед нами
І чи з покаров і боргом,
Ми зберігаєм власні храми,
Із непокоров ідемо,
Де золото їх несполите,
Та, враже, й золоте єрмо,
Зуміємо ми підкорити.
Греде до тебе Божий суд,
Ше світ захочеш відмолити, –
Печерний, здичавілий триглодите,
Твій недописаний статут...

РАННЯ ВІСТЬ

Дощі вночі не сплє,
Ідуть, гей би данцюють,
На срібнім підвіконні снє,
Їх випиває виспрагла земнє,
Здаєтси: гий бездонні.
Втомилис клевчики тверді,
Дощі нас буде
Крізь марева нічних агоній,
Ще й досі зично гомонє,
В сріблясті струни підвіконє,
Ни відштрикали ще свого...
Летит самотний птах,
Промовит: годі, годі, годі?
Вас шей не є,
Несіт тужбу лунких мелодій.
...Я ж задрімав,
Пташині зграї з-під небес
На крилах невсипущих лодій
Приносє вість, що день воскрес...
Вітрец листком пролопотів
І залунав пташиний спів, –
Постав з тонких мельодий.

КУПАЛЬСКІ СВЯТЦИ

Проспиш дрізда і солов'є –
Капелу доморощену,
На святці позапрошену,
Лиш горлиці ше воркоте
Ворони каркают:
Смутні такі,
Не починай – зі сварки.
І не свищи, а зачіпай
З пташинов май поставов:
Бо де той бай, де коровай –
З неприспанов май славов...
І затихає ранній грай
Непроханов гáвов,
Прийшов чинити сан добра –
Твори з душев ти й ни лукавов.

Невгамовний друже, спиш,
Голосистий, із яких віків?
Хтос комус прачесно служить,
Ба й не знаю, хто захтів?..
Та без тебе ни було б світанє,
Сонце заблукало би тудя,
Де німує ще зірниці ранні,
Соловію-брате, прилети.
Чи твій голос онімів, не віру,
Чи в краї далекі одлетів?
Ми ж без тебе, брате-соловію,
Без любови мови помремо,
Не лишей без віри та надії,
Світла дай, бо живемо ж ми –
В голосах, у славній українській мові,
Правсехвальних нутах молитов,
В хлібови твоєму й крови,
Оживаємо ми знов і знову,
Постає любов у чистім слові...

ЗІЗНАНЄ

Найкижчий гріх здійснити б захотів,
Але не зміг його вчинити
І не віддав би й сто своїх жиків,
У Часови се, навіть, ни сумісно...
Путі Господні не ісповідимі –
В пекельнім раї, викраяний гнів,
Витручує судини,
Де голод недопитих днів.
До кого йдеш, де ж сподіванє, –
У вибори ж і вибору нима?
Звізда встає не перша й ни остатна,
А може, – то проста сума?..
Не віриш у свої зізнанє,
Бо не твоє ж, бо вуздати,
Допоки дихаєш, – єдиний крам –
Крім двох, ба й не існує дати,
Одну із них не зможеш одспівати,
Невтомний грішнику, зневірено закем,
А з инчов – підеш,
Відків і ни захочеш повертатиси,
Де ни ведут і звірові сліди,
Та й за гріхи хтос має відповісти?
Та Ти веди нас, Господи, веди,
Єк до закланє...
Доймає перепуд
У мить прощанє.

Допивають літо богомоли,
Хоть єго, ну гейби й ни було,
Розливають роси в раннім поли,
Полишеють пломені, ек шкло,
На травинах, де сюрче цикади,
Звуків не почуто, гейби снів,
Розливають золоті левади,
День прийдешний, гейби звурунів...
Та ніхто, ні відає й ни знає,
Не промовит навіть богомол.
Вдосвіта ж усе ж, минає, —
Ані Бог, ні царь, ані король.
Не дадут пояснень,
Далечінь постане довкруги,
Оживають безголосі страсти,
Котрі нам ще до снаги!

НІЧ У НАГУЄВИЧЄХ

Зорі, єк смаковници, спадають
На рєсну напоєну землицу.
Місец тулитси – нима, де й прихилитиси,
В небесах, де й звізди не ридають,
Йванови ни спитси.
Бо усе, усесеньке і всеціле:
І діброва, й кузнє ше не клепчут...
Хто сказав, що у заліза серце тепле?
Та ни вірте, слово ж, оніміло,
Залунає,гей осиротіло,
Шоби дихати простими голосами,
І росов, шо падають чутно,
Не полюдно,
Зазвучит Осанна,
Оживає давнє рана.
...Досвітку чекаєш, безгомінно,
Промінцєми залетиш у груди,
Прокорнєют птахи й люди,
Звізди згаснут, чи вускреснут,
Усміхнеси людим перелесник,
Звіздоньки цілює в груди
І не червоніє, бо весни чікає,
Та надходить будень...

МІРАЖ

Холоне слово, єк метал,
Ти не зумів зігріти?
Спалахує дамаска сталь,
Захоче в серці закипіти
І запалати-затекти
У нецільовані зіниці,
Любовію і болем наректи,
Коли надія снитси.
Горит надщерблено звіздар
Впаде на очамрілі груди,
З небес призвіднице руда,
Розпанахає світень-будень?
З дилеких несусвітних піль
Півні затегнут опівночи,
Постане горний біль,
Де заблукают райські вочи.
Сего хотів? Сего жідав?
Розколюючи Слово, гий на друзки,
Ни відболів, ни відридав,
Лиш вовче лико андалузки
Отємит і ни запече,
Єк голубиний колір крови,
Бездонно-звільгло затече,
Залєє губи, вочи й брови,
Проткне мечем,
Промовит, стиха заговорит...
Заліпит чорним сургучем.
Веди в незвідані простори,
Де ніч ву ранок протече.

Північ минула – колір води,
 Сон одійшов, «а ніч, як море»,
 Вкрастиси крадьми на вишні простори,
 Наказуй: до себе – дійди!
 Грани зітерті, бракує межі,
 Та не лікайси безмежє,
 Плинеш туди, де немає путійки,
 Палають пахучі коржі
 Мамині, – з дальних небес,
 Можна докінутиси й жити, –
 Й нутром дорожити.
 Болісно, щемко, єк завше, увес.
 Крихта минушого, гей би й ни сон,
 Скапують роси в студенії жили,
 Шукаєш людину,
 Ходит розпуков, гейби в унісон?
 Грати не можна – програна гра,
 Безтемно за тінню ступати,
 Вишне вода у мені закіпає,
 Серце лупає,
 Придумана кимос мара...
 Скрипаль на скрипочци грає.
 Торкайси могого крила,
 Мовчит, крилєтами крає...
 Тінь голуба завмирає,
 Забуте усе проминає –
 Зблиски студеного шкла
 Душу ламають.

Вигорни жменю цілющої грани,
Що ж там, на денци, кіпит?
Тіні зникають, ек лики буранні,
Й не проминають, а Вічність, ек мить.
Гей ни зникама, триває,
Чахне горнило, мова ж тече,
Сіль та оливу в огонь підливають,
Скапують сльози з вочей.
Гнутси підкови, ламають Правду,
Памнєть нетлінна – повітре й вуда,
Не пробачєє ни кривди, ни зради
Й смерти, відай...
Не голоси, не ридай,
Плинут у небі хмарини зажурені
Проминальні,
Втікають, ни знають, куда ж,
Де ширєють потоки води,
І ни минають, ек горе і лихо,
Ни zostавляють слідів,
Стиха дрейфують,
Аж до своїх берегів.

Примарні крихти світлеків
Скресают у видінні,
Стільник, зачерпнувши сей день,
Не проминути б у горіннє,
Чистіщому, бо Пан
Дарує кожному намисто,
Не затремтит тоненька длань...
Се ж світло – чиста благодать
І темінь не поогортає!
Ні буйні видива латать,
Шо зниділо, картає,
Розвиднюйси, чікай, коли
Постане дивом омовіне
Із вод, ек продихів бджоли,
Мігрує з Божого творінє...
Її до себе пригорни,
Вдихни своє й прозоре,
Шо не приходить навіть в сні,
Єго приносє звізди.

Присмерк яблук бабиного літа,
Прожилки до зерняток біже,
Де листочків – сіножать,
Простягає рученєта мєви,
Де твоя непіймана межа?
Золотом, із уст ни витікають,
Танут... Зосеніла благодать,
На півсвіту дивно хрумкоте,
Не зникають,
Промінцєми гойними дзвенє.
А довкола – пишна веремія,
Ни щєзають вишні кольори,
Заманіжатси й згорє.
Срібнолица мєва не посміє
Перетнути вечори,
Прожилки – тонюсінькі, єк тіні,
З чим їх порівняти й дорости
До цвітінє, – неба височіни,
Мєрехтливі, білопінні ріні,
Тєплотою-світлом освіти.
Присмерк бабиного літа,
Де бракує крил.
І Землє прєчиста – їй ти мил.
Прихилиси в ласці-омовіні,
Поблагай горінє й Божих сил,
Падають остатні світлотіні,
Не згасає чистий серпокрил
В сонєчному дивному тремтінні.
Та невжє я доси тут щє мил,
В доторках студєних ліній?

ОБИЧАЙКИ

*«Намагаюся решето ловити
вітер...»*

Василь Куйбіда

Дороги корнеють і течуть –
Твої й мої, між ними – обичайки,
Пролетє, єк темнокрилі чайки,
Заболе, чи й запечут.
Потерпіти – годі, порожнінь,
Проминеш, застрегнут ненаситно,
Перестигле решето ци сито,
А на днищі осідає рінь.
Бубон зично бубонит,
Відкрути скрипучи жорна,
Ті думки непевно-неповторні,
Колокільцями дзвенят.
Зашарудят,
Жіноча незваблива статъ
Ци постане, єк чияс вина?
Світ спасенний ші пригорне,
Та ни схаменетси, ни втече,
Далич болісно пригорне...

*«О думи мої! О славо злая!
За тебе марно я в чужому краю
Караюсь, мучуся... але не каюсь!..
Люблю, як щиру, вірну дружину,
Як безталанную свою Вкраїну!
Роби, що хочеш, з темним зо мною,
Тільки не кидай, в пекло з тобою...»
Тарас Шевченко*

Знаходити слова, щоб світ заворожити,
Ни пізнано-живі. Та чим підсолодити,
Пустити до людей, живут і Бога просе,
Тулити до грудий,
Най заспіває неба просинь?
Шо почалоси і витвиреси нині,
З дерев кяжіє брость,
Забарвеніє на калини,
Де благодать,
Од паморозі вранішнє сіда,
Торкаєси, де тіло вишни,
Брунькуєси, тепліні дочекалоси,
Ни у забутих снах, а на єву:
Караюси і мучуси й ни каюси,
І так жию, і душою краю,
В далекі доли перелю
Свойого змореного краю,
Ци хто вратує душеньку мою?
Ни знаю...

ЗАСНІЖЕНІ ДАЛІ...

Хоть дороги засніжені, брате, не спи,
Осідлаємо їх досхід сонце,
Не вдоволено, конику, не супи,
Зачекай у дилекій сторонци.
Струшуй паморозь, цілюнки роси,
Самотні вертаються голоси,
Несподівані, зичні, понеже.
Пригортай, доки ни розгубив,
У зірке бездоріжє,
Гий би ни кохав, ни любив,
Зичит Бог позолочене збіжє.
Доторкайси, цулуй,
Гей би вперше найшов,
Шо болем палають,
Вицільовуй сліди підошов,
Було ж ни твоїм, зірницю чікаєш,
Херувим прихилєє освєчений німб,
У горах гуркоче простуджений грім,
На дримбі недоле зіграла.
Повертаєся він, притесни до грудий,
Коханє заграло б.

Тремте і губи, й очі, й руки,
Теплом огорнуті, горє,
Вечірнє небо чешут круки,
Спроквола гоготє.
Зорі не чєс, – бо не пора ше,
Завмерли хмари вітрові,
Летіти до вімирлої пащи,
Слова освєчино-живі...
Де заховатиси, чікати,
На возвеличенє крило,
Чи серед неба позостатис?
Давним-давно усе ж було...
Теплінь парує правсевишнє
З вучей і губ, тиндітних рук,
Обійми розкриває вишнє,
Єк поспішає, притулитиси
До слів, шо кличут задарма,
Та просит Богови молитиси,
Світанє филью обійма –
Та не лякайси – ни зима ше,
Гортанню ранки відмаліют,
Тумани лєжуть на лиман
Цілюнками зігріют,
Бо над панами, єстем пан...
Слова у льос позавиваю,
Та де єго безмежна грань,
І сам не знаю,
Лігає видива туман.

Кришталіки спалахують крізь очі,
Єк метеори виспраглих зірок,
Ніхто ни йде і ни захоче,
Минути незбагнений крок.
Зривається легеньке та знайоме,
Що віжило з мільйонів слів,
Торкатися тремтливої судоми,
Чим досі ти ши й ни горів?
Кохана, спалах на світані,
Закрешут блискавки,
Нехай не перші й не останні.
Народжують зірки?
Потрібно гідно си втопити,
Хоть упадуть, кожніска – не мина:
Дозволь росов прабожов си умити?..
Чарівний присмак, проминулий,
Не одійшло ж,
Нечутно в спогадах зітхнуло,
Торкнулоси, єк памніти весло...

ШИНКАРКА З БЕРЕЖОНКИ

Ти п'єш і, бігме, не нап'єши,
До Бережонки не прошкуй,
Се не шинкарки серце б'єтси,
Словами їх ти полікуй.
Сльозою врода обів'єтси,
Крізь вишиванку - кров тремтит,
Даремно не проллєтси,
Не торкані тремтять вуста,
Ци заніміют, запалают,
Втекти за дальні береги,
Виблискуючи платиннов вуалев, -
Під снігом стомлені стоги.
Ни відректиси, ни збагнути,
Чому так синню поросло,
І незбагненні ранні нути,
Тепліський голос одвело,
Звізда самотинно,
Прокинетси, моргне в півока,
І ти, циганко, не мовчи,
Повідай, шо ж і не присниси,
Та зникне в чисті далини,
В самотині повеселиси...
І добре стане лиш мені?

ІЗ ГРЯЗИ В КНЄЗИ

Спливає чєс, куда й навіщо,
Невже ж тече?
І не стоїт минає віщо,
Ни холодит, ни запече,
Ни холодит, ни запече?
Забаглоси погомоніти,
Розхристано біжит,
Лишеючи студені цвити,
Ни вільно й пережити,
Або ж ні слави, ні ни слави,
До тебе він прокравси,
Сумирний, сідоглавий,
І покоров зазнайства враз...
Забудеш вишколи-образи,
Почуєш глас,
Йдучи натхненно з грязи в кнєзи,
Ни спотикниси на перелази,
Тектиме Чєс.
До него ни діткнутиси,
А шо залишитси без нас:
Невиразні, принишклі нути?
Ні розумінє, ні образ...

ВІДЛУНЄ

*«Мертві розмовляють із живими...»
З давного вірша*

Діткнутися би до такого,
Котре минає й не втіче,
Торкниси ба пранімого,
Ріков правільгло протече.
Снує і налігає,
Доносить тугу вишних лиц,
Де мова памніти не відступає.
Дарма й не клич.
...За кроком крок, чимдалі – тежчи,
Застуют скорчені сніги,
Виймаєш слово, гейби з пращи,
Коби б наблизит береги.
Їх уб'єднати,
Чес ни відступає...
Нас мало, їх – аж забугато,
До памніти прокравси...
Втікаючи із душ зима,
За тіло міцно обійма...
У памніти нічьо ни знищиш,
Серце і душу шос тримає,
Надходить зболений вітрище...
Йому довірси без вагань,
Так недоладно свище,
Завторит воронє.
І тишу чистит,
Підступна їх бронє.

Світанок прокинеси гойно,
На півтонах ночей віграє,
Роздає кому далі полинні,
Народжене вишне і чисте,
Прокидайси, пресвітла поро,
Витинає забуте й ігристе,
Виводєчи буйним пером.
...Сонце ще ни вставало,
Проспало,й півні мовчє?
Над морозєним сніготалом
Водит місяц жовтавих курчєт...

Перестиглі теплі сливучки
Спалахнут тернівков, глодом,
Доторкнутиси ни годин
Догорають в неба зірочки,
Промінцями вроди,
Брів тонких, примружених вучей
Опадає з тіла і до низа,
Спалахне з обіймів хмиза,
Полумнєм горечим запече,
Із грудий, здоймаючи святочні ризи.
Вигравають лінії незвичні,
Чес безтемний не зітер,
Зачаровано позичив.
Поблагаю вудного:
Не минати промінцями знишкло,
Наяву, являтися, єк вишні,
В сєєви, юги,
І не замітай-но заповідни вишьни,
Де розтане буйне й молоде,
І постане ж непокинутим боргом,
Ти помилуй, Усевишний,
Не торкайся нас пером...

*«Я радо йду у твій полон
в зіниці звабливі і темні.
Із човників твоїх долонь
Стікає сонця мед на мене».*
Ігор Калинець

Нестерпно дихати й чикати
Вологих доторків зіниц.
Які боєся розпочėti
Припливи звіддених керниц.
Медвеним сотом напуваю,
До губ торкаєси никтар,
І безнастанно забуваю,
Се ж – Божий дар.
Не човники палають, крильце
Тручєют в незвість голубу,
Вустами сотворила б,
Придумавши свій льос.
Кому забагнеси відтєти
Надвоє сплав,
Вирує ж буйний кратер,
Єк вітир звіддених октав.
Шо спомин виглідає
Загравов болісних отав,
Май наступає чистий привид,
У щєсті світ вукрав...
Не знає, шо й робити,
Май пригурни та й поцілюй.
Він буде чєсно жити й жити,
Складаю похвалу.

ВИНЦЕ ПУРПУРОВЕ

*«Я дістав би винце пурпурове,
я по вінця винця би налив,
я сказав би: випиймо, братове!
Ви прийшли, бо я вас запросив».*
Василь Герасим'юк

Магія невипитих долонь –
Витікає винце пурпурове,
Затікають згусточками крові,
Шо берут захланно у полон,
Оживає світлом довкруги,
І цілює племінь опівнічний.
Ми пошпоталиси, вражено двосічні,
Об'єднали дальні береги
У надії – губ не роз'єднати,
Позривали у полех блавати,
Виловили течію пструги,
Винце пурпурове допивати,
Кіло сіллю посипали,
Ледом випиті сніги,
Шо не вміют відспівати,
Єк підступні скрадні вуруги,
Будут винцем гірко смакувати –
Заплатили ми їм за бурги?
У души вірує кратер:
Пиймо, брате, з горе та з нудьги
Пурпурове винце, чи й отруту, –
Позлітки дешевої фольги,
Полегло на теменні груди,
Не втечеш нікуди вдруге,
Захуйте ж, люде,
Шо ни подулали й вуруги...
Замітають душі і сніги,
Хто повигріба од лиха,
Підкажи, мій друже, підкажи.

Коли забракне глибини,
Звідкіль постане –
Не муч спітнілої струни,
Невиспаний тиране.
Ни ті ж бо нути, – вже ни то,
Бракує камертону,
Чи, може, слово непросте
Запрагне брому?..
Триває виспрагла війна,
Заколе болем душу й вочи,
Коли закінчитися, хто ж зна, –
Промовити ни схочи:
Ані пророк, ба, навіть, Бог,
Стоїт чертог –
Давно усьо переплелоси,
Презвіднику, єк ни божеєш?
Світови дивиси ув вочи,
Єкий проклев тебе,
Дарма лиш голову морочиш...

Світлій пам'яті Василя Лелека

Удосвіта надходиш і чітуєш,
Єк виглядаєш із небес,
Котрого навіть не учуєш,
Бо ти – із пломенів увес.
Тоненька Бережонка,
Спиває паморозь дзвінку,
Гейби увеча тронка,
На довгім повідку.
Де зазимує давнє ватра, –
Жертовно-болісна, куди ж
Вертатиме до кого завтра,
З єких повернеси узвиш?
Ци обмине затертї звори,
У душу потай промайне,
Впаде духмнено на вубори,
Звізду до болю запече?
І позникают сіяні сліди,
Твоє озвучене найменє
Вестиме здалека суда.
Бо й лилик, може, і лелека
Кавальчік ночі позрива,
Відчуєш ни збагнений клекіт, –
Надривно заспіває тєтива,
Подоносити голоси,
Печалі світу розливати,
Де ти жита не докосив...
Жите триватиме й триває
У теплих доторках роси...
Навчала та у небі мати,
Коли її ти попросив.

Не приходь до мене й не благай
Цілювати губи малинови,
Спалахнути згусточками крові,
Й ти – ни виспрагло-нага,
У клітини кожді – тінь зізди,
Ни приходь шоночи,
Незбагненна поторочиш,
Губле у туманах бовгарі...
Хто їх цілюватиме тогди,
Єк закаменіють згустки,
Поспадають, місеце пелюстки,
І вуста звабливо-молоді,
Хто ж кохане напропочит,
Почуванє вичахло-тремкі?..
Що ни відбулися і ни згасли,
Виросли напасливо-тверді,
Не поможу їх тобі украсти,
Не постанут зі слідів,
Єк росини, молоді,
Однієї масти?..

«Цей обрій – наче чорний креш»

Василь Стус

Ни запахне доріженька, мов шлежок широкий,
Ни покотит до Віженки аж на штири боки,
Ни застрегне й не спіткнеться, роса вочи виїст,
Біль у грудях переб'єси, кожному на милість.
Де ж стояли перевали, гейби пощізали,
Де гуцульських конинеток вчєра-м напували
Із Черемоша стрімкого – води філю крешут,
Не вимоли гет нічого, срібнолику крешу,
Почорніє й овдовіє, де плаї широкі,
І пустелию жвавїє аж на штири кроки,
Доріженька ж, ни до раю,
Приведе до граю...
Ни спіткниси,
За Сулою щедро заспіває,
Скачут коні – до пунизє, віграють струною
Ти, хоч, брате, озовиси
Та й побудь зо мнов, красуньо,
Тонко пригорниси...

ЦІНА МОВЧАНЄ

*«Коли Україна життя проклала
І ціла могилою стала,
Як сльози котились і в демона зла,
Європа мовчала».*

Олександр Олесь, 1931 рік

Не приведи нас, Господи, благаю,
Не Ти ж сей м о р нам присудив,
Єк завертів безумним виром,
На палю українців посадив.
Снаряди нище повсякчєс,
Чому ж Европа світ мовчє,
Палают русичів густинци,
Керваво-дичавіючи гарчє.
Рашисти смертю засівають,
Та ни захищені вкраїнські небеса
Із Божих скронь більмом звисають?!
Коли прояснитси прозріне,
Сю ніч би пережити ніби мить,
Розверзнеси коріне
Чорнобилє, – Земля помститси,
Отямитси, відчуючи достоту –
Ціну мовчанє,
Болів сподівань,
Ци проклєне тремку істоту?!
І за мовчанє треба заплатити, –
Заповідає кождому Господь,
Ворожу кров, єк власну, перелити,
На сповідь, грішнику, виходь.
На милість одспіваєм?
Він же ж Бог! –
Оскаржень не приймає
Без каятє та засторог.
Бо за мовчанє треба відплатити?
Тремтє в молитві посполити,
Постелитси скривавлена стерне,
Та не засіяна ріллє.
На суд ідут розбещені й ни ситі,
Де трупами засіяна землє,
Ми ж діждемоси миті,

Коли сю бойню москале
Запрагнем підкорити,
Та вистоїт народ мій вес,
Хоч кровію умитий:
Бог розділив: хто вбицею вродивси,
А хто творити чистий мир,
Прумовив:
– Хоча торкниси до крила,
Бо за тобою – батьківська земля!
Зумій за неї кров пролити...

Не повіриш, можна думками
Розтинати і простір, і Чес,
Витікати зірками,
Шоби гаснути на повсекчєс.
З Коломиї, де Київ вирує, не пійманий сон,
Минаючи милі крізь вії вікон...
... Завтра Чес ни закінчиси і не зникне,
У темному небі гукне,
Стоятиме тінь за прощальним столом.
Примовкнут і бомби, й снаряди,
Ударит грозов ти й градом,
Покотитси божевільна луна,
Ба й не збагне: се ж – війна!
... Велилюдде бракує, лиш рідні
І вітир плечими стенає...
Некрополь на Байковім,
Академіку мовит Господь:
– До раю іди...
Тут із тобов лежестимут,
Стус, Вінграновський і Миколайчук...
Запалює долє свічу,
Впаде до могили
Слово «війна» підступне,
Лунатиме Тризна – страшна...
І Вічність легала ци пелена?
Єк добре, шо поруч,
Не здолатна Вітчизна...
Ти – ни водна, лунає не Трижна,–
Звучит не зборима струна,
Хто віри не йме й не відчує,
До Вкраїни надходить весна.
Поможи нам, Свещенний Боже!
Ставай на сторожи,
Правди лунає струна...

СОН ГОЛУБОЇ БІРЮЗИ

Чому ни чекаєш весни,
За вікном ни співаєш,
Гойдають смутні єсени,
Дощі заливають?
Сонце бракує, блакить
Позачиняє вочи,
Міни леже, ни ступити,
Бо заволочит... Сльоза,
Гейби заговорит?
Невже спалахне бірюза – єство неозоре,
Прокинутси трави,
Єк сні, молоді,
Запахнут весною, крізь димку слідів,
Наповнює величчю Перемоги,
Най в'єси провісна луна...
Приплине до світла мого.

ПРИПУТНІ

Невже весна? Припутні прилетіли,
Гніздо чікало – і не зрадили, проте ж:
Кру-кууу-куку! – Озвалися, присіли,
В лісах одсидівши напасливу зиму.
Та голосів не втратили, «крукують»,
Пташий солоспів та й инчого ни чують,
У кронах буревієц зашумів.
Сиренами заголосило небо,
Нетєгою, єк болем, запикло,
Заволокло посивілим лєдом,
Спада єго крило...
Куди птахи?.. Ни має місце,
Де бомбосховище ковтають позараз,
Завмерло, позастиглим паром,
Розтане від гірких образ.
...Весна співає, чуєш, вокупанте?
До багатьох не зможе надійти,
Хоч сто разів забамкають куранти...
Садку вишневому буяти і цвісти?!
Припутні більш не прилетє,
Та збережемо їх гніздо,
Воронє вбого відлунає,
Та їм ци горе, а чи щістє – все їдно.
Повийдають, тилько ни нап'ютьси,
Застигне кров шхолола на губах...
Весна ж настала, прилітайте ж, бузьки,
Лишєйте болю, відчайдушний страх.
Яка ж без ваш, лелеченьки, весна,
Садами віхола співає,
Не затремтит її струна.
Землє вкраїнска на бандурі грає,
Тремтлива, зболена, страшна.

ПІВСТОЛІТЄ НАШОГО ПОКОЛІНЄ

Василеві Герасим'юку

Невидима, єк вулічка,
З якої ше не виткане їство,
Згорає над минулим сива свічка –
Студене божество...
Трудні рєдки про небо і колосє,
Про Лебєдинє озеро прорік,
Наснитси безголосє,
Ти чуєш, єк спливає вік?
Усе ж минає, космосови снитси
Тужба тремка, вовчиском хоч завий
І торохтит у хмарах колісницє,
Іллє позаливає – вихор тєтивив.
Колис звєла сих отроків натхненних,
Чи слави забажалос, ци єрма?..
Хіба ж не знають Божого найменнє,
Щє зарєгочє дика колима.
Учитель підморгнє: «Хоч зараз
Нєси в друкарню, збірку видавай...»
А инчий – про Малишка мовив фразу
І носа гєт ни задирай...
Ни холодом повієло, – морозом,
У крилах стиха запечє,
І півстолітні завирують грози,
Торкаючис острющим палашем.
Залишіси печаль, ци крига,
Гудут космічні небєса,
Видзвонює квадрига,
За нами – потолочєна руша?
Бо дє Караганда, чи Королівка,
Кістки повипадають на вітрах,
І запечє у грудих знуджєна гурівка,
Коли пізнає невсипущий страх?..
До Слова йти, погнатиси спроквола,
Малишкови, напевно, все їдно,
Бджола нектар збирає в чисти вола,
Алє ж, Ясонє, сє – ни Золотє руно?
До нєго ни торкнутиси руками,
Ни сотворити болєм, луччє, гий помри,
Гартованє, каміннєм віковим.

Ну, єк зробити Слово золотим?
Аби живицев затугов
Тремтливо приростало до грудий,
Приходило то бранцю, то ізгою,
Проводило, хто тільки йде.
Але куди ж?.. Ци шос важливо,
Протуберанці вкрили небокрай...
Душі побуджені відливи,
Хоч підкажи, мій друже, ци порай.

*Двом найславетнішим Іванові Дзюбі
та Василеві Стусові*

Коли си здибаєм, Василю,
Лиш призабуті втомлені слова,
Не мовлені, послухай-но, хоч філю,
Потрібна правда всім жива.
Із віку глипнемо у вочи,
Зашпорює думки, ти чесно жив,
Боровси, утікав і волю напророчив,
Народови та вірі, прослужив...
Земле стужиласи, небога,
Вкраїна-ненька, прийняла,
Лежатимеш край чистого порога,
Торкатимешси світлого крила.
Ти - перепочинеш,
За болями пройдут і ночі, й дні,
Самітньо душу привідчиниш,
...А ек заснути, братику, мені?
... Ек завивали гради,
І ни збудили, ни зупинє,
Встаю з теменної могили
Трубою проминуле засурм'ю...
Замало ми боролися,
Крови ни пролили?!
Ниволи ни скорилися,
Та долю – перейняли.
Хто нас осудить, Господь-Бог,
Чи незнищений наш народ,
Прости нам, воленько всесильна,
Прийми, ек наш спасенний труд.
... Лежети нам до скону й віку,
Топтати невсипущий рєст,
Ділити з ліку та до ліку,
Зосталоси – для нескоренних українців,
Лиш наш...

Одцвітають білі хризантеми...

ЗОРЯ ДОСВІТНЕ

Михайлові Тимофіїву

Де Венера ніжки мие
У незброджені роси,
Чутно голос джоломії*
У не пізнані краси.
Що невідь-де взелосся,
У нікуди кане – теж,
Лиш чистенька неба просинь,
Запливає буйно-ресно,
Не пужіймоси чистоти,
Що явилась і погасне,
Тінь зостанеси, а ти
Із Люципером дістаниш,
Те, що болим проросло,
Чи дияволом пустаниш,
Обпаде горече шкло,
Обів'є всього тебе,
Заворожит, защемит,
Хто впізнає цю істоту,
Шо зорею стане миттю,
Доторкнеси ж і до мени.
Поблагаю слізно-слізно –
Серце ж маю не шклєне,
Стиха губит ранні роши,
Усміхається й зори,
І на луках трави скосит,
Що у небі догора.
Упіймати племінь вишній,
Розпізнати почутє
На землі, смутній та грішній,
Промина – проходить все
І благословило, щедро,
Лиш для щісте та добра.
Дай краплиночку ше сили
Все відчути до пуття...

**Джоломіга, джоломія – дутий гуцульський народний інструмент, тилинка*

КУРАНТИ ЖИТИ НЕ ДАЮТ...

Триває, що і не повинно
Вві сні євлятиси до нас,
Надходить і дитинно
Виводит боліми всякчєс...
Кому молитися й навіщо,
Якщо Господь, єк одвернувся,
Гроза лиха клеймом перісит,
Приховує шілений землетрус.
Хто праведний, тому й не раз –
В одвіт – лиш безліч слів,
Насправді, гей би упокорених
І чи не воріг їх пригрів?
То ж за яку тяжку провину
Виймаєш душі ти з утроб.
Чого підступно мовчите:
На дереві вогненну юську пити?
Але ж усе – не те й не те.
Чого ж бракує, навіть сонце
Легає долі горілиць
І розливає щедро стронций
На тіні помертвілих лиць?
Не пробуй немічно втікати –
Сирени душу віднайдуть,
Ни викупиши й за дукати,
Ни у грошєх зарита суть.
Єкби знайти її, впізнати
Та ще й повідати усім,
Ши б'ють змускалені куранти,
Та бомб й градів доливають,
Всім людем жити не дають.

Тривоже небо літаки,
Дилеко поза північ,
Не спле у небови зірки,
Поснули й півні...Єк проспали?
Літаки ж гуде, ек навіжені,
Шкороде тишу навпрошські,
Діждалиси й сирени,
Нам не добігчи до межі,
Чи ж утекти від болів можна,
На Сходи хмуреси куржі,
Пропасниці тупа й порожна?
Нарешти, замовкає всьо,
І літаки поснули.
А день, що принесе
Крізь полохливий крик зозулі?!
...Прощаєси страстна весна,
Вклониси літови до ніг,
У болех-снах,
Ми си заждали Перемоги,
Твердішої від грому,
Благаєм волі, дістаємо болі –
Оскомину – шматочок броду,
Щоб не скоритися ніколи і нікому.
Не приведи додому, гніт,
Очікуєм любови,
Затих стривожений наш світ, –
Катюга ще благає крові й крові,
Чи ни наїлиси, ни допили
Мерзенні ма-а-а-а-скавитські сови...
Помрете від нудьги й хули,
Та ни замучит вас і совість?..
Без неї точно ж дожили
В свуйй кацапській мови.

*«Берізку посадив малий Іванко Николайчук.
Землю з Його могили з Байкового цвинтаря
привіз Сергій Параджанов»...*

Зі спогадів наймолодшого брата Юрка Миколайчука

Чортория – вертухая, не збагне, куда ріка
Відійшла, в яке сторічє, де згубила синь вуда,
Понад берегом і бродом попривиділиси гурбочки,
Ти й нікого не лікає Черемошу змія-стрічка,
Зашепочутси листочки у загублених слідах
Молодих черешень цвітку з недозрілими плудами,
В'єжут ни збагнений світ... Теревит стара береза
Перестосні бруньки – долі перегірклі леза,
Та не падають зірки кріз теркате сито,
Зігріває кровлю сік...
Зазирає суйбі у вочи, із тремтливої руки,
Хто берези літа лічит,
Вічність хто їй заповів?
Заховає горечий злиток...
Нас тут болісно тримає,
Ми радіємо, вмираєм
Понад Божим граєм,
Бо рахманне Слово крає,
Перевієне в світє...
Чортория розпувила
Чорні крила, ти й летит,
Де гніздечько бузьки звили,
Застигаючи на мить,
Мама їх типлом сповила –
Треба ж вірити і жити!
Ось тобі, мій синку, крила,
З ними можна так любити:
І горбату Чорторию,
І гаї, й сади, й ліси,
Матінка благословила.
Без любови – не прожити.
Се ж не можна повтурити...

НОВОЧАСНІ НЕБИЛИЦІ ПРО ЙВАНА

Загудут тяжкі литаври і надуті толумбаси:
Свето-храм у Йвана нині, утворейте навстіж брами,
У святошне зодягнувси, у своє убранє,
І гостей витають храми, пишно, зично і штудерно,
Хтос данцує ланднер* жьваво під густим дощем збитошним,
То ліворуч, то праворуч, там, де камери лукаво,
Єк знимкуючи вельможу,
Ходит цісарчук й зитхає, –
Геній згірклено прумовит,
Не терплю трудних бурлесків,
Лучше квартиру всім налляй:
І до Барбівців** женімо,
Де й залиють люду сала...
В Чорторії в одностроех,
Хоч такий же сивовокий,
Та не той в Івана зріст,
Він хіба – націоналіст?
Чи Бандьора, – крикніт хором,
В суверенній мамі-ненци,
Не зумівши си вродити,
Ну, а ми у вишиванках, заданцуєм гопака,
І вигукуємо Слава,
Ницим слугам від народу,
А прустіше – кріпакам.
Справжня правда теж така.
Увібравши в себе нуту до симфонії збириш.
Дзвонарі***, Блещук**** на скрипці, з ними глиницький вуркистр,
Світ аж заіскритси, – Бог опуститси з небес,
Скаже, дайте більши сили, не на мить, а на віки
Душу знов перепросила б, йдучи до Него навпрошки.
А до того ж, тільки сабаш, знову гей би ти воскрес,
Єк найвище щісте крадеш,
Ти ж у музиці увес.

* Ланднер – австрійський танець часів цісара Франца Йосифа

** Сусіднє село Чорторії, де Іван Миколайчук здобував середню освіту

***Дзвонарі – музичне сімейство з кінострічки «Білий птах з чорною ознакою»

****Юрій Юрійович Блещук – найкращий скрипаль Буковини

ПІЗНА РУЖЄ...

Перестояласи ружє,
Стиха дихає з вікна
Раним присмаком вина,
Чи надійде пізна стужє,
Коб вішукувати в снах,
Єк несудженого мужє,
Плистиме на двох човнах,
У ни скорених калюжєх,
Ни подоланих вітрах...
Опадає пізнє ружє,
Ци коханню ше ни Чєс,
Поможи, мій пане-Боже,
Це ж життє таке чи гра?..
Ружо, ружонько, пречиста,
Принеси тепла...
В небеса смутні повийси,
І діткниси до крила...

ТАМ, ДЕ ТИШЄ...

Триптих

1.

Слова, шукаючи, де тише
Притихло шарудит,
Ніщо, ніде й не дише,
Боїтси світ порозбудити.
На Сході помаранчи пишні
Дозріло, капають в росу,
Їх, випиваючи уранці,
Сон гет ни допасу.
Відлунє чаром віграває,
Листком привільно,
Де вітер воду спрагло п'є
З Дніпра, Дністра, чи із Дунаю,
Веселка плине, єк ріка,
Мінєє течію рука;
Та не нап'єси, – тише
Крилом зашелестит,
Ше спит й не дише,
На зустріч пломенем летит.
Єк легко, аж до божевілє,
Схилєєси ни зрима мить...

2.

Пташки над обрієм літають,
Ни чутно крил, ни шелестє,
Очима сонними питають,
Хмарки чому ж не лопотє?
Устало сонце, сколихнуло,
Рудий розправило поділ,
Покрило тіні ранних вулиц,
Єк день, поділений навпіл.
Спиваєш тишу світанкову:
Ни звуків, ани голосів
На ни загублену підкову
Лиш бузьок ондечки присів,
Перепочити, гей би філю,
Роси напитиси, тогди ж
Полинати, де так стокрило

Палають струни золоті,
І спати, ни бажають, певно ж
В повітрі лиш зашарудє,
І душу жалє, і тереблют...
Ба й тиші прагне одлетіти,
Крилета ніжно до крилет,
Летє кудас у Божу даль.

3.

Шаткує тише, зашиває
Мелодії страшті,
Нічні рулади допиває
І ни нап'єтси, день при дні.
Виводиш, аби зайшлий вітир
Принишк, у шавлиєви зник,
Гойдаючи холодний скіпетр,
Згубивши доли чортомлик.
Невже озвучиш навіть тишу,
Дес поруч, а ни днес,
Нутром її позаколишу,
Та з нев постану вес.

Запрагну панни.
Громи і гради вибухають
І вітрюган кєрваво дише,
Сирени не вмовкають;
Звіріють вороги,
Нима розради,
Недоле ни вблаганно б'є,
Почути би мольбу сурми,
Напружуютси вени.
А тиша де? Грядє зима,
Стіка у літо...
Жадаю панни повсякчєс,
У серци гуркотє громи
І завивають гради,
Ба й сонци ни засвітит,
До панни хто ше допровадит,
Німує Бог і не порадит.
Її благаю, хоч на чєс,
Молімос тишею усі,
Промінчик у росі
Погладит сонцє племінці.
Лиш серденько закрають...

ЛІТА РОЗКРУЧУЄ ВІТРЕК...

Чекаєш зірочку зі Сходу,
Тонку, ек свічка потайна,
Не розгубила красну вроду, її впізнав.
Торкнути не посмієш,
Горит, гей би в очі звіздарів,
І посміхаєшси з-над брів.
Чого ни розумієш, та й ни згорів?
Покликавши із позаранє,
Кухану пригортав,
Звабливо вабив у рукав,
Ни вірив, почутє ж остатні,
У небеса повідпускав...
А нині й ни повіриш,
Усе достоту відбулося,
Гойдається смутне крило,
А друге де? Ни влучиш,
Гей би зізда у небо, – відійшло,
Ким ще примарив з-поза ночі,
Із досвітків – тремтит зізда,
Почуєш тільки: кру та кря.
Траву сусідску дотолочиш...
Літа розкручує вітрек.
Чому ти мелєш, небораче,
Легає темне порохно,
Сліди врагів, ворон крече,
Єк проводжає на той світ,
Хто кріз нидолю плаче,
Та ти ни сидиш сліз.

“Якби ти знав, як багато важить слово” ...

Іван Франко

Прирік на не здоланні трудодні
Тегнути до знемоги, в дні смутні,
Шоб краплі крові проступали
На маревах стерні, наснитися у Слови.
Й відснитися ни жможеш,
Нерозповитий крам,
Звалив тежбу,
Дощі періще, на юрбу,
Нестимеш крізь ни доздолану гору...
Чого чекаєш?
Бере в полон,
Безтямне, безголове,
Єк на остатний рубікон,
Де треба воювати,
Важчають Слова,
Ни росами, а кров'ю напувати,
Шоб ни п'єніла голова.
Завіщо, невідомо ж,
Господь зачаєно мувчит,
Озвеси невситимим громом,
Аби вернутиси до себе,
Де пристрастей огонь,
Зчинає день без теми
Зриваючи холодні гами,
Де ніч за ніччю й день ідуть
З не пишними дарами.
На суд ведуть до Господа й мої Мами,
Біжу за рідними ланами,
Шо ніжно закують,
Без підступів, з дарами,
Кого ж на суд ведуть?..

Одгудут найперші грози, трепетні дощі,
Хмари ци лукаві кози, випірнут мерщій,
Залоскочут світ багрено, спалахне озон.
Усміхнеси день перисто із крислатих крон.
І крізь решето опадє зорєна луска.
А на райські соти – краплі молока.
Світло вирвєся й задзвонит
Виспрагла трава,
Ни пахучє мливо – вісточка жива,
Розщєдриласи на сто тисєч гін,
Запусти в тендітну мушлю крила молоді.
Най зринає змилєна струна,
Ни минає смак терпкий вина
І засій по вінцє свіжого зерна,
Тулитси до неба щєдра борона.

ВИШНЕВА БЛАГОДАТЬ

Вишнево пахнуть вишні
Досвітної пори,
Рум'яно-дивовижні,
Розгойдують вітри...
Задзвоне заповзето,
Настала їх пора,
Хіба ж бо се не свето
В гарєчих прапорах?
Зриває намистини
Із присмаком роси,
З відтінками калини,
Де чути голоси,
Тонесенькі та пишні, –
Шепоче дітвора.

МОЛИТВА

*«А туман, неначе ворог,
Закриває море»...
Тарас Шевченко*

Небо хмару зодгає
У руді сувої
Непроглядно з головов,
Сонечко зітхає
Рожевов пеленов
Ранок сповиває.
Сон втікає, неборака,
Поза межі болю
Чорний крук тайком закрядче,
Де ж ти, моя воле.
А де ж? Бог ни знає.
Тому й хмару крає,
Що день Божий заступає,
Де ж ти, милий раю?
Невже тебе не иснує,
А сонце, Вкраїна,
Яка похапцем веснує
Покрізь бомби й міни?
Зневірена. Увірує
У правду та в Бога,
А хто цего не мірєє,
Молит Перемогу.
Сонце душу болем крає,
Освети нас, Боже,
Твоя віра ни вмирає
Світлий наш, Стороже!

НІЧ НА ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЄ

Застигне тінню на вустах
Прийшла до ране,
Дрімає в небі чорний птах,
І затісну фіранку
Зриває тиша довкруги,
Шушукає, шепоче,
Зникають знишло береги,
Їх схід терпкий торочи.
І за волічкою тече
Тонка, тремка мембрана,
Ни говірка, лиш запече,
Ся невігойна рана.
І хто нам спати не дає,
І де твоє, і де моє
Ніхто й ни знає?
Зіллється, коли снує
Тонкий причілок ночі,
Де тінь на дримбі виграє
Бо спати світ ни хоче...

Сльозами Божими не зрошені,
Запахнут трави не покошені,
Ніхто ж ни повелів,
Бракує зичних слів.
А тиша нерозпізнана,
І не розгадана, проте ж,
На часточки порізана,
Стуїт, розгойдана без меж.
Чи винні ми у сему світови,
І не чекаєм літепла,
Щоб душі захистити?...
Надходить нині веремне,
Що відлік утрачає Чес
Писати не спроможні перами,
Нестяма рвеси, ек екстаз.
А Слово, шо у Бога єсть,
Чого ни забулит,
І ни постане на сторожи?
Єк не бажаючи, приснитиси...
Творце ни пізнає,
Минає у черлених китицях,
А де твоє і де моє –
Господь ни визнає,
Де тінь ни праведно снує,
Хто захистит єго й коли,
Знов сунеси к і р і л і ц а,
Чого ви в нас не позичалисти:
Історію, а зараз – Чес,
Та краще промовчали-сти,
Розсудит Бог, а хто є хто –
Вандали, брехуни...
Чию ж історію проспали
Та галасуєте: «Войни-и-и!!!»,
То ж стережіться зниділі кацапи,
То ж, Господи, оборони,
Стояли й вистоїмо ми,
Бо ж ни смиренні українці ми,
А ни поступлива ми нація!!!

Зійшла зіззда до мене красна,
Хоч спалахнула, – промовчит,
Коли ж в тобі погасне?
Що пережито, стирає з памніти усе,
А чи зійде, коли ще жито,
Господь, прощенє принесе?
Чому ж не сіяв і не жав,
Спішив усіх переспівати...
Єсніє в небови меже.
Кохані вочи зазоріют,
Огень, палаючи, кипит,
Хто не жиє, той і не мріє
Про незбагненну Божу мить.
Збагнути далі вечорові,
Де заспіває зорепад,
І прибуває филє крови,
Не повертаєси назад.

ТВОЇМИ ГУБАМИ

Євдокійці Лазарук

Твоїми губами росину співаю,
Холодну й гірку водночас,
Тужливу мелодію стиха співаю,
Пристане до серця мого чияс.

Але не питаю, якою на присмак
Волога краплина до вуст припаде,
Зронила її не хмарина периста,
До тебе печально до вуст прийде.

Губами знаходжу миттєве,
Не зникне, – зійде й спалахне,
Вростає таїнков звабниці-меви,
Проте не покине ніколи мене.

Росо-росянице, рости до схід сонце,
Цілуй неоглядно од віч і до губ,
Де тільки побачу в забуті сторонці
Чи я тобі милий, чи, може, й ни люб.

Лише не боятися! – Кличеш у вочи,
Принишло мовчє занімлі слова,
Повторюй прасолодко двічі,
Най затремтє, єк душа, тетива.

ВИДІНЄ НОЧИ...

Палають перса золотаві,
Та не торкайси їх вустами,
Бо позолота з них розтане,
Залишитси безтямне п'єне,
Зів'єнуть в світлі чистоти.
Ти відчуваєш згини ліній
Сосків овали уві сні,
Цілюнки пристрасно-рєсні,
Гарцує дощик навесні
На спраглих квітах георгіній.
Куди ще рухатиси, йти,
Цілюючи в надбрів'є...
Ше персів ни зігрів я,
Та їх ни віднайти.
У чому щісте? Свічі спалахнут,
А перса втомлено гурє,
Крокує невгамовна рать,
Та відступає пишна стать,
Ни зазирнеш у спраглі вочи...
Звіздов, либонь, постану,
І проведу останну,
Де поза вичахлою гранню
Губами перса обійму.
І неспокутаною ланню,
Тремтливо, обійму,
Чи квіточков – геранню...
Чи ж зрозумію? Промайну.
Обійму, єк стареньку рану,
До серци пригорну.

Я тебе ни шукав і знайти ни бажав,
Мов росу, на солом'янці смертні,
Леліючи, знав: існує межа,
Нич в голубому конверти.
Молитов, не пізнавши, ба й ни питав,
Закусивши вуста до крові,
Наодинці лишєлиси гаречі Слова,
Де шепочут тремтливі вуста...
Полишеють зачовгану зброю,
Гіркі співанки.
Не питаю, ж ким ти була,
І тулиласи до кого,
Повернуласи, небого,
Мене ж проклєла?
На соломнеці плаче роса,
Зацвіте, безсмертник дозріє,
На сході лишень зазоріє,
Передбачив, та ни дописав.
У сонмищи ни розшифрованих снів
Розшукати – ніхто ни спроможний,
Віднайти спроможен ни кожний,
Проживши, – осколок порожний,
Ни уздрів ни марень-видінь, ни снів,
Крокував, де слідочки не ложні,
Поселивси ни пізнаний гнів, –
Пил подорожний?..

ТАНОК ДЛЯ ВУСТ

Уста, сплітаючиси до вуст,
Данцюють, гейби цвіти,
І мед загус,
Не зможут заболіти.
Тендітну оболонь,
Дозволь поцілювати,
Із непосидливих долонь
Крадьми подопивати...
Ни позостанутси і спраглі, й молоді...
Восенев заколе,
Стернев і не запече,
Най побулит, бо ж – осінь, осінь,
Тече, а губи – босі.
Їх ни приспати в сповитку,
Данцюючи в зимів'ї...
Не знав я ще такої,
Під ранок ни зігрівши.
У данци заболе вуста,
Подихай сном і теплотов,
Пелюстко золотава,
Люблю тибє й таков,
Печальна, трошечки тремка,
З вулогим присмаком кохати,
Чого тремтит тунка рука
І серце, прагнучи зітхати?..
Ни перейдуть, ни проминуть,
Уста збагнути, де правди суть,
Серця ни чують?
Чому раніш не розійшлиси,
Питаєш Бога,
Засвітитси пречиста креш,
І болем душеньку закраєш...
На мени подивиси,
Бо знаю, – ни мине чекаєш,
Єк сотню літ, гей би колис,
Заболено зітхаєш.
Коли ж промовиш, зично ж, ні,
На скрипчі граєш,
А ти й не знаєш...
Ни чув і голосу її,
Єк голосу печали.

Ни чекай, коли зізда погасне, –
Инчої май треба доста ще чекати,
Щісте – дивовижне і прекрасне –
Літ зо двісти будиш вігледати.
Вірити й ни вірити поетам,
Нібито й не помилилися,
Нібито потомленим кометам,
Що за поли вітрови чіплелися,
І летіли далі, чи й не далі
В божевільну невідомість,
Де горє тонесенкі коралі,
І не позіпсована ще совість
Вірити у власне щісте,
Рвутси болем вичахлі судоми,
Гей чикают Божого причасте...
Можна походити і за тінню,
Слово лишень не губити б,
Переживши пору праосінню,
Гей би знову полюбити...
Та гріхи непростені відмити,
Зустрічаймо божевільне щісте,
Од якого можна звіром вити.
Через сотню років, може, й двісти...
Ти ж, Поете, гет не помилевси,
Тричи поєвлялася у помісти,
Не прожив із нев, – лишеньки гравси.
Божя волє, мой до божевілє,
Істини вкриваються ни цвіллю,
Зорено засвітеси блавати,
Забуваючи кого, єк звати,
Почутє, котрі зронила мати,
Ніжно, наче вперше закохатиси.
Почутє не вільно проминати,
Кожному засвітит і повірит, –
Ні прожити, ані помирати,
Де суцвіте промовлєє:
Бог благає, треба лишь кохати.
Серце іншого ж не знає,
Вміючи прачисто цілювати,
Не пробачит Вельзивул пихатий,
Проросте нудькою цвіллю...
Де ж ти, моя доле, де ти, де ти
Зачекаю нишком на привіллї.
Ци вона ни чує. Ждут поети
І дороги посипають сіллю.

Життя, мов небо, всіяне зірками,
Мільйони їх – непізнаних, як слів,
Для когось – недоступливі, мов камінь,
Хто ж людям про усе це оповів?
Розшифрував, розклав би на полицях,
Бо кожде ж Слово постає у лицях,
У зорені словесні порожнині,
Божий Стрільче,
Заховай в незримій суєті.
Ніщо у світі не сходимо –
Слова та звізди – неповідані ж ніким –
Єк рвуться непоступливі судини
Під оскалом потомлено-гірким.
Чи й доведе пришельця до мети...

ТИХІ ВОДИ ДНІСТРА...

Тихо, тихесенько ходє
Чисті води Дністром,
Ніби коника водє, –
Пишут пером
Не слова, а молитву Господню:
– Боже, нас вбережи
Вчера, завтра й сьогодні,
Правду світу розкажи:
Ніхто ж не зупинит правольний Дністер,
Єк і втомлений Чєс,
Єк в осклілих химер –
Московитських зараз,
Червоточит – шашелє мерзенна рать,
Плодит мислі горбаті й киві.
Шпит розбуджений світ,
Народ мій не спит,
Обриває вранішний квіт...
Тихо ж, тихо несе
Филю чисту Дністер,
Проте ж, не втечє,
Думку гадає, –
Ни віще ж ніщо,
Єк сльоза та вода.
... Диявол прийшов,
Не лишивши сліда,
Болі та кров, та проклятє людски
На сто тисєч віків...
Пощєзне й орда улушів-сліпчів,
Україна грядє молода,
Фану тримає в руках
Та тризуба – символ герба!
Притихли співці,
Не ваша доба?
Змовкают гніді брехуни.
Слава про те ж –
Вірит, світ ни помер, –
Розпочинає свій лік
Поемне твирде й молоде,
Твій се не здоланий вік...

Ніде ни світит, ни палає –
Господня благодать,
І Покрова питає,
Що ж можна людови воздати:
Звабливо квітка доцвітає –
Жовтавим, трошки голубим,
Бездольних часм напуває
Гірким, неначе кров судин.
І голос Господа благає:
«Миниси, без трівог
Та озвірілого вите».
Я – українець, Перемоги
Жедаю білше, від жите,
Якого можна й не прожити,
Повірити і серцем пити, –
Гірке улусівське сміє.
...Надходе ж день. Зоре засвітит,
Нуртує дивом Покрова,
Ни в'єнь, печаллю, пишний квіте,
Співає славні голова.
Ци ни для волі ти зачєтий?, –
Шепоче молода трава.

ПРОЩАНЄ З ДРУГОМ

*Побратимови Яремі Нижникови - з великов
скорботов й любов'ю*

Заливає не кров'ю, не вочи слізливи,
Слова невблаганно мовчє,
Невже заростають, безмовлє,
Зрадливі... Не вб'ють,
Плачі зі сльозов, ти ж – повір,
Бог не посміє безслідно
Забирати спустошений зір...
Друже, хоч хвилю побудь зі мнов,
У Бога мертвих нима,
Не дозволит зітерти,
Постало з любови,
Почутє убирає,
Інші – за хмарами літ,
Нібито знає,
Де закінчитися світ,
Не відає, де й почєвси.
Ніби з нічев'є постав,
З дияволом, ніби не знавси,
Із незапам'ятних літ.
Вище Господної кривди
Тривкі почутє,
Не можна ж померти,
Попереду – вічність...
Душу можна забрати,
Барв не чіпай,
Най засвітєси, брате!
Боже ж, дозвољ допалати,
Душі у вічність лєтє.

Ми крокували, чесно йшли,
Нас доле інколи фалила,
Коли ж і в прощенєх мулила,
Прожити без найтончої хули,
Господь подав потужні крила,
Ми ж і не ангели прості...
Кому ж служити доки –
У низині чи висоті,
Єк обездолені пілоти,
Лишилиси барви й кольори
Не добудовані ше храми,
Того, хто дивитси з гори,
Де тішити з вітрами,
Погіднім полиском Ріки,
Али народ і Бог же ж де? –
Позамовкали?.. Се ж ни зрада?
Тікають втомлено віки,
Чи, може, Господа поради:
«Не сподівайси, ни чікай, –
Шепочут небо та зірки,
У Вічність не перетікай»,
Щезають вітреки...
Все перебудеш, попригадуй,
Куда нема назад стежок,
Бо мовлене одне:
Любови треба покорити, –
Привичахле буттє,
Чи конєм різнобарв'є китиц,
Шо божевільно пролетє,
Коб не розбитиси,
Де крики бомб і куль – вите,
Не маєш права покоритиси,
Бурлит, ни буде й вороттє...

Хто не боїтси смерку, — повірит,
В Господню благодать,
І виграє на струнах ліри,
Кому за віщо все воздять...
Не забувай ани помилень,
Ани словесного вите,
Єк прибуває у судинах,
Не торкана любов,
Зникає і тежка гордине
Отямитиси і відчути знов,
Яка насправді ти — людина...
Нуртуюча, кипуча кров.
І не важливо, відчувати б, —
До волі, дар пребігати,
Оберігає Бог та Україна-мати,
І до любови чесно йти.
Коб волю гідно відстояти,
Ніхто ни дав нам инчої мети.

Ружові філі коромислом,
Неначе пишна пелена.
Світ обів'є тонким намистом,
Про се ніхто ж ни зна,
Удосвіта усе палає –
Тремка незнана благодать
Із уст чийхос, ек заграє...
Вставай, не гоже, спати,
Тремтит простуджена роса...
Збудилиси Карпати
У невізнаних голосах.
Ні, не трембета озоветси,
А цимбал спати не дає
Тилинка-джоломія з болю рвеси
І барабубон дужче б'є.
Світанок, де лиш місяц, звізди, –
Прокинутиси пора,
До тебе заговоря
І досвіток ужив,
Коб дихати прозоро й чисто,
Єк храми київські світі
На сотні тисєч літ,
Допоки вистоїмо ми і світ...

Тихо-тихо, тихоплинно принесе роса,
А сніги з вітрами порозгублює оса,
Літо пережити, спромоглась,
Облетіти в прірви жито
І від туги зайнялась.
Погубила колючки,
Хто полюбит мантелепу,
Застібай, вітриську, плащ.
Розмітай сльозу до прірви, —
Де горе твирді жита,
Хтос погойдує корону, —
А тобі бджола миліш —
Меду повен дзбан зібрала,
Жайвір лан засіяв чинно,
Світе, будь добріш.

ХРИЗАНТЕМИ

Підмітають листє двірники,
Шо вітри розкидали під ранок,
Гей би порозгублені зірки
І ни донесли нам на ганок,
Зараз обіймаються отут,
Гей ни дочикалися світанку,
Цілюватися і кохатися статут,
Не спромігси застібнуть хвіранку.
Бо давно пора
Надійшла і треба обіймитися –
Осінь-бо, побратися вже час,
Настає любитися й кохатися.
Та мовчит мобілка у руках,
Хтос ни може, додзвонитися.
Листє розполохане летит,
Єк вінок білявих китиц,
Одцвітають білі хризантеми,
Втрачене коханє наводно...
Двірники насуплено всміхалися,
Ночі мало їм, звабляють, лиш ни в'єнут –
Зорепаду втомлені зірки.
Ти ше віриш,
Де твоя кохана?
Доторкаєси до світлої руки.

ЗАПІЗНІЛА ВІХОЛА

Водограю в ботанічному саду,
Запалають бабине й руде,
Темна хвиля хвої зеленіє,
Я до тебе, віхолонько, йду
І душа розчахнута німіє.
Божий дар – торкнутиси краси,
Що ніколи не повідцвітає,
Хоч нема дощу й роси,
І туман за обрієм зникає...
Тиша спит у галки на крилі,
Білка радісно стрибає,
Нібито за літом плаче,
Відірваласи од землі.
Хто красу викохував тонку,
Може, Бог, а чи людина,
У єкої б'єси та судина,
Крилами у дивнім літачку,
Ніби у природи – господині...
Водограю віхола кипит,
Розливає найдорожчі чари,
Ти мужнієш, ідучи до прощі,
Чистий день переполоще.
Наче хоче зацвисти,
Бабино-вохристим і зеленим,
З ними б розцвітав і ти
Молодим, неупізнаним кленом.
І коханє віднайти,
В царстві безіменнім...

ЖИТИ НЕ ДАЄ

Постане день поміж світанє,
З туману втомлено греде,
А шо там далі? Зірка ранє
Веде за руку день,
Де пломені єсніют
Росою й нивою навспак,
Пшеницю, жито висівають,
Співає пісню синий грак...
І дожинає тиша гони,
Вмлівають співами гаї.
Замовкніт графо-епігони
Складать елегії свої.
Слова бували вже чиймис,
А де ж – твої?
Скажи, на милість,
Що жити не дає.
У душєх пломені посіймо,
Коби прокинувшис, Плането,
Вкраїнцєм,
Дрімаючи й умерти,
Хіба ж такий Твій Заповіт?..
Боротис, жити,
Допоки стане чести й літ.

Навчися сам собі прощати
І людим, й Богови, усім,
Веде дорога на Хрещатик,
Де будуть і плачі, та й грім,
Проте й любов чекає.
Яку нічим не перейнети,
Із неземної висоти,
Вкотре закохавши,
Чого ж навчивси: дарувати,
Проте, прощати теж,
Вкраїнську землю цілювати
Й росу намолену без меж.
Повірити й любити
Одну-єдину назавжди,
Бо не можливо жити,
Бо мій ти – міт і чинний креш...

ОДА РІДНІЙ МОВІ

Плекаймо чисте і прозоре,
Струною збуджених бандур,
Не поздолав, голодоморе,
Де кров нуртує, та не корит,
Сто найчистіших диво-струн.
То ж вигравай мелодії,
Дійдем до кожного з усіх
Пречистими, дзвінками,
Ніколи душу й не покине,
Моєї мови оберіг.
І хто не знає, ріднизною
Споконвіків не слабував,
Торкайси чистою струною,
Та промовлей, співай зо мнов,
Одною мовою ти хрестишси й віншуєш...
Спалахуй, праведно гори.
Порозмовлей з коханов,
Коли не спит, не розбуди,
І Слово поклади в жіночій лоні,
Буди і ниви, й луки, і гаї.
Виорює суйбу твоя соха...
І висіває на просторах
Вкраїни незнищений урожай...

Неначе й не писав про тишу,
Де граючися у відблисках роси,
Травицю вітер заколише,
Вустами сні ни дописав,
Було ж учора, завтра й нині,
Розбуде землю зіздарі,
Проб'ютьсися пломені Господні,
Назустріч сонцєви й мені...
Я вільна вся – од Сяну й Дону,
Кавказ наспівує: прокинутися пора,
Ріднєньке, тільки й наше
Чекає слави і добра.
Донбас і Миколаїв, Харків, Крим,
Одєша не боїтсися грому
І Львів, і Запоріжє, і Херсон,
Постали українці, єк один,
Відстояли Батурин, Ілловайск
І Маріуполь не боїтсися грому,
Азов, Херсон та сотні міст і сіл,
З клітин, очищєних судин.
За рєдом рєд, ідуть бійці-герої,
Тримаять стрій, виводє співєнь,
І Перемога, чуєтно Господа –
Прєчистий прєдзвін,
Наспівуй, доле, нашому Дніпрови,
Осанну до ранкової зори,
Єднає почутє любови
У незнищенній мові
Жовто-синіх прапорів!

ВІЧНА СЛАВА УКРАЇНІ!

До слова рвешся, як до праце,
Які ж твої труди і дні,
Крокуючи, протуберанці –
Назустріч долі та весні.
Парує сонце, день почевся
Й рожеві філі пропливуть,
Єк пелюшки, в душі на денци,
У памнети пооживут...
Вирує світ, творити прагне
У виєвах тонких, повчасно.
Хто кільчится убого
У знишклим крику осторог,
Чекаючи без засторог
Протуберанців Перемог.
Лети до сходу вигледати –
Співає молода сурма,
Литаврам треба нагадати:
Закінчится зима.
Моє ж ти, Слово незбагненне,
Сурмою радості зіграй,
Правдиве й сокровенне,
Пташиний чистий грай.
Бо єк тебе, ни полюбити,
До серце горнутси Слова
І кровію пролити,
Хмеліє щістєм голова.
Розквітне вишне, радість
На ранних прапорах,
Бо Україні – вічна слава
Й героям слава у віках!

ОДА МАТЕРИ

Лечу до матери-Туркені*,
Яка в снігах не полегла,
Вклоняюси довічно нині,
Гарячі грудочки тупла,
Задихає спроквола
Й мільйони нездоланих сил,
Аби жила в душі свобода
І додавала серцу крил...
Розвійси пломенем Господнім,
Дорогу щедро освети,
Куди дійти, либонь, не годні
Із осяйної висоти,
Черпати, Україна проведе,
Лікує, вишні рани гоїт,
До Перемоги – з днє у день.
Гідно наступаєм,
Тримаймо вічності світої,
Наш стрій,
Характери стійкіші стали
І ти, суйбо моя, зорій.
Най радість незнищенна,
На всіх – одна, веде
І кров у незборимих венах,
Бо Перемога нам греде!
... Туркєня крила розпростерла,
Відчули всі,
Насправді Нєнька не померла,
Твердим, непереможним кроком,
До Перемоги гідно йдімо.
Цвіте калина у снігах,
Які ж, Матусю, Ви - високі
І недосяжні у віках.
Бажаю серцем обійнєти,
Піймати погляд із небес,
Туркєня йде, блаженна Мати,
Нєсе народу чинний хрест.

**Туркєня – псевдо мосї матерї часів УПА (початок 40-50 років минулого ст.)*

ЛЮБОМУДРОВІ НА ТРИСТА ЛІТ

«Світ ловив мене, але не спіймав...»

Григорій Сковорода

Про світ, який тебе ловив, та не спіймав,
Ти, любомудре, ек навпіл, його переламав,
Хоч насміхавси, та дарма, бо кровію живив,
До Бога йшов, служив, та утікав-бо до людей,
То хто ж кого й коли ловив, хто й досі ще жиє...
І буде ще, либонь, сто тисяч літ,
Лиш не постарів би сей світ...
Піймав москаль, улус-єдиноріг,
Єк посадив на паль, спалив, що міг:
Хатину й памнетник, що встиг,
Теорію про Бога і любов,
Без чого й ти не прожиєш
І не привчєй змію,
У Біблії присутний Бог.
Проте, жиє й гадде,
Їх світ, ек – Вельзівула тінь, не житиме ніде
Ні в пеклі, ні в раю, хіба шеол,
Перегребе, поглинувши й намул...
Світ, не впіймав,
Прирікши знов на самоту,
Згубив любови лік,
Пробач йому, сю істину свету.
Заповз у душу змій,
Розмножило гадде,
Упійманий москаль і збочений улус,
Винищує до тла,
Вандруючи куди ж?
Не плавиться лиш сталь
І памнетник стоїт,
Любови й Бога вам бракує з давнини,
Зненавидів несхитний світ,
До скону літ безтямний міт...
Прирік, Ісаїя: такий-бо заповіт,
Послухай Тризну, на душі звучит
Холодний щем, заплетений в дощи,
Сліпий як кріт,
Загинути не хоче... Божий світ
Снує, лишаючи: «Тогди й пізнаєш світ»,
Де твій правічний міт.

Лови ж мене, підступний світе,
Буяєш, нерозпізнаний,
Господній квіте,
Премного тисяч літ.

Мороз добравси до чорнобривців,
Цвили ресненько у дворі,
Небачені щісливці,
Зів'єли проти ночі на зори.
Зірвати би під ранок,
Та принести букет,
Знайшовши тіл зів'єлих бранок,
Печальний вийшов би сюжет...
...Ніщо не вічне, навіть доле,
Єку здолав мороз,
Троянда душу коли
До сліз.
Та чорнобривці заморгають,
Їм стужа не страшна, цвітут,
Востатнє, ни благають
І співчутливих передмов.
Ни відають прощєтиси,
Ронєти слізоньки крихкі,
Їх посадила на прощанє мати,
Тремкі, тоненькі та легкі.
Хто зможе оживити,
До серце пригорнути й відмолити,
Поклавши на вуста.
Стоїт в задумі мати,
Тремтит її сльоза.

Заграю на тилинці,
До губ торкнути,
Спалахує на денці,
Зорею сам проллюси –
І спалахнут обом,
На дотик застуденов,
Почуєш, згуки голосні...
Пролийси винцем пурпуровим,
Тилиночка звучатиме, –
Космічно-трепетна луна
Мовчатиме, та спалахне,
Й не пригасатиме,
Тилиночка неперевершена
Розділе і тебе, й мене,
Полинута у світи зірчєтами...
Лиш душу вбережїм,
Коби швітилася нам,
Єк мамині коржі.

СЛАВЕНЬ ПЕРЕМОЗИ

Чуєш «сурми, заграли», час Перемоги настав,
Ми її докували, – сталеві промовлят уста.
Зброя бандера-смузі, – гідні слова,
Збираймося: «Правда жива,
Воля, свобода і щісте шлех обирают один,
Нації се начало,
Кров козацьку плекало
І в зародкови зацвило,
Здолати болісний дзвін,
Плаче згорьована мати, –
З війни не вертаються тато і син...
До матиного дому
Душі Героїв летє,
Світ промовит:
Чого історія варта –
Крови, що смерть принесе,
Болів і мук мій народ, –
Шабле й фустина,
Туга безмежних пісень,
Порозливаються доли,
Де ростут пшениці,
Хто ж відмолит – колосок у руці.
Чуєш, маскалю лукавий,
Наш усевишний молебнь...

Явиласи вві сні,
Чорняві коси невблаганні.
Єк наяву чи навесні,
Холодні, безіменні.
Забуті марева-видіне,
І голос болісно озвався,
Порозбудив нічне каміне...
Так лечно-лечно цілював,
Тремтит холодна тетива
На променех туманів...
Позабував смутні слова,
Хмеліє ж голова,
Забув же, панно.
Чи, може, і не знав, але ж,
Пожежонько, знадлива,
Листочки золотих берез,
Кружляють плавно...
Видіне-марева минут,
Шо ж позалишитси між нами?
Чого ни промайне –
Та й не надійдуть телеграми,
З ни порозраєних країв,
Де може снитиси,
Видіне із віддалених країв,
Де розквітають з чорних китиц.
... Пісні виводє солов'ї,
Непогамовні трелі
І почутів тонкі рої,
І скрипки доторки стрімкі
Додому доріженьки стелє...
Приспало, замело
На чужині звабливе тіло.
Житє ж, єк відбулоси,
Протести, писані невміло,
Коханє, гейби ни було,
Легло тугою на перо.
Чи відбулоси, чи зотліло?
Сиджу на клені білим-біло.
Листочки опадут,
Землицє пригортає,
І тихо світиси вода,
За кимос тужит,
Єк кохає...

НЕРОЗПІЗНАНА ДОРОГА

Сірим полем ніч валанцає
У теркаторому плащи
І зубами клацає,
А за нею біже дощі.
Морозець поскрипує,
Стогне вітер навпрошки,
Туманець заледве схлипує,
Бо ж тоненькі пелюшки
Опадають росами
На заморені шлєхи,
Побіже ногами босими
Принесут штрахи.
Бо ж ні мірена,
Ніч летить шлєхами грішними
Утікає від людей...
За тобов хтос нерозвіданий —
Батіжечком хльос та хльос,
Нагледач і вірний підданий,
Пробіжить мороз,
Може, коб зігрітиси,
Душу вибілит до гроз,
І торочечки засвітєсє,
Єк заграють на вітрах.

На місяці, данцюючи, кульбаби,
Мой капає роса,
Черемошем плинут дараби,
Шлешок Чумацкий ни згаса,
І ни зникає, ни стихає,
Куди ж дорога приведе,
Звізда край неба запалє,
Ронєючи руденький пломінець...
Кульбабам ниньки чисто,
Повільний данец, золотий,
Зриваючи з уст намисто,
До неба треба ше рости.
З кульбабами у небови, єк роси,
Спадаючи пацьорками.
Більш не треба й меншого теж,
Єк небо, стиньковане ураз...
Вкраїнцєм, не буде затісно,
Де воля, хоробрість і мужність,
Летє в голосну далечінь.

Ніч, ніким ни мірена,
Лігає смугами прасірими,
Триває щонайдовша стріч...
Повз неї стиха прокрадемоси,
Єк тиша мишов пробіжит.
Ріку востаннє переходимо –
Потрібно ж пережити.
Уперше, може, єк в остатне...
Виходь, і ранок свій здибай,
І тіні, сонцем вражені,
Клади у серце, зазвичей.
Не бійси нетривкої темени,
Настане день,
Жени з души лихої демонів –
Різдво католицке іде,
Над українсков із острогов
Впаде се рабство кремнене...
Не упивайси в божевілі,
Неси неподоланний хрест,
Єк волі поклики прозрілі,
Клади людского болю перст.
Не бійси правди скаженілої,
І нелюдам скажи:
«Матусе світ, єк сон, відбілює,
Гей ніби єблучками зцілює,
До Господа, біжи,
Бо приголубит, правду скажи,
Єму ти з честю прослужи...»

Покидають землю лебедета
Води чорторийські назавжди,
Хочут від недуги заридати,
Так і ни допроситсе води.
Пересохла річка Волочина,
Замулила – поза виднокрай,
Може, в сему постає причина?
Та бракує крихтоньки типла,
Їх нічим ни вратувати,
Хоч у Йвана є виликий хист,
Хто ж то зможе землю напувати,
Він – не Бог, лишень артист,
Бо куди ще, Нуцку, відлітати,
Де спочине втомлена душе,
Чи знайде печальна мати
Чистий погляд в сутінках, в дощех,
Що летітимут до Чорторії,
Ратувати сонних лебедет,
Дожили, де вітер виє,
Закликаючи дощі, ек на парад.
Лебедета крильци миют,
Нуцко просит: невблаганно ллєй,
Коб віджили джерелєта,
Джерелице, душу нам одмий...

Ти не журавка – журавлина,
Студений вітир віграє.
Співає в затінку калина,
Чекаючи на журавлє.
Чомус не прилітає,
Крилєта натомив, –
Журавка з ночі запитає:
Чи инчу, може, ти зустрінув,
Покинувши посеред ночі,
На кого ж промінів мене?
І крук понуро зарегочє:
Іде уже с т а р т н а весна,
Не стріну пари,
Тремтит на вітрови струна,
Ні поцілюнків соромливих,
Ні ласки, крішечки типла...
Невже від зради став щісливим?, –
Журавка пісню принесла,
Чарівну, чисту, соромливу,
Єк притулиласи до крила...
До тебе, соколе, до тебе
Мене коханє окрилєє.

Я САМ ПІШОВ У МОСКАЛІ...

*«Не спалося, а ніч, як море.
(Хоч діялось не восени,
Так у неволі.) До стіни
Не заговориш ні про горе,
Ні про младенческіє сні».*
Тарас Шевченко

Здолати ніч, неначе море,
Повільно, зморено уплав.
Супроти – море, неозоре,
Филини, хто закрав?
Бо ж горе, таки справнє горе:
Я сам пішов у москалі,
Яке ж ти, море, всупокоре,
Хвилини потайні гуркочут,
Та горече мені...
«Не спалося», куди ж втікати?
І море втомлено мовчит,
Суйбу не варто розпикати,
Бо за плечима – ніч кипит,
Филини падають нужденні...
Чи се журба така?
Данцує кров у кожній вені,
До чого ж зболено-гірка...
Не можна гідно повернутиси
Із клєтих диких маскалів,
З кірілиць, тільки й перегнутиси:
Видобувати біль та гнів,
Та нині, шо кому до него,
Се наче б море – гет уплав,
Недолє дивитси правбого,
Ну гей би ти її украв,
Ба єк се море подолати:
«Не спалося...» – довкола ж сутич,
Вульгарно-дика рвана рать?..
«Не спалося ж»... Не помирати,
Напевно, знову вплав:
В неволі ше ни помирав.
Померти: хто ж дозволит
У безпробудь-самотни,
Доволі плакати, доволі:

Бо й море можна раз в життю
Переплести в передчуті
Святої волі, канут болі,
Безтямно, втомлено-круті:
Коб вирватиси з маскалів —
Пришли мені священний гнів,
Нема ні долі, ані снів.
Та віра щедро обступила —
Єдина сила,
Коли забракне Божих слів...

ПОСАГ ... ДЛЯ СЕБЕ

*«І ще й не жевріло, не тліло,
Лишень упало, заболіло
І перевіялося снами,
Немов було, але не з нами.
Од, мами, світе мій, од мами
Дороги стеляться димами»...*

З власного вірша зі збірки «Коломия», 1988 р.

Таке приснитися чи примаритися —
Гей би привиділося уплав,
На Заходи клубками хмаритися,
Крізь видива тонких отав...
Торкнутися, лекаючися,
Напевно ж, ни моє,
Гей на шматочки, краючися,
Схололим димом постає.
Єк появилоси,
Не піймана й луна?
Біжит на диво-милицях,
Питає, де ж твоя весна
Й моєї гет ни видано,
Легають філі — з краю в край,
Се — наше, єк забуте придане.
В думках єго, ни доламай...
Недобудовано й не визнано,
Та філі втомлено кишит,
Чи золотою Тризною,
Засвітит незбагненна мить.
Ізмалечку, кохаючися,
Єк ни відчув: осе — твоє,
Даремно в серці, болем краючися,
Господь недолю роздає.
Шматки, пуділит і ни порівну,
Весільний, втрачений калач,
Єк посаг хто ж надломит зорений,
А зараз — болісно заплач...
Та сльози хлинут не бажаючи,
Смутненні вочи покидати,
На серці слід тонкий лишеючи,
Щоб долю грішну допивати...

Вітрища пишуть телеграми –
Стираєси і їх стело.
А мама де: за сибірами,
Ба й не почуєш, навіть клич,
Усе минає, тільки драми
Та лихолітем будит сич,
Втікай туди, де можна в мами
Відчути невгамовний клич.
Врятує, гей би нотні гами,
З єких ти вирвавси торіч?

ВІДПОВІДЬ ДРУГОВИ

«Ми в цьому світі – дивні світляки...»

Василь Куйбіда

Розвіятиси, коли настане днинка,
За крапинов крапелька, тоди ж,
Ти ж не істота, а людина
І маєш запити тверді.
За кроком крок, мов світлєками –
Либонь, світи ни освітив,
Поміж дерев – тонкими ворізками,
Діткнутиси до мети?..
Якби ж то так, шелений рочок,
Приносить – процвітінє світлєків,
До майбуття – нечутний крочок,
Чи тупотінє злих підків.
Ітимуть мужньо, хлопці дужі*,
Москвою, піймают крок,
Нестимут у серцєх палючі ружи,
Іти до непогасних звїзд.
Нішо їх ни зупини й ни здолає,
Відлунєм кованих підків,
Де сонєчко барвисто крає,
Торкаючиси провіщих слів.
Іти ж нам далі, йти, не зупенятиси*,
Єк ше ніхто з гетьманів не ходив
Не смів підступно розламати,си,
Із Вічності ведут тверді слїди.

**«Ще пройдуть по вулицях Москви Наші танки грізною стіною»...*
(Олег Ольжич)

*«Держава не твориться в будучині,
Держава будується нині.
Це люди, на сталь перекуті в огні,
Це люди, як брили камінні».*
Олександр Олесь, «Незаномому воякові»

Ховаєш вочи від лукавого,
Повипиваючи вуаль,
І запиває знишкло кавов,
Добрішим не стає, він – сталь...
Тривоги котєси навалов,
Одна й наступну – дістає,
А та вчорашною припалює,
Дивиси ж – пристає.
Гидотний світ абсурд-руйнації,
Кацапе: що ж набудував,
Зигзаги, ек стагнації?
Болит у світу голова.
Кре-е-е-мле ружові сте-е-е-ни сіються
І цебенит огидний вир,
Чортєчі зубища посиплюси,
Шоб люд погнати ув єсир –
До шибірів, де братє риютси,
Ковтаючи гидоти крах,
Гадєм бридким, до серчє виютси,
Заповідаючи безмовний страх...
Ни має навіть крихти жалоців,
Де ше чепит стена кре-е-емле,
Шо в Україні-неньки вкралоси,
Поодвергаєси, Земле.
Допоки гнів горит ни шхитливо,
Де бомби, гради – над ушьо,
Сажєли надто спритно ви,
Диявол тилько піднесе.
...Та голови не прихилили ми,
Хто де упав, той – ни помер,
Бог дав прадужи силище,
Ніхто їх доси не зітер...
Тупіє вичахла кіріліца –
Бракує добрих тлумачів,

Кулькає до гори на милицях –
Чи проживеш, хто теє знатиме
Прокляте зирит із пільми,
Чи зло переламаєш ти,
Чи ж поховаєш, – лихо з ним?!..
Гробів не відшукаємо,
Бавовна стелит білий дим.
Ба й задимит ваш кр-є-є-мль ошпарений,
Де постихає чєсу плин.
Та нечисть маскавіта капає
Із поруїнованих судин.

МИТЬ ЗАКЛАНЄ

Не спиш – вологими губами,
Єк сні, не додивившись.
Розгладжуєш тоненькими габами,
Що повертаюси, легаючи у вись,
Простелитси тремтливими садами –
За ніч – лиш єблука впадут,
Ти не почуєш,
Об землю вдаритси...
Кого шо заболит?
У кождому плодів'ї заночуєш,
Зістарівшись, впадут.
Ти чуєш, Він – іде,
Бо йти не зможе,
Примиритси і відворожит,
Він поруч, все ж – нігде,
Недоторканний Чес, недомотканий,
Тонкий, з домашних,
В закланних снах,
Тривожна мить –
До тебе – єблуком озвався,
З минулого – в майбутньому зоставси,
У спогади закравси.
Ти чуєш, Він ше – спит,
Твій не розважний Чес,
Не догорит, поперебравси,
Лишивши болів про запас...

ОСВІДЧЕНЄ...

Бурштинова моя камеліє,
Де цвітут пелюстки,
Перемелюю,
Торкаюси руки.
Стільки ніжності и вологости,
Губи тремтє,
Не губи забагато строгости...
Зоставайсе, моєю Лірою,
У квітучих, тремких голосах,
Обійняти тебе не можу я,
Тонесенька – квіточки тінь,
Осипаєшси диво-ружов,
Затремтит – голосінь.
Бурштинова, недоторкана,
Де стікає дзвінка вода,
Винаймає пацьорками,
Губитси – у слідах...
Спрагло губи тремтє, диво-вишнев,
В Кодиму відлетє...
Чи зостанутси ранов,
Трошечки п'єнов,
Відшукаю племінь краси.
Бажєєш мене забути,
В далечінь однеси.
У тобі забажаю бути,
Де не меркнут
Забуті, тремкі голоси...

ЗАПЕРЕЧЕНЄ АРІАДНІ

Коханє – нитка Аріадни,
Веде, і виходу нима,
Довкола втомлена зима,
Єк підступаєси до тебе зрадник,
Путі в немеряних димах.
Царя Міноса, донечка хитрюща,
Тесеєві, вручаючи клубок,
Ішов на битву з Мінотавром,
Вступив у нифальшивий крок...
Де правда тут, яку й не відкопати,
Нима й ниток з низнайденим кінцем,
Тут шлєх, відай, до страти,
Де Мінотавр з пригніченим лицем
На битву кличе, де ж ти, Аріадно?
Клубочок де, і нитка присвята,
Втручаєтси Господь –
Навчитель і Порадник,
У него ж – істина проста:
Коли бракує волі до коханє,
Любов не ночувала серед вас,
Даремна нитка до єднанє,
Справлєй, небого, Парастас...
Не знав Тесей, не відав Мінотавр,
Мовчєв Господь, ховаючи ключі,
Тут – істина проста,
Біжи до неї вранци чи вночи...
Та не вишукуй ше ниток,
Заснула Аріадна, спит без гадки,
Загублений від майбуттє квиток.
Непевний, Аріадно, твій урок...
Запамнєтай повадки,
Ни приведут ни до зірок,
Ани до слави – твій циклічний крок.
Хто тішитши, ну гей би вірит,
Короткий сон єго,
Приводит кожного до гадки,
Де ближче до зірок...

Любити так, ек ти любив,
Сю жінку, хто ще зможе:
То ти знаходив, то губив
І згубі він не допоможе
Ні Бог й диявол, ані той,
Хто на руці вороже,
Порадь мені, святий Твороже,
Коли мене зачаклував,
В уста додав дурману зіле,
І труночок ти поспивав...
...Любити, ек її кохав:
Очима, зором та вустами,
Тобов я дихав, помирав,
Надовго, чи мене ще стане?
Не відаю, бо догорю
Звіздою на світанку,
Тебе й себе лишень корю,
Чекай мене на полустанку,
Де ще спалахують уста
Від поцілюнку, кріз екі...
Якби ж була не тою,
Якими є жінки,
Смієши поза очі,
Чарівна, буйна й молода,
Чес, впевнений, ни Вічність лічит,
Притасно впадає...
Ни я такий, а ти – така,
Закохуються так не двічі,
А тільки раз – і назавжди! –
В заплавах буйної води,
Горє весільні свічи...
Пора прощатися, пора
У день крихкий і в позаніччи...
Нарешті, правду я сказав,
Єк скинувши важезну ношу,
З якою жив, ни помирав,
А за вікном бує січень,
До лиха, буйний вітровій,
Невже ж і нічого чекати,
У Господа спитати:
Чи мертвий, ачи ще живий,
Та чуючи зітханє:
Невже забув коханє,
Котре не має давнини,
Либонь, шо предвічне...
У січни можут зацвести
Біленькі вишні.

ПРИСЛУХАЮЧИСЬ ДО СОЛОВ'ЇВ...

Розмовлєв із солов'єми,
Співали край лікарні ... глухонімих,
Не розумів, навіщо так стараються,
Ніхто ж не чує...
Ни відав: солов'ї, єк і поети,
Співають інколи для себе,
А, може, світ глухонімий,
Слухати ж, не означєє – розуміти,
Та солов'ї не замовкають...
Благаю:
Співайте, співайте. Я чую,
Завтра чутиму краще,
Повірю в щєсти
Єке нікому не здолати...
Ми віримо і світ,
Такий існує заповіт!

Коли ж закінчитси война,
Не перша й не остатна,
Надійде. Гей би в снах,
У муках та зітханнєх?
Діди платили і батьки,
Сини і внуки,
Тремтять зірки,
Волають круки...
Коли ж закінчитси, коли
Триватимут щемливі крики,
У дикій позлітці хули,
Єк, правда, без'язикі,
Чи, може, знають, вороги,
Сусіди чи Європа,
Чи світ, що за чужі борги
Не відає?..Кого б спитати.
Гидотний звірище сичит,
Та все ж минає, —
Хто ж ворогів скарає?
Закінчитси война, вісімсотлітнє,
Обірвеси струна,
Твирда, кривава, передсвітнє!
Хто поневолити прийшов,
Той від меча сконає,
Сліди старезних підошов
За трупами втікають.
Не збереже ніхто й могил,
В Україні проминають,
Кацапське серце не закрають,
Де взєти москалеви сил,
Якщо й душі не мають...
Невже помилувать звелит
Облудний Каїн?..

Гудут розбуджені трембіти,
Серденьку болю завдають...
Завчасу світ любити треба,
А ни в остатну мить.
Тремка, схолола і прощальна,
Покотиться луна,
Не стало, начебто й коханє?
Любов не можна ж погасити,
Ни проросте ж і бузина,
Хіба ж межа і вишний хрест?
Сльозов хоч Вічність окропити,
Лишити би, хоч перст,
У кождім звукови та слови,
Задихаєш без крови,
За водами перепливеш.
Зливаючи плачі трембет,
Із нами Бог всевишньої любови,
Моєї праведної мови,
Не народивси ні той жнец,
Ні той, хто мовит:
Гори, спалахуй день за днем,
Єднає ж віра,
Тули до серци та рамен,
Душа твоя, розкута ліра!

Де друзі, де поділиси кудис,
Гей би порозтеклись,
Лишили плуг у борозни,
Усего їм замало.
Ни гоже, що ж твоє,
Минулося й пропало.
Звучатиме нам Парастас,
Не проминай, і грішних,
А помолиси, і добра,
Вділи зі щедрого відра,
Серденько най закрає.
Ніщо даремно не вмирає,
Най світитси світла зізда,
Повсюдно в ріднім краю...

У Коломий хтос шукав,
Знайшовши, відійшов у Вічність,
Єкого і не кожного ж лека,
Працюють – мертві, стрічні.
Та не питаєш, де сліди,
Позамерзають довкруги,
Ніхто ні днесь не звеселе.
Слідища ратиц,
Позаростає, звіддале
Не поскладає й матриц.
Діточі ігрища руйнує,
Господь посіє Правду,
Де друзі, ніби перетнулися,
Та розійшлися, як кораблі,
Померли у тужбі та гори...
Забута гавань не зове,
Лиш розсилає боли,
На шматє душу рве.

Якби ж осмислити, збагнути,
Де суть, а де порожний плин,
Простий і не збагнути,
Куди відчалюють,
Відай, ни по дорози,
Як віршуванє, лиш у прози,
Поезія зміліла, перетліла,
Проте ж зігріла,
Лишивси слід... Чи ж назавжди?
В буденщині дотліла,
Осе й усі твої труди?
Не доведи, гіркенно крають,
Незлічені сліди,
Та розчаровано благає,
Правді подивиси ... ув очі
Розбіглиси у гай-гай,
Слова ніколи й не полічиш,
Зостанеси печаль.
Зумієш позаґудзувати,
Та на сорочці вуставки лишити,
На памнєть, шо ж іще жива
І долю знишкло пити,
Бо завирує, підлива
Оливи до вогню,
Щоб дихати й творити,
Моя ти, доле вітрова,
Єк так прожити?

Допитуєшся: «Єк?» Висмикуєш: «Чому?»
Мовчит безлика «Електронка».
Безрадісно римуй.
Триває з ворогами бій,
Війна порозставляєла знаки:
Де «любов» звучит на вес огром:
«Брехнє», та ми «Не віримо!»,
Позичмо у Франка «Лупайте сю скалу...»
Найдужчим кроком.
В «Каменярі» заклавши,
Коли ж «зрубаємо». То ж война, –
Щоб дух не знідів би,
Та не згорів, а пломенів
Завзєто і красиво!

Постоїмо, де – прірва,
Заболена «война»,
Благаєш віри й віри,,
Я народивси з нев,
Де завиває – вітровій,
Летів колючов стернев,
Повитирав од болю й крові,
Не декував і ни коривси –
Зове на герц!
Войну повинні подолати, –
Господь до Правди доведе!
А з ним ординске племне дике,
Що розсипає страх і біль,
Тремтіть же бездарі лихі...
Ми ж українці,
Твердіші крици
Йдемо на бій.

На роздоріжжю, єк прикутий,
Збагнув: немає і доріг,
Звучат поскріз фальшиві ноти,
А далі йти великий гріх.
До Кіріоса – гет не близько,
Зупинюси покрай дороги,
Котра в нікуди не веде,
Господь, занадто строгий,
Кати вчинили свій вертеп.
Нема ні компасу, ні мапи,
Купити свічечку хоч днес,
Поводирє й побільше світла,
Не позбиватиси в житю
Без совісти і не ступити
Мов кінь без збруї ника.
Про себе промовчит,
Заграй скрипалю без смичка,
А ти пійте гет без ручки...
Мовчиш?.. Та ж істина проста,
Шукай дороги - проросла ж
Де Чес чікає,
Воріг не поміг би
До тебе не прокравси!
І друг мій кулев би улучив,
Пора боротиси, пора,
Бо ж Господом повінчані,
Чекає вишнього добра.
Бо то не гра
Врагом помічена.

ВЕЛИЧАЛЬНА...

*З нагоди 70-річчя композитора і співака
Павла Дворського*

Дністер несе зелену філю
І золотом на сонці виграє,
Я чайкою заквилю,
Зів'ю гніздо своє...
Де піснє долею застелиласи, —
До неба й зорених стожар,
Аби Дністром пролиласи
Упала в жар.
Літа куди ще поспішають,
У співанці ни здожинеш,
То за провини всіх прощають,
Палаючи, мов срібна креш.
Співати — боли розливати б,
Мільйони незникомих нот,
Цвітут тонюсінькі блавати,
Заманяють до тих висот.
Се ж наша піснє, скупана в любистку,
Кохали б, гейби солов'ї,
Які в неволі не співають,
Летє, де зоряні гаї.
Де виграють веселки,
Підковані вітри,
Дощі у травах, хмарочки перисти,
Виспівують на дримбах євори.
Їх наслухає втомлена матусє,
До неї піснє донесласи,
На кого ж нині обіприси,
Рідніша, лиш на вас.
Мене водили у світи широкі,
Де Україна волю вберегла,
Дністер оберігав шлехи високі
До Бога і до Правди, до тепла.

ВДРУГЕ ПОМЕРТИ... НІХТО НЕ ЗМОЖЕ

*«Ніколи нікому не стерти,
Що сріблом ясної сурми:
Шкодуємо тільки, що вмерти
Удруге не зможемо ми».*
Олег Ольжич

Себе не примірей,
Не важко і не певно,
Спалахує тонка зорє,
Горітиме ж недремно.
До неї пригорниси,
До рідного коріне,
Востаннє з болем обіймиси,
Єк до спасінє,
Ти ж ни впав,
Благаєш долю,
Нічого і не відкопав,
Щісливу ролю.
Сурма натомлено зове,
Любов гряде,
За Україну й рідну мову:
Невже померти вдруге нам
Господь не допоможе,
Война триватиме, проте ж,
Всевишній Боже.
Якби померти хоч би раз: удруге,
То й не було би ни образ,
Наруги,
Мовчит Господь.
Невже-бо всує,
Молитву ни заводь —
Ніхто ж не чує...
Допоможи нам, Боже...

З ВОРОГОМ БУТИ НА «ВИ»

Сині плуги відпливають на Схід –
Сіють темно-черленим,
Втікають, де коні
Кришат і крушат потовчений лід
В дикому данци агоній...
Можна втекти, та куди ж,
Война спанахала крила,
Душу втомила,
Не втечеш від орди,
Чи утекати ни сила? –
Улусів, рашистів, німої чуми,
Бери, хоть сокиру та вила,
Твердо ступай, нашіптує кратер:
Войну здолати,
До Перемоги прийти.
Катюг не забудь покарати...
Помсти, нечувана гра,
Не добитиси волі,
Розплуги сині недолі,
Величні два крила,
Хліба ще треба і соли,
Славні свої заспівати,
Щоб Україна жила...
З ворогом бути на «Ви»
Й карати, карати, карати.
З мечем – хто прийшов,
Од мече буде вмирати!

ВИДІНЄ БОЇМІВ...

Слова порозгубив,
Були ж чиймис,
Неначебто любив,
Як уві сні, красу Боїмів,
Де Пієта, – і Син між вами.
Молиси в диво-храми,
Се – Гетсиманський сад
І срібнеки ше Юду гріють,
Архиєпископ не освятит
Вечерю тайну, бо диявол
Ісуса зрадит, а проте...
Краса ввижаєси повсюди,
Поблекне Слово назавжди,
Де істина, там, – правда
Та Господа н а г р а д а,
Єк смак Йорданської води,
До зради світ не приведи...
Де б ти, катюго, не блудив,
Знайде поскріз проплата,
Чортиско висіяв сліди.
Се вам, катюги, плата.

СПОГАД ПРО НЕВ'ЯНУЧЕ КОХАННЯ

Світлої пам'яті Марійки Миколайчук

Зустрінемося там, Іване,
Нема ни страху, ни чуттів,
Та почувань, коханий.
Що ж полишалоси мені?
Лиш золотої пісні плач,
Яку любив, Іваночку-Іванку,
Із материнських рук –
Освячений калач.
Живе і житиме у спогадах досвітних,
Господь ще нас не розлучив,
Пташєт з неволі перелітних,
Любити нас ніхто ни змусив?
З тобов ще й небо поділили.
Одне – для кожного із нас...
Ти налітавси,
Вділи для мене крила,
Із лебедем у небі розпластавси.
Шурхочут крила,
Зашепочут, мила,
Чому росою зачинилас,
Зірки палахкотє.
Ніщо не змусит розлучити
Одну без одної палати,
Коханє – Божа сила,
Єк незбагненна благодать.

Слова німі, озвучені безсонєм,
Туманно-безпробудна мить,
Лігає ніч, бажаючи у сні все перелити...
Самотина зіщулитси в куточку,
Нікому не потрібна ж і вона:
Прийди, натомлений листочку,
Бо ж надійшла весна,
Чи й не повірю, засніжило ж,
Лега довкола сніг
І напинає вітер темні жили,
Вистелюючи люду оберіг.
Бракує чистоти – благає з ночі,
Не відступає за поріг,
Холодне мливо затороче
І капає вода з найвищих стріх.
Не чуєш: ос – туманна,
Губами не сполохано діткниси,
Весна чарує спозаранє,
Дивис у очі – потайки дивиси.
Виймай, що не згорає,
Любовію запалит,
Не в цьому щастє – щем і суть?
Правдиво, скаже Господь-Бог,
До него уповаєм,
З ним можна правду повернути.

КОЛИ ПОСТУКАЄ ВЕСНА...

Світлій пам'яті Владислава Гречкосія

Нарешті, стукає у вікна
Тоненьким пальчиком весна,
Струнка, волога та пресвітла
І води котит, і Десна,
Неповноводна та ласкава,
Єк пісня щира й голосна.
Ураночци спіткала,
Залоскотала, бо страсна:
Ніхто ще так не цілював,
Остатну рану пригортав –
Коли цвіте трава й буєє,
І молодости вже не буде,
Болит до ранє голова,
Ба єк продовжити, не знаєш
Сю незникому мить,
До вітровіїв заволаєш:
Чому ж ни можна зупинити,
Серденько оніміле, краєш:
Цілуй, благаючи, ще мить.
Повернесу і світ кімущий,
Постане сєєвом полярним,
Не відгорит, єк племінь, днес.
І ни зотліє, за примарне
Без болю, вистражданий вес...
Пречистий світ воскрес.

СЛАВА УКРАЇНІ!

*Пам'яти Олександра Мацієвського,
розстріляного полоненого,
який загинув, вигукнувши у очі
москалем «Слава Україні!»*

Коли закінчується днинка,
Житє триває,
З дзигарє – димок,
Усе минає, відійде,
Лиш чуєси гірке вите –
Тривоги чєс, та не для всіх,
Бо слово горнеси до вуст
І розриває, щоб лунати
Для кожного із нас усіх,
Бурхливо, щоби не сконати:
Бо «Слава Україні» на віки,
...А зараз – лиш кацапські кулі,
Тремкий рашиска удава,
Продажні у своїй неславї,
Гукнемо «Слава Україні»,
Відлуне пролетит
І марні вражі кулі
Єго не зможуть заслонити:
Героям слава, слава, слава
Та смерть мерзенним москалем,
Спалахують в степах заграви,
Примножє славу у віках.
Та люд шикуєси за людом,
Рівнеють крок все далі й далі,
Немає поступу навалі,
Бо Перемога – наша суть!
Вояче, брате мій далекий,
Бо ж Україна: ти і я
Масковію ми будем руйнувати,
Допоки наші прапори горє.

ПРОВИДІНЄ

«Золотого Тамерлана онучата голі»...

Тарас Шевченко

Листи писати не спроможні,
Лиш есемески – раз-у-раз,
Постане проповідь вельможна
Для ненароджених єкраз.
Чи в Україні, чи десь далі:
Москаль із дому проганєв.
Переселенців лиш на Марси
Я ниньки ще не здибав,
Вивчють мови, тільки рідну,
Нихто їх не навчив,
Невже моголи ви, моголи,
А брешете, слав'яни,
Невже за се ви й умрете?
Прасправжних прадідів великих,
Від Золотого Тамерлана,
Залишитси кісне кубло,
Май дике, навіть п'єне,
Неначе світови на зло?
Імперій гет ни стало,
Товче зментрожена орда,
Стає в ординське дике кулко,
А в нему – голий Тамерлан
І ни твирезий, і ни п'єний,
Сидит у бункери й лютує,
Нихто його там не почує...
Імперії кінець настав,
Краї порозбігалися,
Панує скрізь огиде й страх,
Такий рассеї буде крах,
Лиш курява зосталася.

МИНУЛЕ НЕ ВЕРНУТЬ...

*«І миті жодної
не можна повернути,
Щоб заново,
по-іншому прожити».*
Василь Симоненко

Чи відано, що рвеси із грудий,
Бо миті й часу не спинити,
Най тихо йде, немов – гряде
На буйних вороних, коли захоче
І мить криваву пережити...
Її величністю зовем,
Коли Кобзар, зійшовши,
Дозволивши найтонший трем,
Не постиравши й підошов?
Намулом засліпило очи.
Ни вкриєси, й ни промайне:
Ни заболит, ни запече,
А сон, котрий мине.
Чи випурхне з очей, намулом запливе,
Крізь біль минуле і трудне, тремких очей.
Боїтси той, хто вірити не йме,
З косов-бо за плечем, прошкує навмане...
Зів'єле існуванє,
Усе ж мине... Чекає
Ти не зупиниш, бо ж твоє ...

З'ЯВА ЛАНІ

Єк лань, лекливо-боязлива,
Лиш вушками стриже,
Вмиває раннє злива,
Од лиха береже.
Сі згини ліній, буйний спогад
І горний продих із грудий,
Єк вольовий, тоненький погляд, –
Струмує племнє молоде.
І вигин, витончений майстром,
Що виплекав Іконостас,
Натхненно, ніжно і пристрасно,
Рука торкалася ни раз.
Пишайси, неземна красуне,
Ти – лань, Господь – творець,
Лети на чистоплинних грунєх,
Чаруй, бо ти краси – вінец.
Відчути можна щонайближче,
А далі – білизна,
Недоторканна та вельможна,
Єк нині ти її пізнав?
Не зупиняйся, кожний позір,
Цілює веснєнковий дощ,
І чистота в горєчих порах
Веде до прощ.
Чарівну, ніжністости, закраючи, –
Ни ти дописував її... Благов,
Востаннє, бо твоя юга
Ніколи не мине,
Єк миле й дороге, єк сонце красне...

*« Хай з любов'ю все робиться в вас! »
До коринтян*

Ти просиш, Господи, любити,
Кого виношує земня,
На друзки ворогом розбита,
Безтемним градом москале,
А чи кацапа, та порадь же ж,
Коли душа на друзки збита,
Благаєш, ек його любити,
Допоки ще не пострілев –
Лікарні, школи, всьо, – на світі?
Чи праведний і сей закон?
Смаковниці, схилила віти,
Вдова ридає, батько й мати –
У темних зашпорах вікон,
Сплюндрована гроза
І грому вариво багрене...
Промовиш:
«Ек віднайти свого Бога,
Який кацапам все простит,
Невже існує ще дорога,
Шо привела би до мети»?!
Пророк промовит надто строго:
«А до того, я не знаю Бога»...
Любов не можна погубити,
Покинути чи обрести,
Бо вимагає: жити,
Де догарають і хрести,
Та «вражою злою кров'ю»,
Любов Пресвітлу піднести,
Куди ж її перенести?..
Чи у могили, чи у безвість, –
З любови Бог постав,
Усіх повоскрешає...
Хоч двоголові вірли,
Кружляючи посеред неба,
На тать готові розмести.
Ришисти у сліпій невірі
Людске високе стремено,
Коли довкіл – припишклі звірі

Плюндрують праведне зерно.
А слідом – плова та й оскома,
Слідів огиддє незникоме,
Легає, мов безбарвне скло,
Та Чєс не спит, тихонько меле,
І подає, безтямцєви, весло...

ВЕСНЕНА ПОХОРОНКА

Веснена йтиме похоронка
З коротким підписом: війна ж...
В степах шепоче тронка
І виграє тонка струна.

Та скрипка боліми заплаче,
Трембіти розбудили світ,
І ворон втомлено закрече,
Се стартовий гамбіт.

Чуттє, непевна жертва,
А далі шо, ніхто й ни зна,
Велике шос повинно вмерти:
На скронях – жевріє луна...
Заплаче похоронка,
Нема ні тіла, ни ридань,
В степу заб'єси тронка,
Єк Божа длань.
Її ніхто не відспіває?
Замовиш Парастас.
Чим довше війна сє триває,
Тим більше – лиха та образ.
Згубивши погляд онімілий,
Щезають почутє,
Лишивси спогад білий,
Тінь ни зникама, бо жите
Триватиме на межиріччи,
Поміж веснених холодів,
Не дивитси у вочи,
Ни полишаючи слідів,
Немає сил, ніхто ж не знає,
Непевна й навісна,
Хоч війна проминає,
В шалених снах.
Її місце не знайдеси,
Де трав торішніх дим пов'єси –
Густий, настоєний, гіркий.
І більш нічого?.. Лиходію,
Повзе в'язкий Лаокоон,
Залазит в душу, ти ж – радієш...

Невже усе це сон?
Колись і він минеси,
Де найсвіжіші цвинтарі,
Відчуй... Чиє тут, серці, б'ється,
Людей, а може, єворів?
Не знаєш відповіді, хочеш
Збагнути в невідспіваних могилах,
Де "матушка" – гнила расся,
Тіла на мілость прийняла,
Та де ж та міць, бездарна сила,
Що у гнівище проросла,
Мовчит, знеславлена расся,
Вдає, що ніби спит...

РІВНОДЕННЯ

Гряде весняне рівноденнє,
Мов день Поезії ступає,
Душа, віщуючи доземно,
Нічого гет ни має:
Римуй, вкладай горечі верши,
Тилинков зазвуче,
У Бога, Чинні та Провіщі,
Світою правдою єчит,
Болит і думка квилит,
Вирує, до самобутє,
Дай, Господи, такої сили,
Та розпізнай найбільше щістє,
У нестрим не позабреде,
Чуже не буде викрадати,
І хто сприйме його, – повірю,
Полюбит Слово назавжди,
Мою, єк власну, диво-ліру,
Не порозгублені сліди,
Гейби петляючи, прошкуют
І рівноденнє, се ж – не мить,
То дорікає, то лікує,
Огнивом болісно кипит...

ЗАМІСТЬ ДОБРОГО РАНКУ

Коли немає гет нічого,
Ти дістаєш Господнє Слово,
Немов метал куєш,
Примірявши, й пожнеш, мов креш,
Та сієси полова,
А істина?
Не зблисне й не постане,
В душі палають остюки,
Крім Правди, – знуджена полуда,
Випалює в душі дірки...
І більш нічого?.. Іскри
Народжують слова,
Хто забажає – гризти,
Болітиме не голова,
Казати буде: «Я – жива...», –
Премудрий застеріг:
Вода уміє камінь пити,
Се ж – вічний гріх.
Коли позбудемоси болю,
Не проклинай жадану волю,
Любити треба,
Без почуттів ни прожиєш,
Ховай палаш, праострий меч...
Бо затупилиси, либонь,
Ни досягають скронь,
Болітиме душа,
Спалахує в гірких віршах,
Та Слово болем обів'є
І приголубит, Бог простит,
У нему правду полюбити,
Співає думу шоловей.
Спливають перелogi,
Священне, істинно козаче,
Повіррє людям роздає,
Світи нам вірою, маяче,
Господь любов кує.

ПРО ЩО СПІВАЄ КОВИЛА...

Не заховаєшся лукаво,
Де вітер, сливе, не заснув,
Під ранок дивитси ласкаво,
Погладжує тремку струну...
Не зазвучит, заквили́т,
Мовче і горечі почути,
Виспівує тихцем ковиллю
У втомлених степах,
... Куди й вітри не зазирають,
Здивовано гудут,
Зернєточка п о с о б и р а ю т,
Оповістити б степу суть,
Трави Вітчизни степової,
Ни збережеш, не розметеш,
І не схоронений ще воїн,
Душа, страждаючи беж меж,
Бо за степами – степи й степи,
Легає ніжна ковила,
Дощі запитують: «А де ж ти, де ти,
Чамріє димом голова?..
Куди ж тебе занесло нині,
Або ж, простіше, занесло,
Суши гарячі перевесла,
Клади на втомлене крило.

НАМ ПОРА ДЛЯ УКРАЇНИ ЖИТЬ...

*«Не пора, не пора, не пора
Москалеви й ляхови служить!
Довершилась України кривда стара,
Нам пора для України жити!»
Іван Франко*

Не гоже думати, ридати,
Сльозу холодну проливати,
Ни допоможеш, чорний кате,
Віддать, Україні, – рабську кров тужив,
В кацапському ярмі служив,
Носити вицвиле єрмо,
Повіют вітри степовії,
Ступають лави бойовії,
Щоб воріг памнітав на всі часи,
Разючий присмак від роси,
Щоби хліба збирав,
Та кривда ж застара,
У неби палахкоче фана,
Істини запраг.
Бажаючи свободи всім –
Монголам, тюркам і якутам,
Китайці чують грім,
Гряде для нас Гольфстрім,
Єднаймося під українську фану,
Вирує в душах світу кров,
Творімо Божеську любов...
Хоча й не рівна боротьба,
Обрав нас всіх цей час.
Не пора ж, не пора, ни пора,
Ворогожискам служить,
А пора для свободи нам жити,
То велична, немірена честь,
Віддавай себе боротьбі,
Настала нам правда стара
Для України жити пора...

Єк важко з думкою зібратиси,
Коли вогнивом закипит
І приростає, аж до ратиц,
Дороги невсипуща мить...
Не наслідив ніхто, та й, стиха,
Птахи шепталися на льоту,
Сліди, лишаючи провісно,
Втрачали рух і висоту.
Їм ще летіти далі й далі,
Гортати неба височінь,
Зірок не видимі коралі,
Кидаючи тоненьку тінь...
Ніхто ж її і не побачить,
Крилом пташиним промайне,
І нищечком, собі заплаче,
Вві сні спімне.
Та ти не птаха перелітна,
Один у тебе рідний край,
Долай, у грудех вироста несхитно
Дорога до тепла.

Розтане ранок у слідах,
Шо серденькови любе,
І неповторно прагне жити,
Всміхайтеся доземно, люде,
Крізь душі Чес перелетит.
Удруге, може, й не захоче,
Збагнути неповторний миг,
Де все тоненьке та пророче,
В красу волієш перелитиси.
Упізнавай з просонє,
Який погожий день,
Зійшовши із ікони –
Висока радість нам греде.
Рожеві вмовкнули шпаки...
І радощів не забагато,
Злітают очі наосліп,
Величне прозвучит с т а к к а т о –
Вібрує в звукови струна...
Спалахує сумирна вишне,
Надходить мить ранкових злив.
Лунає Господа хорал,
Призупинєє Чес
І долинає птичий шал:
Де згуків і не розпізнати,
Ні нут-мелодій – Божий спів,
Де можна упізнати –
У таїну звізди...
Черешне й вишне не захочут
Прекрасну див перепинити.

СУМ САМОТИНИ

Кирилові Стеценку

*Монолог Маестро при виконанні інструменталістики
Володимира Івасюка у Чернівецькій філармонії*

Талан горит, в самотину,
Не велено й вертатися,
На скрипці болем грати,
Нути – повертати
Із не довершеного сну.
Звуче акорди і с т а к к а т о,
Чи й доли ни страждати,
Коли кохану пригорну,
Чому вирує кратер:
Волю болісно заграти,
Питаючи себе й весну –
Що не моєю стала,
Найвищі нути поспивала
І жити ж ни давала,
Торкаючи одним-одну,
Вона благає – м о д е р а т о,
А н д а н т е й а л л е г р е т т о грати,
Не може світ благати,
Тягнути борозну.
(Ти не боїшси звуків тиші,
Бо не розмірено колише,
Рука ж уперто пише й пише),
І я до ранку не засну,
Давно і клавіші поснули,
Бо пересохли, призабули,
Полинувши в минувшину,
Або ж усе забули,
Невже у музиці минут?..
Вируючи, панове,
П р е с т и с с и м о пливе,
Навіює мелодію єдну,
Котра зове в самотину,
І тінь, Ойце-Пророка,
Єк знищує тонку стіну,
Переступити – лиш півкроку,
Невже і се є наджорстоко,

Всесильна музика – висока,
Втікаючи в самотину...
Затихлий гук зозулі
Літа рахує призабулі,
Не здамси, і не промайну,
Ну гей би Вічності, стіну,
Виводжу п р е с т о про весну,
Немає ж де самотини,
Петлю гойдають, а не кулю...
Либонь, давно усі поснули,
І Чес мелодії забули,
Встає зерно із борозни,
На ранок посивілі болі,
Тобі даруючи, й ніколи,
Не вийде із самотини,
Звучит «Червона рута»
І проминають, гей би сни,
Закличут бути, бути, бути –
Тонке народжене весни!

ДЕ РОСТЕ ДЕРЕВІЙ...

Простоїш тінню край дороги,
Гостинец, начеб знак твердий,
Чи заведе, єк до остроги,
Де чорні стелєси сліди...
Куди біжиш, сама не знаєш,
Не я ж її розпочинав,
Хто путь до Правди заверстає,
Не ставши ні дороговказом,
Не зможе навіть умістити,
Надпити крішечку, не Чєс...
Спіше до верхів посполити
Без болю, ницости й образ
І проминают деревій, —
Постанувши дороговказом,
Покрай дороги зріс,
Не зупинєли кров,
Ахілл їм правди не доніс.
Тисячолисник проминули,
Не відали, шо у минуле...
Чого шукати і не знають,
Затертих істин, а про те ж.
Усе ж минають,
А деревій росте й росте.
Лиш мудрі, люде, заспівають
Про шос небесне, єк земне...

Коли хто душу розпанаха,
На деревцех розчахне,
Зітхнут: невдаха,
Й се мине...
Мить Чесу неісповідима,
Розгойдана карусель,
Данцує кривце у судинах,
Слова і нути менестрель
Лаштує тихозвучно,
Задуманий Кобзар.
Виводит музику летючно
І душу дістає з-за хмар.
Дарма, ніхто ж не чує,
Світ глухо-пранімиий,
Слова повикорчує
Шлешок, протертий до суми.
Не квапси... Звучит же ліра,
Тремка мелодія струни...
Безвірний не повірит,
Трудний прийде до борозни,
Робота – вища і спасенна,
Поретувати зможе світ,
Продовжити той славний рід.
Співай, коли попросит,
У правду непохитно вір,
Літа бездумно косит
Знекровлений вампір.
Знаходиш і для тупоглавої коси,
Котра викошує убого
Росу, а з неї – голоси,
Та й слово, що ніколи
В німих застінках не засне,
О, невсипуща, світла доле.
І не питай, що буде там
Ци забуде, чи навіть зрада,
Данцуй забутий тан,
Моя порада:
Позасівай наш рідний лан,
Аби заплідносив
І світ збагне, хто ж нині – пан,

Хто засіває й косит,
А хто – фейкує, роздає,
Нічого світ вам не простит,
Підступний, дикий враже...
Минуле ти заплямував,
Назавше, кожен скаже.

МІЙ ХРЕСТ...

Бракує позіру ци Слова,
Ци доторку смутних очий,
Моя печале чорноброва,
І ни болит, і ни пече,
Пощезне задаремно,
Відків взєлоси?
Прийшло, зітхнуло,
І на душі лишило хрест,
Неси, лишень намулом,
Надходить болісний протест.
Подивишси спросоннє,
Позамітала глибина,
Іде назустріч сонєх,
Не випити ж єго до дна.
Живий, огненно дише,
Лишає відсвіти на скронєх,
У душах світ не промина,
Господь нам заповіді пише,
Лиш Правда вирина...
Із болем заголосит,
До чого б не діткнувси би, тиране, –
Пропаций, голий, босий...
Погасне і єго струна.
У невідомість скосит.
Дорога ж випала стальна,
То ж не спи, гидотний кате,
Заждаласи тибє
Давно закуплена труна!

Минут, коли ж минут:
І фейки, бруд, нужда огидна,
Хтос піднесе ковток отрути, –
Рука, занадто молода,
Данцюють гопки трутні,
Надходить і страсна весна.
Нічого не полишит,
Западуть стомлені сніги,
Схилили цвіт черешні й вишні,
Не вгамувалися вороги –
Цькують, в очі дражнє.
Батьки не чують в небесах,
Кудис наосліп гнати й гнати
До сибірів, де тільки прах
Мойого діда Василє, лежить,
Покинутий на чужині...
Де трутні спритні
На мовчазливий борозні.
Їм байдуже, ба хто й засіє,
Збере горєчий урожай,
Невже, невмивана рас-с-сея.
Діймаючи і біль, і жаль.
Нічого, з болю
Надійде вишня благодать
І потече світою кров'ю,
Де моцні вартові стоє.
Та вистоє і переможут,
Бо нездоланну мають волю,
Серця їх вірою горє...

*«Крижма дістанеться іншим, мудрішим, –
Ми – проминуці. Нас правда ляка,
Ось і втікаєм у вірші».
Із власної збірки «Ночі з амазонкою»*

Немов зневірено прошкуєм,
Куди, навіщо і для чого,
Нікого й не лікуєм,
Перестороги – світ на грані,
Нічим єго не вратувати,
Свячену воду із Йордані,
Хтос инчий буде напувати.
Не крижмов огорне:
Ми не такі – куди ще гірші,
Ніхто нікого ни пригорне,
Ось і втікаємо у вірші.
Невже зміліло С л о в о,
Прожить не стало легше,
Довкола б е з г о л о в о,
Брехнею натовписко чеше?
...Та схамениси й помолиси,
Господь нам допоможе,
До сповіді та до причастє,
Несповідимий, враже...

Не гоже думати й мовчати,
Се нині є не тихий гріх,
Так вередують потерчєта
І капають з голодних стріх...
А далі рухає безсонє
І слово забирає у полон,
І на балкон виходит сонєх,
Тремливий сон.
Притьмом і квітне, й забує,
Листочки позарозпускав
І зустрічає день кєрвавий
Тверда, упевнена рука.
Голівка сонце зустрічає,
Біжит хутенько навманє,
Дарма, що волі й тут немає,
Вітрисько знишло зупинє:
Розправ, браточку, власні крила, —
Сягнуло сонце висоти,
Чому вдивляєшси безсило,
Не хочеш буйно прорости?
Сягнути повноти — з півнеба,
Чи се і є бундючний трон,
Який маскаль розгледів,
В ярмо вмурований балкон?
Пробути можна ж, та без воли,
Не розпустити сильних крил,
Бо дошкуляють душу боли,
Нікому більше ти не мил...
При чому ж тут моя порада,
Не проступає з неї сіль,
Якщо себе, хоть крихту зрадив,
Вес вік носитимеш сей біль.

ДО ПЕРЕМОГИ ЙДЕМО

Вербної неділі, погідної й тихої,
Сонце прокинулося у небесах,
Як бечки, сполохано дихають,
Крокує Христос у Вифлиємських очах.
Щоби ратувати і душу твою,
Неждано-зів'ялу та безкорисливу,
Квітує в ранковім гаю.
Озвеси тремкий соловейко,
Потонеш в тонких голосних,
Готуйся до сповіді
І до приходу весни,
Спалахує гілочка кожда,
Тіло снігів молоде,
Чарівна й вельможна, панєнко,
З нами і Бог, і повсталі народи,
До свободи йдемо,
Перемогов ми горимо.

Високих струн не чes чекати,
 Дарма елегій не творіт,
 І виглядає скорбна мати,
 Коли за сином згасне слід,
 Волають лицедії
 Вкраїнців гнати у єсир,
 Кацап, гей біс, радіє,
 Белькоче про «всесвітній мір».
 Плазує і фейкує,
 Не вір облудливим словам,
 Бо не сховати бомби й кулі...
 Чому мовчит колюча ліра
 На тлі гармат?
 Хто маскалеві ше повірит,
 Коли почує вбивчий мат?
 Усе, єк тлін, переминає
 В огневi закипит,
 Дитини плач лунає,
 Його не може заступити,
 Що виросло з нічого,
 Не буде, гицлевi-заброді,
 Поскрізь рашиста прокленут,
 Заціпеніє і промовит: годі,
 Промовит кожний,
 Чи ж не набридло розбивати
 Держави і наш мирний світ ...
 Де можна Правду відшукати
 І не на день, а на віки
 Тобі, облудний кате,
 Промовлює з неба і зірки,
 Німий неандертальцю,
 В Європі, що ти загубив,
 Пужієш атомами нації
 Готуєш трунви та гроби?
 Втікай у нетрі предковічні,
 Шоб ни збудили і громи,
 Вітрища, огнивом помічені, –
 Надносєчи, котрі не мічені,
 Всесвітний морок перейшли,
 Бо з нами – Правда, з нами – Бог,

Посипані гіркою сіллю, –
І кров'ю болів, Перемог.
Стоїт спасенний швіт,
Молиси до них, бо помираючи,
Благай у долі чистоквіт.

ПРОВІДНОЇ НЕДІЛІ

На треносі приносє колачі –
Тремтливими руками на могили,
Єк білим зацвіло,
Неси неквапом
До батьківських гробів,
Ступаєш вітреком стокрилим,
Надходє нездоланні сили.
З ниток століть, зливаючіси в одну,
Шо й війни зможут перебути,
Із Вічності, постанут,
Розквітне вранішна земня,
В шеол всіляка нечист кане,
Зі злом гірким, імперія ув Лету кане...
Неначе й не було,
Залишилиси народів смертні ради.
Мулитви допоможут нам,
Постане вся родина в неби,
Ти ж тут не сам, стоїт висотний храм,
Додому повертає лебідь...
Бо ж вистойш і твій народ стоїт,
Стояти й вистояти траба:
Такий Господний Заповіт!

Всюдисуща моя печале,
Куда ж неквапно, стиха йдеш,
Незбагненні твої причали,
Не поділені й не примірені,
Хто сліди замітає твої,
Повертаєшся пташков з вирію,
Де чекают краї.
Та могили – на цвинтари,
Квіти ніхто не саджєв,
Ходє блудници й митари,
Тануть у душах сліди...
Єк довкола не затишно,
Небеса наче вражені,
Серце й душу повтворей.
Мовлене й недоспіване,
Засинає на денцях душ,
Поля й не засіяні,
Роса почиває – довкола...
Перемірєти, переважити,
І вичавлює глибокий слід,
І нічим доважити,
Єк у душах – студений лід.
... Та й ніколи в тремкій души,
Не прилеже тоненькими мітами
На тремтливій межі.

Думок накочуєси філя,
За ними – стомлена печаль,
Недремно аж заквилят,
Збирає кров святий Грааль,
Христос якою причащавси –
Вечері тайної сліди,
Краплини незнищенні крові
Крізь Вічність –
Знак Вифлиємської води...
Не впасти ані у безтямність,
Якої й Чес не украде,
У сили Господа, проте,
Запрагне філігранно
Увірувати у Свете:
У воскресінє та Христа,
І віра проросте, –
У Вічність,
А чи й Грааль був теж поетом,
Безсмертним образом творінє,
Не проминув, гей би комета,
У незбагненній суєті?
О, правдо, де ти, де ти, де ти –
В людськiм і зболенiм житi?

ЗВЕРНЕННЯ ДО ЗЛАТОУСТА

Ігореві Куриліву

Нічого іншого й не знаю,
Пізнати би, хоч раз,
Коли від краю і до краю,
Лунає в душах Парастас.
... До нути нута припадає
І пригортає звукоред,
Та жодна з них ни заридас,
Упізнає правічний лад.
Єка гармонія звучанє
І ек зливаються в єдне.
Чи се мелодія прощанє,
Котре вовік не промине,
А чи усе – знадливі нути,
Торкаймось думками вуст,
Де запановують висоти...
Промовит вишньо Златоуст:
«Велике море має межі,
Без меж – Господня благодать,
Чекає Бог, без застережень,
Аби гріхи всіх обіймити...
Та не впадай у тихий відчай –
Безмежна Божа благодать.
Дивиси в очі,
Прощенія воздаст.
Прийди до Нього з покаянням...», –
Тебе почує Іоанн,
Відчує благодать.
Не знає міри милосердє,
Ни Божу честь, ні доброту,
Не висловити твердо
Господню висоту, –
Заповітний меседж
У Божий дух перекувати,
Бо забажає зрозуміти,
І тілу Божому вклоняйси,
В його єдиний Заповіт.

Привидитси, що і не снилося
Война та згірклене виттє,
Вандрує світ до власних милиц
І ворогами поплюндровані,
Ґрунти найкращі на Планеті,
То заміновано-цинковані,
О, Господи, озвиси, де ти?
Пошли спасіне матерєм,
І діточкам недосповитим,
Навіщо чиниш стілько драм,
Коли теплом буяє,
Благає жити над усе,
Підступно точить зуби Каїн,
Бо ж ласий видався хосен?
Ні сіять навіть, ні орати, -
На нивах ваших все зійде, -
Гадаєш так, убивце - “брате”,
І поросте ще й бурінами
На сотні літ,
А вродит найгідкіший камінь,
То, може, се ваш заповіт?!
Боротиси лишень за волю,
Най постає аж тільки з болю,
Облудні вбивчі палаші...
Благаючи, замало
Ви зброї накували,
Зате ж якої - на “в є к а”,
Аби не рала, хоч би стало,
А вам - не згорблені хрести,
Та світ благає: мало ж, мало,
Хто зможе в пекло донести!

Коли нарешті просвітліє,
Кацап отеми́тси, атож,
Кугут остатний знов запіє -
Утроби вбивцем не ментрож.
Ні позіхне, ні кукурікне,
Гикне смачнюще, ек завжди,
Прокиньмоси, хто в гори,
Принісши праведні молитви,
Зумів у пісню перелити,
У незбагнений Божий задум.
Не відчував ні слів прощенє,
Не дав її чомус Господь:
Де ж корінь у твого зла?
І дух безвольно вешта,
Чи досі ще не привела
У тебе вицвілу зневіру,
Проте, і я вам не судде...
Не поведу тремтливу ліру
Відків не буде повертину
Шоби вовік не збилиси ноги,
Коли в минуле мовчки йшли.

Я кланяюси матерєм,
Не вистояли би ми ніколи,
Молюси долі та вітрам,
Справлеючи нараз,
Терпіне й ласку подавай
І благодаті – на віки,
Єк непомеркліші зірки,
Єк далей – чисті маєки
В чіси немеркнучі й трудні,
Із материнсков любов'ю,
Без вас прожити би без ласки та свободи,
Єк зустрічаючи в борні.
Такої ж ми, відай, породи
Йдемо до правди, до мети,
Любов для нас - то нагорода!

СУЙБИ ЗАБУТИЙ ПЕРЕЛІГ

ХАЙ ЗГИНЕ ВОЙНА

Гірке, лайливе слово -
Хто вигадав та й узаконив,
Чому мовчит
Принишклий світ,
Де більш убивств, брехні та крові,
Не вистачає - лиш любови,
Не увійшла в їх заповіт:
Хіба рашисти, не фашисти,
А вагнерівці, - не гітлерівці,
Тримаючи безвстидно
В тремтливій грішници-руці,
І чи не будуть злісно гризти -
Терору збочені співці...
Зрадливцем вірити не гоже,
І правді зраде, а тогди.
Єк у грозу - огнивом світла,
Бо зафейкують, ек захочут,
Перемінети б на ножі.
...Та повертаються із виру
Лелеки - вісники тепла.
Повтворей для них квартирки,
Та теплі доторки весла,
І зацілюють щиро, тепло,
Коли ж, нарешті, світ збагне,
Усе це - в сує, в сує, в сує,
Тавро, напевно ж, кремнєне
Так болісно пульсує,
Невже усе колис мине?:
Чи ж не наївність? Просто ж так!
На трупах завальсує,
Інакше вже ж йому ніяк?
Співає чорний шпак,
Душі щезає перелєк
До щиско поперепрасує...
До чого б сей тривожний знак?

Запрагнеш ранок розпочети,
Трава тремка зашелестит
У сонця променех теркатих,
Листок тугий перелетит,
Пооживають потерчета,
Чи зможе світ і їх простити?
Як мливо місяць тремтливе,
Хто ж упіймає мить?
Чи не затегне до болота,
Де проступає самота,
Боїшси, вража – се робота,
Коли довкола – порожнечє,
...Пресвітлу чуючи молитву,
До немовляти відпусти,
В холодну гей би лезо бритви,
Теплющу в пошуках тепла.
В омріяній тремкій сторонці,
Лунає племін з небес.
Віддай себе всього, Свароже
Спасінєм надішли для нас
На Правду схоже,
“Не минайте ані титли, ніже тії коми...”, -
Промовит праведно Тарас,
Що не зійде із трону
Врагови не полишит нас,
Вандрує враг, хутчіше далі,
Бомбити, нищити усе...
Тривоги ше не відлунали,
Притьмом ходитимуть за нами,
Прошкує невсипуща тінь,
Видаючи усім до грама
Біди лихої голосінь...

Розбуджує ранок мене до схід сонце,
Спливає мінливо, пробудити день...
Не дрімай у родимій сторонці,
Іди непохитно в піснях до людей.
До слова лягає непізнане слово,
Нуртує піднесенно-стигла пора,
Землице кохана, будь вічно здорова
Буай розвивайся ну дужих вітрах.
Як мило отут, в Україні квітучій,
Де нути високі беруть солов'ї,
Виходє бійці на нездолані кручі,
на сонці квітують калинові гаї.
Розлийся піснями, засіяна ниво,
Кохати ж тебе мені Бог заповів,
Неміряне збіжє і мливо,
Та хліба скоринка.
Поезія чиста, думками повийси,
Із долу - додолу, з небес,
Ворогу ти не кориси
Із волі та щістє увес.

Коли завершитси сє война,
На жаль, далеко не остатна,
Переказитси сатана,
На несхололій дивен-грани...
Пророчити? Навіщо ж так,
Та миру вітер тисне в груди,
Почуйте ж ви, свободи люди,
Минають долі, єк літа,
Поверненє не буде,
За дниною минає днинка,
Настане, хоч і трудень,
Болючий, проминає будень,
У світло він переросте
Із Великодніми піснями,
Господь приходит – Він із нами,
Земля цвіте,
Вклоняймося Свєтій порі,
В собі – жагучого тепла,
Ти, розділивши по-козацки,
Шоб лихо згинуло до тла,
Аби свобода ожила
Для нас усіх по-братстски!

СПОВІДЬ ВІТРЕКА...

Поема

*“Сизі від негоди, ці добрі душі
українського степу, що віками вписували в
сторінки хмар і неба нелегкий літопис
хліборобської долі, основою,
хрестовиною тримаються чорної землі, а
крилами жадають неба” ...*

Михайло Стельмах

1.
Захочеш спокою і тиші,
Дорога знишкло зашумит,
Біжит, де вітер лячно свище,
Й лягають покотом дими.
Яка ж, проте, швидка й невпинна,
Летиш крізь продихи коліс,
Не ти у всьому-всьому винна,
А хто? Скрипит натужно віз...

Колись була таки ж Цісарська,
А нині, просто – Головна,
Душі твоєї не покрасти,
Тремка, гіркава та струна,
Чи не найтонша борозняна,
Котрої можна й не знайти,
Та випадає у житті,
Гуде лякливо кратер,
Ти ж непохитна в боротьбі.
Стоїш, бо змушений стояти, –
Заблуканий вітрек,
Суйбу на інших приміряти,
Вистраждано грати, –
Чи музикант, а чи куратор,
Усім заграти,
Як неупокорений маяк?!
Версту-недолю подолати,
Голос вітрів і долі мряк,
Твердий, нездоланий фарватер.
До чого ж власний переляк?!

Перепитаєш і притихнеш,
Цісарки – чинний, вишній Чес,
За нев замріяно полинеш,
Як непорушний долі страж.

Чи ж вистоїш? Кого питаєш?
Пошли ж в і т р и с ь к а навздогін,
За інших і недоверстаєш,
Недолі зношене вбрання...

Відкіль забутий-невідомий,
Стоїш незрушно на вітрах,
Суйби – смиренний знак,
Здолаєш невсипущий страх,

Стоїш велично проти бурі,
Понурих, безпробудних лих,
Крило твоє – на амбразурі,
Допоки буревій не стих...

Ламаючи себе та крила,
Та вистоїш – один за всіх,
Тебе і доля не скорила
З усіх не пройдених доріг.

2.

Стоїш задумано й теменно
Серед нескорених доріг,
Притишений, смутний, смиренний,
Суйби забутий переліг.
Посеред ночі, може, й днини,
Ніби ніколи не ходив
Линеш у далеч безупинно,
Туди, де сам і наслідив...
Не відаєш, а що ж чекає
У нетремкій самотині,
Прошкуєш, бо ж і не лікає
Роса тоненька на стерні,
Не коле, навіть не закрає,
У грудях зболено заб'є,

І вітер на тилинці грає,
Та й віри люде́м додає.
Хто ще зіграє вітрякови,
Кому забракне дужих крил,
Холоне кров у маякови,
В напнутих прожилках судин?..
Де кожна струнка душу пилит,
Та не здолає тонів згук,
Надносит вітер племінь свіжий,
Де більше болісности й мук...
Нема до кого прихилитися,
Аби на мить хто зрозумів,
І в'єнут пуп'єнці од китиц,
Які на мить лишень зігрів?
І приголубив, доторкнувси,
Її до серце прихилив,
Побілит ранок сірі вуса,
Медочку чарочку наллє.
Вже достатньо
Купати неміч у золі,
Згадай походи спільні ратні,
Рамена вітру на крилі.
Знайди, крихтиночку суйби,
Ти ж – не подоланий вітрек,
Данцюй з вітрами на роздоллі,
Спалахує тремка зоря,
Цісарка болісно засвітит,
А на перетині – путі,
Ранковий, пишний диво-квіте,
Не дай упасти у гріхи,
Аби не знідіти у Слові,
Панує, де Господь Пресвітлий,
Із хліба та твердої крові,
Хоч дуже добрий, але й строг...
Пробач, старому вітрякови,
Промовит правду направці,
Котра вивищуєси в Слові,
Не обирає манівців.
І чинно, й гідно, прямо,
Де вітер зловлений в руці,
Не сам, а з пишними дарами
У Божім чиннім сторонці,

Не гасне усміх на лиці...
Зухвальцю, з чистими вітрами,
Ховаєш сіль у молоці.
Несеш тепло в зерні бураннім,
Манкурти світ не подолали,
В безпамнеть не упали,
Лишивши відступ для мерців...

3.

Коли тебе тихцем нахилит
Низенько, відків й не впадеш,
І перемеле, канут сили,
Не віднайдеш спасенний креш?
І друзі зникнут, й воріженьки,
Вмовкає світ, ек занімів,
Не зойкне і не зателенькне,
Покрай дороги – сто вогнів...
Куда ж іти, якби дізнатися,
Вирує чиста благодать,
Крадій украв мільйони матриц,
Та не підходить жодна в статъ:
Навчитися, бодай, мовчєти,
Та рвеси Слово з вуст,
Якби з мовчєнем розпочати,
Та приміряєси Прокруст.
І Слово можна погромсати:
Єк ни підходить, далєбі,
Не можна і переверстати,
Що ж позостанєси тобі,
Хіба що вітрекові крила,
Порозгубив на ста вітрах,
І посадив ганьбу на вила,
Додаючи недолі страху?!
Стоятимєш із вітреком,
Єк друзі, кожному ж – своє,
Примірявши тверде намисто,
Де вітер в небі віграє,
Звучат мелодії прадавні,
Не звіданий мотив,
Повигравали предки давні
Тилинки племінъ золотий

У всеприйдешнім упованні
Роздав приніс мені ж, Светий,
До него треба дорости,
Коли світанки позаранні
Ведут до світлої мети...
Не збайдужілій, власні крила
Візьми на чистий жар,
Чия ще долє не хилила,
Ти ж дужий, начебто Ікар,
Недолє ще не підкорила,
Не молодий, проте ж, не стар,
Дрімає неспокійна сила,
Богів нечуваний нектар...
І не договорила,
Лишила кинутий вівтар...

4.

Чи ти привидівси мені,
Навіяний тяжкими снами,
Стоїш один в самотині,
Немає ані драми,
На межиріччи ста доріг,
Шляхи комус ти порахуєш.
Суйби прадавний оберіг,
І простір Твого Часу, всує ж...
За днєми дні й літа,
Боїшси, братику б, не збитис.
Вітрисько лиш перегорта,
Перемайнуло, тільки снитиси
Ще буде уночи,
Мов допетльоване колосє,
Дівки приносє колачі,
Невтішно-стиха заголосє.
...Не я вам винен, ви ж самі,
До хлопців порційки носили,
Позароблєли трудовні,
Коли під ранок лан косили...
А я, – покинутий вітрек,
Позасівав лишень муков,
Одружуйтєси, повсякчєс,
Благолослов'єю крилом-руков,

Розвеселає всіх вона,
Поділитися із вітреками,
На щістє, зоряну пшеницу,
Пухку, омріяну пашницю...
Аби ж і сіялося, й родилося,
І на ланах заколосялося,
Та процвітав преславний рід
У неподоланих віках,
Не згубитися відчайний слід.
Ні на віддалених зірках,
Ні де, вистелюючи путь,
Куди сьогодні треба йти,
Чекають втомлені світи,
Де вітрякови – ше зізда,
Палає, тільки не згора,
Бо ж не простий стоїт вітряк,
Рятунок Чесу – віщий знак,
Його поберегти,
Бо й розвієси пора,
Та нам потрібно далі йти.

5.

У кожного – окрема доле,
Кому вітри перебирати,
Дороги, розверстати,
Молоти зерна, щоб ніколи
Не відчувати й крихти болів...
Крута постава вітрека,
Смутного, чесного ж, проте,
Дороги, най не замете,
Квадрига в'єси золота,
Прожити чесно день при дні,
Хто ж вам дороги розверстав,
Уділит крішечку тепла,
Зігріє небо уночі,
Куди дорога б не вела,
Перепочинь,
Візьми колючих сил,
Додай зернови, отогди,
Постанеш їм і добр, і мил,
І не втрачєй, братове, крил,

Без вітру – сам-один стоїш,
Ані за третій зичний гріш,
Зерна тугого – повний кіш,
Поперемелюй день при дни
Горечі трудовні,
Лічи дороги раз-по-раз,
На доленьку не май образ,
Кого ж захопиш на віки,
Покинуті зірки,
Смутні та горді вітреки...
Бо Україна, що ж без вас?
Не Цісарська й не Головна,
Дбайливо всіх переведе.
Хто не повірит, спробуй, сам,
І більше б ти не постаравси,
І з чесом в жмурки не програвси,
Дарує найкоротшу мить,
Тече собі, кипит, шумит
У вітрека – погожий лік,
Не зрозуміє й чоловік,
Що перемелює усе,
Крізь него пролетє
І Час, і Вічність, – і рахманний Спас,
Іти ж до нього – Бог велів
Без каятє, гірких образ,
До вас Він одізвавси,
Без говірких непевних слів,
Де тільки яблучок сліди
Лягають зранє й назавжди..

6.

Не зачинив – синенькі очі,
До ранку світєси тобі,
Хоч не провіщі, не пророчі,
Єк небо – крішку, голубі...
Переступити їх не сила,
Хіба у душу зачерпнути,
Недоля їх сто літ косила,
Та не змогла ні повернути,
Ні розчавити, крила –
У дух людський переросли,

У віру попереливала,
Де говірка буранна сила,
Порозпоганилася, лишила
Дива творити на землі.
І ти собі, старий вітрече,
Закрутиш долею землі,
І зверхник не один заплаче,
Уб'є надію на крилі,
Без неї не прожити,
Простіше – поле перейти,
Якщо воно в кацапських мінах,
Ще й ворон втомлено закрече,
У заміновані світи.
Не зволиш,
Долаючи смутенний переліт,
Усе ти перемолиш,
Пошли ж їй диво-квіт,
Поспалахнувши, позаллявши,
Грозою, зміниш міт
Майбутнього ти си ни спудив...
Не зміниш долі рід.

7.

Несповідимії дороги,
Бракує вороте,
І не прологи, й перелоги,
Не озираючись летє...
Минають вирви, дикі кручі,
Дороговкази – позараз,
Когос добряче перемуче,
В'їдаючись у душу повсякчєс...
Їх проводжаєш, ба й не зникла,
Медовим чаєм напуваєш,
Та не втікаєш.
...Куди й Господь не знає?
Розтоптаний вітрек,
На вітрі голову схилєє,
Тобі він – ані сват, ні брат,
Попутник неквапливий,
Скрипит, єк ніч, так вечір, з днини,
Припливи котє на відливи,

Минає мить?..
Ци хтос єго відчує,
Запише у календари,
На Вічність втомлено працює
Лиш від зорі та до зорі.
Ніхто ж його і не замінит,
Підставивши тверде крило,
Чекає коник при ворині,
Тремтить об'їжджене сідло?
Переступити й ти не зможеш,
І не об'їдеш... Се ж – твій путь,
Шепнеш: «Допоможи нам, Боже,
Куда б дорога не вела?!»
Путі – несповідимі,
Переступити – сутний Чес,
Ти ж, братику, не поділимий,
Землі і долі позараз,
Квадриги рухаються скрипом,
Їм поспішети, ші не Чес,
Коли довкола – стільки ж лиха,
Одна квадрига– лиш для нас!
Войни інакшої не має,
Її не розділити,
Та смерть нікого не минає,
Якщо довкола лихо спит...
Суйбу не треба розділяти,
А тільки безпробудну мить.

8.

Кого ж тобі понагадав
На міждоріжжі, в час буремний,
І вимовив найменне,
На вітрі – в'єси борода
І кров, скипаючи у венах...
Звідкіль прийшов? З якого чесу,
Не сій на стоптаній землі,
Як і раніше, називавси,
Зерно, кохаючи в ріллі,
З єкого вигулькнув сторіччє,
Прийшов на поміч, лиш для нас,
Крилята гордовито світе,

А час гряде... а час гряде?
Не квапом, не поспішно,
До зерне тулит зеренце,
Недбальцем жодне не прощєє,
Ступає за Світим Вінцем,
Для него вітер – серед степу,
Промовит, се ж твоє ім'я,
Малюй тоненьку долю-скрепу,
Господь достоту світ ломив,
Не подолавши, покоровси,
До онімінне натомивси,
Піднісни драму з вишніх драм,
Аби навчитиси не коритиси,
Оберігати душам крам...

9.

Неначе друга віднайшов,
Непосидючого, стрімкого,
Нікуди і не прошкував,
Запав до несходимих ніг,
Мов причаївси... Чес настав
І ворогів перебирати,
Бо істина ж – одна,
Не позасуджуй засуворо:
Кого дорога занесла,
Хто Богови й собі прислужит,
Торкаєючиси весла,
Гребе у Вічність, стиха крає,
На вітрови сопівка грає,
Трембіта голос подає,
Та не вмирає,
І Господа журливий згук,
Не помирає... Вітречок, –
Петляючи, здолає,
Істини, та й переляк
Підступно так заколе,
Іти потрібно покрізь мреку,
Відмолювати позаяк...
Повіє із кремльовських стін
Пожухлих плям густезна вата,
Най затремтит крівавий кр-є-є-ємль

Здригниси, кате,
Горів не раз –
Греде розплата,
Побійси «зведеного брата»,
Якого, наче б не цуравси
І крив проклятем,
Коли зерном ти торгував,
Загрібши всі мільйони
І в забутє давно упав...
Ми ще подивимоси, «брате»,
Над ким нужденно торгував
Й на кого упаде розплата,
Маскаль лиш ласо засівав,
Умів лише для себе брати.

10.

Ти пахнеш хлібом, збіжєм тим,
Що й серед мін цвіте-буяє,
Убивц огидних не минає,
Котрі воліют ни рости,
І памнєть душу крає...
Хто не саджев, не колисав
Тендітно-праведне колосє,
І не купав у чистих росах,
Де світлий вітровій,
Із досвітком попросит:
Ци затупиласи соха,
Бо не доорана землицє,
Зійде, заколоситси,
Пахуча молода пшеницє,
Понад ланами заіскритси,
І вітрекови переснитси,
Пранишко, щедро ожие,
Ци лиш приснитси.
Вітрєче, – друже, не втомивси,
Гортати Чєс? Пахку пшеницу,
Яка до нас пливе
І плистимє в горєчий вирій,
Замовклий, друже-вітреку,
Нічого ти не позабув,
Огень тремтливо в маяку.

Бо неминущий час гортає,
Закрутит мить,
Стоятимеш до скону літ,
Дивуючи себе і світ,
Прокинувшись, ніхто не спит,
Розбудит кожного із нас...
І с т о р і я даремно не минає,
Лігає борозна...
Одужують забуті вітреки,
Засвітеси стрімкі зірки,
Що напророче миру час,
Хто проти волі не прокравси,
Прийшовши гордісно до нас...
...Шумле забуті вітреки,
Доносе відгомін Планети,
Не ступиш кроку ти без нас, –
Промовит стиха чоловік, –
У Вічність впевнено лете,
Дивуючи себе і світ
Житє у брата-вітрека, –
Тревкий політ ,
Котрий нікуди не зника,
Шукаючи безтемний квіт.
Відродитси укотре лан,
Йдучи назустріч ста вітрам,
Єк Бога – найчистіший крам,
Котрий дістанеси ни вам,
Бо повивозє вороги
Безслідно у гіркі світи,
А на освічених краях
Колоссю треба прорости
Земле ж бо не байдужа нам,
Вирує істина жива:
Ми переможемо чуму
І заженемо ворога – за грати...

ДЕНЬ ВІДЗІГОРНИЙ

Тремтит росинка на стебли,
Чистіша від сльози твоєї,
Веде у засвіти алеї,
Де вирушають кораблі...
Таков позаплітай
Відтінки неба і землі,
Тремтливі в і д з і Г о р н і...
Росов і сонцем напуваєш,
Струмочків г о р н и х,
Хвилюєси розважно світ
І на тилинці Бог зіграє,
Кождіску нуту день при дни
Веде у літо,
Роса бажанє додає,
Добром засвітит,
Суйбу зозуле накує,
Тендітним цвітом...

ТРОГЛОДИТИ

Відків явилиси, надійшли,
Та віри стрілки ж віднайшли,
Із мезозоевої ери,
Та позаносили в печери?
Аж засмерділи Божий світ,
Неначе троглодити,
Се психологія сатрапа,
Хто не повірит,
Аж засвербит печерна ліра,
Коли ж понапува,
З печери лапа,
Аж затупіла в ма-а-а-скаля,
Та відвертаєси Земле,
Господь оджнивував,
Рабів, служак безтемного кре-є-є-мле,
Прибивши і печерну бронь,
Часи надходє забутє,
Чи не застрегне їм патрон...
Чи забажаючи на трон,
Розколесє й земле...
Злітає дух гидких ворон,
Шо очи позасклеє,
Не чути ж, промовчє...

ГОЛОС КОДУ

*«Народ не візьмеш на макуху,
Він зоддаля розрізнить чин:
І хто є син його по духу,
І хто — по духу! — сучий син».*
Борис Олійник

Твердого слова нездоланність,
Прийшло йде,
Існує коду многогранність,
Коли та хто, засіяв
Між лихоліте, бур,
Западе зіле, —
У душу ж не залізи,
Не вкласти у куценькі мізки,
Коли їх тамки й не було?..
Колаборантську шушваль спраглу,
Не засівай, бо не простит,
У пам'яті застрегне,
В минуле і не промайне.
...Похміле, по саміські вінце,
Аж божеволіє орда...
Пора й до суду с о б и р а т и с я,
Господь — один,
І гнилизна ни митих ратиц,
Затягне з присмаком полин...
До серце всіх поприлипає,
Хто що посіє, те й пожне.
... У Слова ж — праведне коріне,
Впізнаючи і суть, і чин,
Та хто є хто, в огні сумліне,
А хто ж насправді сучий син...
Чи й розрізнити не спроможний,
Ніхто й не зна,
Та ти вже більше не римуй,
Зародит борозна,
Бо в українців суть одна,
Коли засієш і пожнеш,
Не допоможе навіть меч!
Холодна борозна...
Ба ж не терплячий, не діждавси,
Його й вина,
Не розсипай зерна,
Коли ж бо не твоє!

Данцує половик
Над полем помарнілим
І гречка відцвіла,
Куріпки сонний схлип
Й мишине шарудіне...
Лелека у траві росов понапува,
А вітер в острові
Стебло звізди ховає,
Та пригодилося би й гніздо,
До ранє спорудив,
Пригрітиси та прихиститиси.
...Шалено ж летимо,
Де вітер скаженіє,
Прийшла в Преображенні...
Чому ти сам-один
Траву уранці косиш,
Ще кількоро годин
Лихе попереносиш..
Небес тужливий плин,
Тремте схололі крила,
Шикуй тужавий клин,
Вітчизно мила.
Надходиш на зорі,
Бо відпустила,
Немає ста доріг,
Матусю мила.
А тільки-бо – одна,
Що в Україну плине,
Не пильна й не курна,
Вертайси додому, сину,
Не покидай мене...
До тебе ж лину!

*«Нехай гонять, нехай ловлять,
Нехай заганяють,
Нехай мене, Кармалюка,
В світі споминають!»*
Українська народна пісня

За сибірами й сибіри,
Де сонечко й не сходить,
Померли з туги явори,
Неволе знишкло бродит...
Діди і наші матері
Неволеньку переорали,
Бо від зорі та до зорі
Льодову північ подолали.
Що ж полишалоси для нас...
Іконостас...
Співатиме аж доти...
Допоки сонце не зійде
І не освітит Україну,
Допоки світло гряне,
І я його зустріну.
Пошезнуть табори, –
Не здоланих рабів сі перегони
І канут дикі сибіри
В обіймища агоній.
Най сонце сходить, що ж тобі,
Де ж ти, новітній Кармалюче?
Недоле груди обіма,
Звойовуй підневільні кручі,
Бо воля в нас – одна,
Спалахує зірниці...
Даремно не моли,
Хоч за сибіром сонце сходить,
Куняють втомленені воли
І тягнут воловоди,
Там сонце відвернулося, шипит
Вставай, рассее, із пільми
Навоюваласи, може, й годі?...
Мовчит, знетямлено кипит,
Мов божевільна – шос городит,
Чому герой наш не надходить?
О, Кармалюче, де ж бо ти,
Надія й там не вродит...

ТАРАС МЕЛЬНИЧУК І БАНДУРА

З нагоди ювілею Великого поета-борця

Коли виповнюєси стільки ж,
Промовиш слово,
Тверде, пречисто-кремнене,
Щоби не сіяли полову.
Коли ж війна мине,
Із москалем навоювавси
І в Україні, в сибірах,
Та не ховав огидний страх,
А на бандурі вигравай,
Не стало інструменту,
Піснями в нути записав...
Даруючи огнений гнів
І не випущо буде гинуть...
Та Слово не вмирає на вустах.
Повитікає й гордо лине,
Долаючи ганебний страх,
Вставай знедолена, вставай
Безсмертна Україно!

ГІМН ВИШИВАНЦІ

Прокинешся, і ранок зустрічєй,
Бо дітвора летит до сонце,
У вишиванках чистих, єк роса,
Не відставай, вставай,
Торкниси до горєчої струни...
Бо Україна – в нас єдина,
Батьки і матері, та доньки, і сини,
Встають на кожнім кроци.
Закінчитси война, –
Стоє несхитні, братчики-бійці,
Бандерівці на кожнім кроци,
І вистоє. Надходить вже весна
І вишиванка додає
Відважним духу й моци,
Ненька ожие
І виграває в снах,
Вкраїнців незборимих,
Постане мужности гряда,
У чистих голосах світої віри...

ПОКРОВА

Диптих

1.

Роса на квітах з-поза ночі
Снами затремтит,
Невже пророчими,
Та позабудутся за мить.
Торкниси чарів, серце хоче,
Настане день,
Осіннім сасвом омивси б,
Нехай не украде,
Додаст пелюстці кожній
І Покрова позацвите,
Промінєм золотим.
Залиє небо пурпурове,
Візьмеш суйби тендітну креш.
Не треба болю, ані крові,
Бажаніми жиєш...

2.

Надійде дощик привітати,
Тонесенький і молодий,
Питаю, чом замітаючи сліди,
Гортанно мовлячи, з-під лоба,
Заграє стихшено гобой,
Се ж репетиція, чи проба,
Прокинулась любов?
Не має права спати,
Скипає кров,
Не гоже сонечко проспати,
І півнів галасливих,
Як музику троїстих?
Устав удосвіта, де жовтень,
Промінчик не проспав,
Шепоче П о к р о в а:
— Я принесла вам щастя,
Минеться й ся гірка негода,
Настануть пишні дні.
Вітай Господнє свято,
Надії, віри так багато
У кожну хату, в кожен дім...

РОЗМОВА З ДРУГОМ

Станіславові Новицькому

Коли зійдуться друзі,
Один прийшов із війни,
А інший – з миру. Загомоніли:
«Якби мав крила,
Подарував би їх тобі. Пробач...
Дивлюся божевільні сни,
Торкаюся до мертвої струни,
Де ж подівалися правласні сили?
Не побивайся,
Бо вояк – ти!
А я – розгублений вітрек?!
Дивися в спорожнілі очі.
Я завинив:
Перед Вкраїною, народом і тобов,
Якби я честь і віру боронив,
Чи помирав од болю,
Якби хоч куленьку малу,
Пробачте й Ви, матусю люба,
Я лють свою у Слово переллю.
Пробач, мій друже,
Болит войнов убите серце,
Я закопаю у ріллі,
Аби зійшло... Молю тебе, молю,
Пломінчиком у герци...
Розійдемося, хто й куди,
Ти – на війну, а я, де треба
Сплатити болісні борги,
Не божеволіть од катренів, терцій?...
І звироднілі вороги, сміятимуться?
Накрили небо чорні їх авіаносці
Пробачте, в грудях заболит,
Не схоронити, бо не ж спит...
Триває ще війна,
Закінчитись ни хоче.
Спитав у друга: «Ми переможемо!?», –
Сказав: «Авжеж!»,
Та подививсь мені в очі...
Борімося допоки в і р а ще жива
Та українців,
У непохитливі сторонци,
Не натомилає, гріде,
Пульсує кров у кождім кроці.

Був ранок, хоч не світлий,
Подарував, не покусай же ліктів,
Житє ж триває, забери в кулак,
Твори, хоч крішечку добра,
Чекає невгамовний Чес,
Пиши щоночи вірші,
Не маючи образ,
Шукай своє прадавнє море,
Якого і не переплисти,
Шукаючи граминку щісте...
Спитай, хоч звіздаре,
Котрий на зорех погадає,
Та сутінки спадають
І сонце котитси калач.
Пиши занудні терції,
Крізь чисті звори перейди,
Засее безгоміннєм,
Проляжуть виспраглі шліхи...
Щиренько помолиси,
Аби Ісус усіх почув
Навіки оселивси б.

ДІСТАЛАСИ МОЙОГО СЛОВА ВОЙНА

Встаєш, чи зможеш розпізнати,
Що проклята війна
Й на Слово віпала,
Співать не даст, а плакати ж – дарма...
Що зболено долати,
Примусит зранє розірвати,
Коли гуде далекий вирій,
Судини знишкло розривати,
Виспівує струна,
Куди Слова пощезли:
«Родина, ласка, мати», ніхто й не зна,
А промовлєти, ше й «кохати»,
Любов'ю долю обів'єти,
Коли ж надійде нам весна.
Моє покинув Слово світле?
Із теплоти порозповив,
Чому безжалісно ламає,
Дозволив хто?..
Вовіки Слову не пропасти,
Якби хто відав, кому воздати,
Виводит мова голосна:
Ніхто не зможе Слова вкрасти,
У небесах тремтит луна.

ПОВЕРНЕННЯ ВАСИЛЄ ДО КОЛОМІЇ

Господь, напевно ж, і не знав, не відав,
Кому гостинци завдавав на плечи,
Болі крав,
Під зосенілу днинку...
Повернення, де стільки ж муки
Летіли мовчком, німіли й круки,
Снували в чистих небесах, на голос кволі,
Супроти чести та добра,
Покутського гіркого щесті,
Хто вимагав: квапливо йти,
Щоб знов упасти?
Покласти на тужавий лан,
На Кіріосі – грань,
Господь і світ молилися:
Бо серденько – печальне,
Єкщо здригнеше, защеMIT і затремтит,
Проллютси сльози навісні, смутні,
Потуги війни одійдуть, –
Заплаче Бог в самотині...
... А Коломия, ба й не зна,
Співатиме провісно,
Лиш: дана-дана-дана-да,
Трембіти залунають згуста,
Розгнівана вода,
Вози заплачут в Коломії,
Величність узєла своє
І пригорнулася, чікає...
Кому Господь, за що дає?!
Прощенія попросит.
Най завирує й плине,
Не май на Господа образ,
Бо правду знає,
Любовию лиш віграє
Над буйним диво-граєм...

ПІСЕНЬ НАМИСТО

Біжит, вирує, закипає
До Чесу – буйних чорторий,
Ніколи й не дрімає,
Не зупинєєси й на мить,
Де верховоди явори
З далеких піднебес,
Не вибратиси ніколи,
Забракне волі...
Куди ж пощезнуло правсе,
Відчуй, та не проси,
Як в недруга граминку соли,
Дісталиси банальні ролі,
Не головні ж, – проте,
В Чорторії,
Не зникне Слово золоте,
Бо кола зично миє...
Гудут обважнілі вози,
Ніхто ж й не зупинит,
Немає блискавки, грози,
Де неба далеч темно-синє.
Невпинна мить: перероста
У вис піднесену й шілену,
Де вічність, там і висота,
Стоїт непроминуций знак,
Пісень тремких наместо.

І З НЕБУТТЯ ВІДРОДЖЕНІ МОТИВИ

Поема юности

I

Коли ж народиться, не знає
Ані звіздар чи лихоплут,
Святий ніколи й не згадає:
Не мною ж писаний статут.
Не зможеш слова освятити,
Як не прикаяний стоїш,
Непевний, вбогий посполите,
Що відбулось... Дешевий гріш
Ховаєш, де лиш вітер свище,
А ти – впокорений вітрек,
Стоїш над вбогим городищем,
Та заповзаєш, мов слимак,
В єкого, відай, крил немає,
Росу тонесеньку співаєш,
Та не нап'си аж ніяк...

II

...З поеми все колис зачєло,
Голосить безпробудно кряк...
А чим закінчилось, бурлаче,
Не знищить безпробудний Чєс,
Закрячєш, од нездоланности й образ.
Чого ж добився, розгубивши
Усі дивацькі словеса,
На кого ж помоливси,
Коли ж у слові проростав?..
Посивів, розуму набравшись,
А чи порозгубив,
На торг, де Господові страсті,
Не розлюбив, признайся ж,
В дитинство, ти не впав, –
Кричєли друзі, заздрісні та ласі,
Коли поему прочитав.
Ніхто не заздри, співчутливо,
Промовив друг Богдан: «Не знаю,
Подумай, чи ж не дешеві почуття,
Серденько крають»,
Проте, не відаю...

Ожинно, стиха поросло,
І цимбал душу перекрає.
А чи й потрібно си вертати,
Нарешті, начебто збагнув:
Поодмивай з байдужих ратиц, —
Москаль затегує війну,
Ми виграєм, бо кожен знає,
Та й запалає Чес,
Найбільші істини ламає,
Справляє доля Парастас...
— Навіщо ж так? Руйнуєш коло,
Суйбу знедолену отям,
Не стало б зичним болем,
Переросло у страм, —
Хтось промовлєє, наче з неба
Покотится луна,
Затужит неспокійний лебідь,
Тремтітиме струна...

III

...Та повертайся до поеми,
В котрій кохання ожило,
З найменшого гіркого трему,
Най оживаючи довкруз,
У пам'яті твоїй живе-дурманит,
Не став нікому, всяк байдуж,
Знайшовши, як на Водохреща,
З'єзавши незниккомий слід.
Пооживаючи, достоту,
Прорвется серце до польоту,
Доступні далі та висоти,
Тремтит у скронях дивен світ...
Настало, начебто уперше,
Вуста тремтітимут. Мороз
Тіла пригорне, обіпершись,
Відлунням до прийдешніх гроз.
Слова застрягнули у горлі,
Мов не твоїми ше були,
Зустрілися два болі,
До неба проросли.
Нехай кохаються, вирують
І запанують почуття,

Їх вічність знишкло помирує
Ні не на миг – але повік.
Легка хай буде ноша,
Не розгуби, щоб кожна мить,
Мов рання місячна пороша
Сіянням защемила.

IV

Поема щедро завирує
Із трав холодних та п'янкх,
Нахлинуть одчайдушні струми,
Подай же нам думок стрімких.
Хмарини возе поза небом
Тремтливо лиш загоголе
І полетить крізь висі лебідь,
Де сні стражденні спле...

V

Не стану навіть турбувати,
Ти надто довго спиш,
Голодним терням поливати,
Спориш, прим'ятий нашими тілами,
Травина кожна ж ожие,
Та не існує навіть драми,
Де світ влаштовує кортеж.
Ми утікаємо крізь вітер,
Котрий не здоганя,
Відлуння незрадливих літер,
На не пригладженій стерні,
Впивається в тіла болючі,
Заколе стиха звіддаля:
Вертавси серед ночі,
Наїхавши я на коня...
Чи ж винен коник опівнічний,
Що тихо задрімав,
Ніким не помічений,
Прокиньси, доленько німа.
Навіщо в Бога перекраювати,
Пробачивши, та не забув,
Як вирували долі кратери,
Ментрожачи мої думки.

VI

Зосталося, напевно ж,
Шо й не втопити, не забуть,
Суйбини місто кревне ж,
Де не розтане правди суть.
Простоїт хрест-бо на розпутті,
Господь помилював тебе
У день і праведно-посутній,
І небо юно-молоде.
Поему, встигши дописати,
Три крапочки взялись,
Чуття зумів перев'язати,
Шо народилися колись...
Не згинуло й не кануло
У Лету без вагань,
Із небуття прийшло, нагрянуло,
Ментрожить з вечора до дня.
Чому ж не відаю, не знаючи,
Промовлить Бог,
Даремно голову ламаючи,
Пишу поему лиш для двох...

VII

Когось не стало, Вічність міряє,
Зіркам не порозповість,
Минаючи, так бистротічно,
Лишєючи печальну вість.
Музики втомлено зіграють,
Навіють на усіх печаль,
Які нам душі поєднують,
Навіюючи біль та жель.
Та далечінь, не ісповідна,
Не відчуваєш грім душі,
Проте, чому ще й досі рідна,
Співають кант очерети,
Лягають лагідно, скорботно,
Закрають, болем запечуть,
Хто вірити ще годен
У почуття, що затечут,
Бо ж треба і радіти,
Господь нам доленьку засвітит
Посеред ночі заячит

І приголубить, обійнявши...
Не проклинай ніщо на світі,
Нехай гадде собі сичит,
Благослови тремке поліття,
Чини Господню мить.
Благословення дай прожити,
Проте кому ж і слово дарувати,
Бо звичне, як тремка вода,
Ачи повітрі вечорове
У позагублених слідах,
Тебе ж ніде немає,
Доймає відчайдушний страх...

VIII

Шукаючи тебе, не знаю,
Хто в цьому світі загубивси,
Вітрам квартиру відчиняю,
Довкола ж нас безмежна вись,
Яку я навпіл розламаю,
Не збайдужів і не втомивси.
Верниси до мене, Боже слово,
Єким я дихаю й творю,
Твої ж не посивіли брови,
Вустами з вірою молю,
Розпачно стиха промов'єю:
Кохання чисте ж не минає,
Засвічую зізду,
Дарма сурма печально крає,
Гольфстрімами не докорю,
Вертаючи із позачася,
А може се, – огонь Господній,
Мої шалені почуття,
Де хліб та кров, що первородні
Народжують нові життя,
Котрим потрібно волі й долі,
Та не спіткало б вороття,
Слова нехай замоле,
Гріхи остеклі нам просте.
Крокуй до сповіді натхненно
Знов почуття зашелестє,
Приляжуть стишено, смиренно,
Не вистарчить нічого їм

Простять, та не забудуть,
Коли постануть громовища,
То ж спалахне всевишня вись, —
В цвітінні, несмирена суть...
Нічого світ не промінеє,
Повік кохання не мінеє
Небесно-зоряний статут...
Ба й прохолоди не розвіє,
Надходить у найглибших снах,
Лиш остюки позалишає,
Війна повипила до дна.
Чи можна геть відгородити,
Немов розлити на віки,
Повинирнут дереворити
Зі спогадом німим.
Цвіте і нищечком гарує
Присниться в час лихий війни,
Яку не можна пережити,
Вертатиметься навіть в сні.

VIX

Пробудженє й не снілоси,
Як одвернувси дивен світ,
Усе перетомилоси,
Ци наступила благодать,
Природа відбуєла,
Забула буйну статъ,
Позабирала крила
І почутє втрачають сили,
Над трупом пролети,
Хіба ж не можна закохатиси,
Повстали хитрі вороги,
Неначе тіні сірих матриц,
Жінки примовкли до юги,
Ни заговорє, ни запіют,
Лише пронизливо сичє,
Ну гей би віру повтречєли,
Си обернули в потерчєт.
Ци не для вас писав поеми,
Слова порозливав,
Єк збожеволів, і до трему
Самого си злякав.

Та утікав у сні даремно,
Позникли і вони,
Порозвівалися, непевно ж,
Зернета знишкли, до пори.
Та й повилазили достоту
Злі мантилеписка трудні,
Задешевіли, до нівроку,
За що ж честоти продали,
Чи ж, може, гет продали,
Єкщо й колис вона вершила.
Перебираючи світи,
Зментрожені печалі
На службу чортови віддали,
Вуста позатулев,
Розфарбував, як навіжений,
Бодай іскриця спалахне,
То спалахнут вогненні чари,
Котрі не тішили ніколи,
Не нафарбовані істоти,
Ади є істина, а де ж кінець,
Не там, де здешевілі анекдоти,
Розповідав аж до нудоти,
Єк засівав лани пшеничні,
Тремтіли клени
І капала тремка роса,
У серце втомлено-вогненне
Забуте, безіменне,
Прозоре, та ляне.
Промовив стиха,
Щоб не почув і Юда,
Бо зрада й нині ще у моді,
Про неї навіть не питай,
Хтось промовляє: годі, годі,
То молода
Застояна, гірка вода,
Та не лишєє і сліда.

*«Я не знаю того, хто привів.
Крізь ліси я його не уздрів.
Та іде він! веде він! — я знаю.
Він іде, хоч від страху кричить!
Він кричить, хоч дитя розбудить
він боїться ще дужче — я знаю».*

Василь Герасим'юк

Твій крик нікуди не зникає,
Дите давно не спит,
Його колише Каїн,
Для зради – ші існує мить,
Відай, найтонша, чи найдовша,
Не зронит ані слівце,
Пищетиме, ну гей би воше,
Довкола громища гремле,
Регочут безталанні трутні,
В шеол безмовно відлете,
Стежок не вкажуг
Ни Господь-вершитель,
Ни мудрий, праведний звіздар,
Пресвітла доле,
Повиростають вої та герої,
Від крові крок твердішає
Ідуг бійці від Трої,
Така – їх воле:
Ми ж – українці, Господом помічені,
Не залікають біль і трем,
Хоч рани в нас – не мічені,
Звізда засвітит праодна,
Єк день прийдешній – молода,
Благословене Боже...

ПОБАЧЕННЯ З ДРУГОМ

Ярославів Заяцю під час виставки у Снятині 2023 року
«Ой сяду, сяду, В вишневім саду,
Сяду, та й гірко заплачу...»
Народна пісня

I

Прийшов на побаченє з другом,
Той нікуди й не йшов,
Віднайшов, де дитєтко із плугом
Поздирало сліди підошов...
Його ж упізнати, де притихлі сокочут гаї,
Де батечко твій та мати,
Не притихнут й на мить солов'ї,
Мовчанєм їх розпізнаєш,
Поведут у далекі краї,
Де Лемківщина відпочиває,
Зачекаласи, мовби колис,
Серце закрає,
Аби сні відбулися.
Запрагнеш намалювати:
Син із конє ни впаде,
Тіло твоє молоде.
Нумо про птаха, співаймо,
Котрий, проте ж, не злетів, –
Серденько болісно, краймо:
Хто ж бо так захотів,
Ми такі ще – самотні
Птахи у зимовому сні,
Ми – перелітні,
Най виспівують чари смутні.
Чом не співати, –
Дивитси птах,
Буде вона на тилиночци грати,
На прарідних із дому вітрах.

II

Ти не повіриш у воскресє,
У могилі немає ж тебе,
Цвіти осінні

Й небо, єк сон, голубе,
Коник не спішиє,
Долаючи втомлену вись,
Світоч тобі прощєє,
Їхати ж ти не втомивси,
Тягнеси із молочаєм,
І полишеєє з відчаєм,
Квіти свої ж малював
Над голубим водограєм,
Правда ж твоя ожива...
Житиме вічно й цвістиме,
Ніщо не здолає його,
Суйба на віщих вітрах,
Минатимут болі та страх,
Лишєтимут далі й причали,
Живи у тремких кольорах.

З ПОКЛОНОМ НАШИМ МАТЕРЄМ...

Єков довгов здаєси
Тремтлива мамина сльоза,
То чистим пломенем проллєси,
То запече, та не зігнеси,
Скількох із бою визволєла
Огень та біль перекувала,
Невже в тоненькім потічку? –
Велике серце материнске,
Нічим її ни обіймати
І літ сто тисяч, а не триста...
Сльоза спалахує вогнисто,
Зіниці болісно горє,
Благаючи, дозвољ прожити
Одну найтоншу диво-мить,
Та Господові послужити,
Як негасимий світловид.
Ше незбагненно бути й бути,
Пришестєм чистої води...
Моя ти, ласко материнска,
Неначе Богова колиска,
Пісень сіде намисто.
Я притискаю до грудий.
... Немає теміні й не буде,
Лиш тепле лоно матерів,
Усе мине, та свято в груди
Галузков вдарит, світ розбудит
Ще до ранкової звізди.

СЕРГІЮ ПАРАДЖАНОВУ НА СТОЛІТТЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Генії ніколи не минають,
Не зникають із сердец,
Суйби гірко перекрають,
Не впаде Прокруст?
Та наймення, з Вічністю пов'язане,
Ти ж її не підведеш,
Не зрівнєєш, болісно із блазнєми,
Не український наш вертеп?
Хто допоможе долі розгадати
Господа не писаний закон,
Може, ще й засуне, поза Грати
Не знайде там правди рубікон,
Параджанов – Геній,
Не полишит Божий світ,
Шос таїтси пралюдське у нему,
І землі вклониласи низко,
В «Тінех...» прихилилася наводно,
Не давайте «Генію» спочити...
Повертаєтси, бо ж з нами:
Україна приймила,
Та скрижалі, мов Господні Грані,
Докінулиси віщого чола,
Правда Геніїв жива.
Чиста, прозріливо-філіГранна,
Ни перелітає, ек у снах,
Світ в любови попереливає.
Вміємо ми Геніям радіти,
Слава їм, правдиво ожива,
У всевишньо-чистий міт,
І стоїт на нему всенький світ!
Подивує й вітер навмане
Отворє красу нового днє...
Друзі: скажут: «Більший за легенду»,
Котра ж бо ніколи не згаса,
Не здає її в оренду,
Лиш ж сіяти, ади її – краса.

СИНІ ТА ЧОРНІ...

Диптих

I

Сині очи у твого ранку,
Чорні – у моїх ночей...
Розгорни не збуджену фіранку:
Може, шос тебе ші запече?
У пречистій зосенілій далі,
Відків повертаєє печаль –
Полиск загартованої сталі
Й запотіла від жури емаль?..
Що ж іще, коли настане північ,
А за нею – сам не знаю, шо...
І давно відреготали півні
За досвітнім виспраглим дощем.
Ни кує, ни, певно, й не замеле,
Покупає у вогни листок,
Та крізь погляд захурделит,
Промовчит ек за спинов і крок,
Ув обличчє шпарко засмієси,
Єк в лице студеної біди, –
Отогди – у сині задив'юси
І забуду чорні – назавжди.

II

Поза жовтим – лиш голубий
Витікає в ранішнє надбрів'є...
І воркують тихо голуби,
Горлиці лете у зазимів'є.
Рано ші і пізно вже. Зима,
Зазирає в сині та чорняві,
Проминула, гейби задарма,
На тобі фарбів'я, гей на паві.
На лякливе тіло в позолоті,
Ліг собі осінній туманец,
Ти ші є на присмак і на дотик,
Єк пташине око в сторонец...
Божество ци жінка проминуці,

Я ж хотів забути, та дарма,
І заплаче тіло, вийме нути,
Ба й минулого, мой жель, уле нема.
Спогади хмеліло утікають,
Де лиш хвиля б'ється раз-по-раз,
Ти ж мене забула. Ба й не каюсь,
Б'є в лице відосенілий град,
Та кохання, певно, не минає,
Заповів його нам Господь-Біг,
Та й життя намарно утікає,
Зіроньку забути я не зміг.
Серед неба місця вистарчає,
Може, там си здигаємо й ми,
Вип'ємо хмільного болю-чаю,
У засніжжі тихої зими.
Розійтиси, певно, ми не зможем,
Ні розлуки невблаганний глід,
Ані терня, що ж не заворожит,
Нас малих – підкови диво-слід.

Чую, вдосвіта голос тилинки
Крізь бетоновані стіни глухі,
Біжу, гейби по линві,
Підо мнов – филі лихі.
Тихо заграє, боїтси,
Порозтинати межу,
Межи якої розхитаний відчей, –
Крадьми єго стережу.
Плачеш, тилинко, полинно,
Остатний завітне шафран?
Єк заворушитси плинно,
Поїдом їстиме білий туман.
Бетонні застінки німуют,
Прикаянно плаче душе
Голосом чистим чужої тилинки,
Роздвоєна світла меже.
Не поєднати, не склеїти міцно
Будут боліти і країти вдвох:
Гейби оклично й провісно,
Промовит, – єк Бог.
Відчаю чиста землиці
Злеже на груди твої,
Лише роса схаменеси,
Не стихнут в гаях солов'ї.

ДУХ ПІДНЕБЕСЄ

Почуй, з тремкого піднебесє,
Де філі – чистих вітряків,
Голос потужних кресів,
Ступає світла перелесник
З розгублених редків.
Лунають пломені коханє
У чистих доторках душі.
Прокиньси вдосвіта, з поранє,
Коли звучє найтонші грані,
Співають нам очерети...
Ізгоречи ти повеслуєш,
Шукаючи предвічну длань,
Пречисту днину помируєш,
Мене ж почувєш:
Нікого не порань.
Христос не проминає хати,
Де не стихає колєда.
Усміхнена, ласкава ненька,
Зуміє сина привітати,
Де ж долі стелитси греда.
А най і мир у нас прибуди,
Неначе води веснєні,
Всміхайтеси до Ісуса, люде,
Лишєйте заздроців полуди,
Витайте прєнощи страстні.
Се ж Богоявленє Господнє,
Душі торкниси, єк води,
Прозорі сні, єк із безодні,
Тебе відвідають сегорку,
Пречисто-світлий молодий.

Я закохавси до нестеми, тремтів та грів,
Позводив храми, до инчої, єк ни до зрів.
Тремте вуста, Господь розлучит,
Кипує, крас, промовчи ж,
Промовлю, єк молитву, з восени,
Весна виспівує, кохання в світ ресний,
Не можу слова позабути, не тане, запече,
Запрагне бути й не втече...
Молиси, коб вітри:
Гори нам, зіронько, гори,
Не відгорай, у тебе вірю,
І тішуси: ти в мене є,
Лаштуй тоненьку ліру,
Лети ж до вічності, лети...

Не треба з фальшу починати,
Веснену вістраждану днинку,
Благослов'єє нене сина,
З молитви треба розпочети:
Встаєш із ране, спит Планета,
Видніютси ось пишні гони,
Прокинулиси дерев тремтливі крони,
А серце де твоє, піїте?
Вирує, боліми стікає,
Упасти б на землицу пишну,
Щоб зацвила, заколосиласи,
Послухай, Господи Всевишний,
Пошли їй благодатей силу,
Щоб воріг попропав без вісти,
Коб на конє ни міг би сісти,
Домчєв до чорного сибіру,
Де віднайде й свою могилу
Таку ж смутну, єк неміч сіру,
Благослови, Вишний Боже,
Я вірую в Господню силу.
Благаю миру й тільки миру,
Який ніхто б не міг здолати
Ми всі ж – єдині на Планеті,
Єднаймося, шо найдорожче,
Закопуймо убивчу зброю.
Най мир настане в усім світі,
Тремти в огидні непокори!

СПОГАД ПРО ДОРОГОГО НАВЧИТЕЛЯ

*«Я люблю тебе степом, Дніпром і Тарасом,
Орлім небом в барвистості хмарних споруд.
Я люблю твої рухи, вчаровані часом,
І вологу, розтулену музику губ».*

Микола Вінграновський

Коли торкнешся Вічності, ек Слова,
Яке лиш Бог причасно догліда,
Торкавси до світої крові,
Вирує в тілі молода,
Та не втікає, де лиш морок
З ненависти всеціло припада,
Подивитси найдужчим зором,
Дарма, що й Вічність випала сіда...
Ніщо й вовік зістарітиси не зможе,
Плекаючи його, благай: «Світи,
Клади у людства на сторожи,
Благаючи, рости й рости.
Бо завирує, що ни відмирає,
Ти наша, пісне золота,
І неподільна, Незворушний Страже,
І долі подолай утомлені літа,
Розбуджуй, квітно-переквітна,
Виполуй гнійний, супостатський глід,
Най колоситси втомлено-дорідне,
Моєї мови нескінченний рід.
Торкайси Слова, чесно та правдиво,
Звучат кріз боли й лють світлі,
Не знаю біршого прадива,
До зізд та неба проросту.
Могуттє наше, мово не смиренна,
Втвори вуста, незмірна висото.
Хто мові служить, ходит серед неба,
Думками високости дороста.

СВЯТІ ВЕЛЬМОЖІ

Надходить ранок, не спросонє,
Почуй оклично-спраглу річ,
Коли слова ударє дзвоном,
Спалахує сто тисіч свіч,
А може, сонце запалає,
Проте ж і місце ни є,
За Сходом слідом позакрає,
Ни з Півднє ше його нема.
Порозбудив, ніхто ж ни відав,
Порозливав тремку росу,
Коли зментрожений Всевідо,
Злаштує вранішню красу,
Лиш доторкниси, чинно марю,
До серце донеси,
Її вишнево-благочинну,
Верни до мови голоси.
Її кохати ж файно мусиш,
Як сіль, росичку й тишину.
Та хліба вранішню скоринку,
В яких ніколи не мине.
...Зринай, коли ще й звізди
Не попрокинулиси, атож,
За небосхилом світе,
Мов привиди світих вельмож...

Теменні почуванє: куди ж іти, попрошувати,
До кого душу прихилити? Гуде напуджений фарватер,
Бо світ знедолений ші спит, а манівцєми віщий кратер,
На волю, Світе, відпусти... Та хто те знає? Митар-батер,
Уміє хитро фіглювати, та з келиха поналивати,
А хто ж тобі усе простит, нема зірок, дес позникали,
Невже примаритси, проте ж. Покрило небо вузлувате,
Але ж не займане – твоє. Ни зрадит, ни відпустит,
Де почиває самота, примарит лишь Прокруста,
Ни просто вічність розрідити, наході моці й суть,
Хоч помолиси, посполите, до сповіді ж усі прийдуть.

Прийдеш колис до високости, вміло розгадай,
Стаєш на людному помості, думок гайнує череда,
Якщо зумієш розгадати, у очи впевнено, дивиси,
Прямцують зверхні супостати, та ти із ними не мириси,
Зове до бою Україна-мати, ти їй у очи подивиси,
Там тільки болю та завзяте, до слова правди споряди,
Пірви брехню на дрібне шмате, та гордо, нездоланно йди,
Твоя ж бо зброя – слово віще, нехай у нас вогнем кипит,
Кріпи свій крок, міцніше стали, до нездоланної звізди,
Котра розбудит, Світлий Боже, веди до світлої мети,
Стоїть нам Слово на сторожи, формує потег висоти...
Ти мусиш гідно, чесно йти!

ЗНАЙОМІЙ НЕЗНАЙОМЦІ

Вікторії Б.

Очима випити би тишу, котра ніколи не мине,
Візьму її та й заколишу, в душі засне,
Відчуєш, ек вона задише, крізь погляд промайне,
Торкниси, посміхниси, привидитси тобі,
Тектиме з гір аж до понизє, ни промайне.
Заворушитси, zostавит ни зглибимий слід,
Гей слід циганский колісници, перемайне, в полон візьме...
Твоєю посмішкою тішус, нима між нами ста доріг,
Лиш переліг...
Весна постукає бентежна, сніжинок не вситимий слід,
Торкаюси так обережно, кладу до віч твоїх, ек сніг.
Суйба неначе повеліла, та й не прокажиш, поклониси,
Красою зніженого тіла тоненьким взором торкниси.
Вертаюси до тебе, даруй тремтливі почутє,
Потішуси, тремчу, безмовно.
До зір спасенних пролетє,
Нема ні відчаю, ні жалю,
Ані в минулому порад...
Пташатко ніжно проводжає,
Яке іще не знало зрад.

Приносити, що мріє, окрилено прожити,
Хоч вітер в спини віє, та не проси його спинити,
Бо зорі нам напровоює й росу на стеблах золотих.
Цього ж немало, щісте вистоїт на них,
Та й голуб стиха заворкує і заспіває нам на двох,
Моя голубко сизокрила, співай натхненно,
У пісні – сила, стримна, помолиси,
Любов безмежна поєднала, бо непорушні береги,
Тримаємо штурвали, до волі йдімо, єк завжди...
Несім тремкі корали, коханє зболено закрай,
Розвиднуйси, збирай до слова
Гурячи почуттє, та до нестями зачаровуй:
Назустріч правді чесно йди.

Чи буде ще тобі прощення?
Тремтять зневірена сльоза,
Гуляє вітер безіменний,
Якому правду розказав,
Благословив ни покоретиси,
Одна ж у тебе голова,
А не дисеток хитрих матриц,
Єдина, рідна булава,
Господь подав, благословивши,
З небес перехрестив,
Промовив стиха:
Ни підкорейси,
Бо ни пробачу я тобі.
Народжуй рими та мотиви:
Ни маєш права ні на зраду,
Най Слово до людей росте,
Триває битва за країну,
Гірка, запекла, непорушна,
З віків єких ще ни було,
Най не підводить Слово скрушне,
Що в люті безмірну проросло.

Хто ж там чекає, за порогом,
Де й ночі гет нема,
Вітрєк, гойдаючи чертоги,
Браточку, канула й зима,
Виходь веснєнку зустрічєти,
Яка ше юна-молода,
Зумій з собою повінчєти,
Шумує збурєна вода
І повінь стиха стрєпенєси,
Перегортає острівци,
Та серце трєпетно заб'єси,
Єк щістє, втрачєне в житі,
Та хтос підказує дорогу
Не манівцєми, ос – тудє,
Дє стєжєчка, ну гєй би з крици,
Й не губит мічєні слідє...

Стоптані губи твої,
Прагнучи ласки,
Кличут у дальні гаї,
Співаючи, де солов'ї,
Не змовкають і гави,
Каркають лунко, підступно,
Коли прилетє до гаїв,
В безіменнє гайнути,
Місце ни має і там...
Губи твої затремтє,
Хто ще буде кохати?
Може, розгнівана тать
Захочеш заспівати.
Чом ти, красуне, мовчиш?
Я за тобою прийду,
Будеш чекати?

УСЕ Ж НЕБАВОМ...

*«Заснути вона не встигає,
Як щось увіходить без стуку
І поночі поруч лягає,
Із вуст не зронивши ні звуку.
Всю ніч їй, тамуючи подих,
настирливо дивиться в очі.
А поночі тихо по сходах
ще за до наступної ночі».*

Микола Хвильовий «Нічний гість»,

Ци жінка ти, а може, привид,
Котрий шукає знову ночі,
Знайшовши в лісі гливи,
Лишень байки собі торочиш...
Мара чи марево поденне,
Та й не чекаю тої ночі
І не прощаюси, пророче,
Дощиська падають мінливі,
Та й землю, певно, напоїла,
Лиш Вельзивул благає, мало,
Не принесла мені ти крила,
Тремку мельодию вділила.
Слова заснули, причаїлися,
Немов прина́джені курчєта,
Невже ж до осені чікати?
Не вмію навіть рахувати.
То се ж любов твоя підступна,
Чи хтос від неї став щісливим?
Гуде в душі підступний кратер:
Вампір чи Чорт неполохливий.
Бо ж тимчасове все, небавом,
Де й почутє ни ночували...

КОЖДОМУ СВОЄ...

Диптих

I.

Приходь до мене, не бариси,
Допоки ще тебе чікаю,
А втім, повірив б'є у очи
Таке, що й годі зрозуміти,
Цвітуть у тебе кипариси,
А я, повір, давно втомивси,
Чікати із калини чаю,
Цвіте, горить, аж запалає,
Світами душу заволочит,
Біжу, зментрожено, до гаю
Ти й ніжно й тепло пригортаю...
Нема різниці, май промовиш,
Чого чікати, ба й не знаю,
Не континенти розділяють,
А щось таке, що болем крає.
Кордони? Може, та не знаю,
Тому ж і спокою не маю,
Кажу і цю журбу безкраю
Ні з ким не хочу розділити,
Господь лиш на тилинці грає,
Не хочу я чужого мита.
Мій рай, де я, та й пекло також,
Хіба ж не так, далекий посполите?
То ж можеш більш не дорікати,
Хто як засіє, буде й жити.

II.

Твердішим став, либонь, від сталі
Й ні чим я маю, ще тебе купити,
Вже краще тут, у ріднім краї
Усе, до болю, розділити,
Перелетит, немов омана,
Подякуй Богови за ласку,
Бо знає краще: познімай облудні маски,
Коб не прилипла, май, до пики.

Йой вибачей, лиця тремкого,
Мой не з одної ми Планети,
Чи ж ти забув, ми ж – не поети,
А може, вчаділі естети.
Ну, що ми ще не поділили,
Невже кусають рідні воші?
Я сплю собі спокійно й чесно,
Та не рахую, раз за разом,
Чого не хочу й ниньки мати,
Є те, чим ненька наділила,
Живи, як вмієш, брате,
Та й не тягни всі жили натще
Й не вирви нам незмірний кратер,
Бо й так роботи вистачає,
Встигай лиш плечі виставляти,
А руки в нас – тривкі й тривалі,
Й кісток не треба іншим мити.

БЕЗСТРАШНІЙ ГЕРІ

Тривога з ночі наступала,
Бомбили Україну-неньку,
Не чув, бомбиська десь упали,
Та Львів і Харків не минали,
Хоч се далеко та й не близько,
Де жертви, мирні люде й діти,
Не дочекались світанку,
Чекаєш, Господи, до ранку,
Для них вже сонце не засвітит...
Молитиси і читати «Отче наш»,
Як прочитала втомлена поетка,
Се ж Гера, нігде не дінеться фураж,
Душа ж її – не в еполетах,
Проста, ба й можна пригорнути,
Та й погляд чистий і суворий,
Зумієм все перегорнути,
Весна ж надходить, канув лютий,
Та в березні, не вірю, брате:
Невже нам легше помирати?
Твій позір вицвілий, та ж лютий,
Та вірші треба всім читати.
Щоби відчув, се ж наша війна,
«Моя поезія має бути», -
Сказала, ек запечатала,
Та задивл'юси в чисті очі,
Прадобре серце, вірю, доньці
Та й в Україну, хто видів сонце,
То й миру хоче...

ДИТИНОЧКА ЗАСВІТИТЬ СОНЦЕ...

Понура нічка промайнула,
Коли й тривога проминула,
Та сон забрала ненароком,
Куди ж гайнула й не присниться...
І місяць зник, зів'ели зізди,
Усе ж мовчить, ек правду знає,
Бог день один розпочинає,
Ба й не засну, чекаю сонце,
Того, що ми усі чекаєм,
Тримає віру на долоньци,
Мала дитинка у віконці,
Там правда й наша Перемога,
Я вірю, Господе Спасенний,
Твої засвітяси остроги,
Твої буяють наші гени,
Нема в нас инчої дороги!

ДАЛЬНІЙ СПОГАД...

Любов-бо навіть не закрає,
Її чомус, мов не було,
Сусіда на тилинці грає,
Товче його, як скло.

Бракує звуків, барабубон,
Ударит марша на парад,
Озвутси вмить корнети-труби,
Внесут в мелодій рівний ряд.

А далі скрипочка зимліє,
В струну ударит гітарист,
Данцюють Любки та Марії,
Підноситші сусідський свист.
А ми данцуємо зухвало,
Хто, ек уміє, лиш у такт,
Трубач Васько гукне: та ж мало,
Сусід Івась, ек мудрий грак,
Затегне свистом туди й суда,
Стецько-нанашко в бубон б'є,
Хтось випинає гордо груди,
І вторить польку солов'єм...

Тут вам і данці перерівські,
Бо ж грають їх Лазаруки,
Вони ші парубки не львівські,
Ади виводє залюбки.

За що прокляв і сам не знаю,
Любови, наче й не було,
Ба й серце, наче б не закрає,
Лиш обманув і запалав,
Куди ж ідеш, мов на могилу
Та сльози, мовби не течуть,
Повитікали, де ж бо суть.
За що ж проклев,
І сам не знаєш,
Мовчит окрадена душа
Лиш хтос благає: годі ж, годі,
Нудьгує ворон в небесах.
Не туга се, тремтит прощання,
Позникло все любов, краса,
Лишилося ото послідне,
Що покидає й тихо просить
І даленіє в голосах,
Котрі зникають, щоб розтати,
Чи ще згадає Божий світ,
Чи безпробудно зникло канут
У роздоріжжях днів та літ.

ЩЕ ТЕМІНЬ...

Не виринай, коли ще темінь, не промовляй до мене слів,
Такі ж вони, неначе кремінь, в душі які ти перегріла,
А може, тільки пропекла, нема ні ласки, крихти сорому,
Лиш тільки – помаху крила, бо ти ж – не птиця, крил не маєш,
Лиш зледенілий гострий дзьоб, яким довбеш облудне тіло,
Мов непокорений мікроб. І розростаєшся тихонько,
Бо ж мало вимерлих клітин. Ти, мов засушений опеньок,
У чарах вимерлих судин...

СВІТИСЯ, ЗОРЕ

Не відступиси, не промайни, єк квітка на світанні,
Торкниси стремної струни на дланні,
Не дай душі сповзти туди, де темінь зачманіє,
Не позмімай усі труди, де племінь зеленіє,
Росте ж Господній виноград,
Шоби постав сьогодні,
Та не побив його ні град,
Ні дні трудні й холодні.
Най світится крізь темні води,
І прагне сотворитися,
До витоків святих свободи,
Вставай, провиш: «Отче наш»,
Пора й тобі молитися.
Порозганєє вітер хмари
І дощик лиш промовит,
Віршуй та й рими не шукай,
Заквітнуть диво-китиці...
І день тендітний зустрічєй,
Прозорий, ніби ситец.
Ти пригортаєш до грудей,
Шукай, де схили й гори,
Віддай у красній боротьбі,
Світиси, ясно зоре!

ЗАПОВІДЬ ВСЕВИШНЯ...

На дощичку тремтє бузок і вітер клени колише,
В природи постає сезон, коли ж усе пурхає,
Шоби тєгнутиси увись, слова із теплих літер,
Торкались до пишних уст і промовлєли щиро,
Ти чуєш: я тобі клянуси, не подоланним миром
І світлом чистим, єк обрус, і матінка столи накрила,
Та й пригорнула, поклєласи: «Помолімоси Богу,
Звізда досвітня зайняласи коло твого порогу.
Благословила й потекла, де ранок воду носить,
Благословлєю нас усіх, Пресвітлий наш Стороже...
Любов, Господня наворожит,
Немає більше благодаті, живімо, друзі, з миром,
І світ нам більш не потерпав, та й українцям вірив:
Хто переступит заповіти, Господь, того й скарає,
Стоїть на сему Божий світ, я на тилинці граю.

Тремтит на дощичку бузок,
Японські вишні,
Не вирвешся із сих казок,
Розквітнут пишно,
Чи заворожє, сколихнут,
Яке ж натхнення, хтос промовит,
Треба ж бути, аж до сокровення,
Ба се ж не мить, яка тече
З верхів, де пишні доли
І тішит маминим коржем,
Пригорне й заспокоїт.
Благослови слова мої,
Бо ж їхню віру взєли тремтливі солов'ї,
Кудас понесли, розтеклись,
Промовит безнадійний лірик...

Тремтів огонь, в каміні догорів,
Сльоза скотиласи, упала в нічку,
Тремтіла в неба темна стрічка,
Та хтос без когос помирав,
Розтоплеси твої тоненькі очі,
Проте ж весна прийшла і стиха йде,
Думки твої кудас тайком волочит,
Неначе правду розказати хоче,
Та в когос кроки втомлені краде.
Чий ж вони, та начебто не знаєш,
Сліди міліють, впізнаєш, весна,
Слова втомлено посієш,
Чому ж вона така не голосна,
То й не втікай, мене ж ти тут забула,
Я за тобов утомлено біжу,
Єк навздогін втіка шалена куля,
Її від когос, наче б стережу,
Єк проминає, скупана в любистку...
Чия ж, чия, та тільки не моя,
Тремтит чиєс загублене намисто,
По дітех враг не криючис стріля?
І не тремтит рука його шалена,
У брата цілит брат, не промахнися ж, Юдо,
Сліди лишєє, не тремти ж, москалю,
Чортиску черлений,
То ж вистав'єй тремтливі груди,
Настав і твій Едем
З тремтливої полуди,
З знетємлених твердих грудий.
Не треба ж раю,
Де щєстя й віднайдем...

ПОМ'ЯКШЕННЯ ЗЛИХ СЕРДЕЦ...

Весна постука у вікно
Тоненьким пальчиком тихонько,
Дивиси втомлено раненько
Вставай, очікуй вже вітри
Перелітають, мов би сном,
Відчуй, вітряче, їхній бренкіт,
Не заспокоїти вже їх,
Клади душу свою на крила,
Летє-тремтє, та синій подзвін
Вкладає дух у їхні сили.
Чого ж мене й не зачекаєш,
Невже нам знов – не подорозі,
Весна чекає на сторожі,
Тремтлива, ніжна та щіслива,
Торкниси її, всміхниси, ладі,
Чекає, тішити, хмеліє,
Немає тут і миті зради,
Зірниця зранку зазоріє,
Виходь туди, куда лиш серце
Тривожним вихором заб'єси
Чекав її у чемнім герці,
Вона дає тобі твердезні крила,
Тому з тривогов іскрити.
І ласков тремков стрепенетси.
І Матір Божа пом'якшеннім сердечок злих
Промінчиком тонким діткнетси...
Любов надходить всепрощена,
Торкниси йїрахманних губ,
Ти чуєш молити, Вселенна,
Бо їй ти мил, і навіть люб...

САМОВИРОК...

Єк хочеш знєти з шиї пута,
Податиси у ті світи,
Де пропаде гірка цикута,
Промовит хто ж, ану ж цвіти,
Кохай, люби тендітну чічку,
До серце радо пригортай,
Підставлє хтос тремтливу свічку,
Тремтє знекровлені вуста...
А чи було колис коханє,
Чи тільки вітром протекло,
Торкулоси уперше, єк востатнє,
В байдужу дикість проросло,
Чому, за віщо й стрепенутиси,
Мені ти, Господи, не дав,
Та й не дозволив повернутиси,
Де в'єси паморозь сива,
Де почутє пощєзли зникло,
Либонь, ти гет ни огледавси,
Отримав зараз дике пекло,
І правим є.

На Сході сонечко вже сходить,
Ружові пламені горє,
Торкаються мене тендітно,
Ще спле натовлені вітри...
Проте, ни спиш, чекаєш днинки,
Слова складаєш у рядки,
Мов прокидаєси дитина,
Ворушит вишенька гілки,
Цвіте, захоплено буєє,
Молиси, щістєм зацвіти,
Мій день промінчиком зіграє,
До него треба гордо йти.
Вже й бузьки в хату прилітають
Й день Перемоги золотий
Для українців заспіває
На всю Планету, всі світи...

До витоків отої мови,
Котра до серця приросла,
Прийшла, доземно поклонила,
Діткнулася твердої крові
Ти й чистим димом перейшла...
Любила, щиро пригортала,
Росов на травах зацвила,
Так буйно й ни опала,
Додала моці до крила.
Веснуєш, тішишси дитетком,
Нічю тебе ни застрашит,
В тоби народу буйна нитка
І правди нипохитний щит.

Слова надходє і відходє,
Гейби би і їх би й ни було,
І трутси, воловоде
Потрісуют, ек скло.
Попробуй заліпити,
Ростут, зачаєно мовчє,
Котрий же вік, єке сторічє,
Нікого й не навчє...
Дивитиси болісно в очи,
Планету ж, нищє і калічє,
З двосічним кайлом у руках...
Породи рушиє й зникають,
Народжені Слова,
Нікого більше не лекають,
А те, шо жити не дає,
З єкої вироблено глини,
Котро моє, а не твоє:
Хто сотворив найменє Боже,
Котрий нам Слово подає...
Постань незрушно коло него,
Та хоч замри, і стійко стій,
І ворожиска рєдом йтимут,
Де стелиси шлєхи курні,
Тремтє Іуди та Пілати, —
До України йде весна,
Чи не пора ж вести до страти:
Убивцю-куцого царька?!

НАРОДЖЕНЄ СЛОВА...

Пелюстка звільгло до пелюстки,
Єк притулилися й радіют,
Та й обважнілі згустки,
На денци молодіют,
Відчувши крила,
Де крутєси горнила,
Пересипають крихти волі,
Котрі ше милі...
З коріне постає волога,
Шо гілку напуває,
Єк болю засторога,
Втікаючи до Бога,
Народитси основа
І світлотіней переливи.
Пелюсточко, земли та крові,
Нечувано-тремка, мінлива,
Зродилоси протєжне Слово,
Із благодатної моєї мови,
Нехай Ґарує Боже мливо!..

Тонке омовіне з відлунє постане
Не згук, а відтінок лице,
З просонє повіє й розтанє,
Примірявши племінь вінце.
Розлого звучатиме сойка,
Ридатиме світло небес,
Господня тронка,
Розтанє свічев...
Ѓнотом торкатиси звуків,
Заліпле тонку самоту,
І не торкаються музики руки,
Збирають тремку висоту.
Переростають у хори рахманні,
Сабашем рвійно кріз терне звучє.
Потрібно тремкого зітханє,
Коб народилася тема чеканє,
Не минає і голос води...
Хто шукає слідів коханє, –
Бери і до себе веді!

Не кілька світу у вікні,
Лиш марево,
Кипит-вирує вариво
На ни пригладжені стерни,
За днеми чимчикують дні,
Куди прийдешні затекли,
В золу, гейби поперейшли...
Та болісно мені
Порожні ноші змилені,
Жите чи існування,
Ховають очі у зерні,
Шо не заколосилося,
Явилоси вві сні.
І горбитси на милицях –
Зросійщена кіріліца,
Трухляві та старезні пні,
Зринають болями.
Пригоси нути голосні
Та застигають порами...

Перебути, що тишу ламає,
Навпіл розділит – кєрвава зорє,
Котра дрїмає у вусах Мамає,
Поглядом ше докорє...
Докозакувалиси! Ви ж, вої-герої,
Покотом впали, зачешитси вус,
Гадали ,– діждалиси власної Трої
І Перемоги, єк білий обрус...
Ні вмерти, ні жити ,–
Бойовище,
Тужит-банує
Стриножений кїнь,
Вїтер лукавий то стогне, то свище,
У невідомість сповзає тїнь
Без предків окатих, що хором мовчє,
Повчають, – єк битву почати,
Чи кращє на засвіт кричєти,
Ховаючи мовчки мєча.
Чому ти притих, окаянний Мамаю,
Від кого чекаєш прощєнїя нові,
В обїймах твоїх помираю,
Тримаючи дух на тонкій тетиві.
Схрєстєси ни тїні – завбачно,
Служитимєш твердо і ревно
Із білим обрусом на чорнім столі.
Зринатимут волі трємкі Парастаси,
Читатимє їх Мамай:
Вої-герої, борїтєси й страху,
Закінчєси, зично, і нїч, і зима.
Примаритси казна-що на свїтанку,
Прокинеси й віща звїзда.
Тїні зникають до ранку,
Мамай предковїчний, не докорє:
Чи ви, козарлюги, чи вої-герої,
Рашистам віддали Азов,
А чи промінєли конєку на Трої,
Чому замовчала, веснєна грозо!

У ПЕРЕДДЕНЬ ВЕЛИКОДНЯ

Коли вертатися із ночі
Немає ані звичних сил,
Ані бажання... Сич торочить,
Якщо ти в образі єси,
Зірок нема, розтанув Місяць,
Чомусь мовчить собі Господь,
Немов пасе голодні вівці,
Співає голосом тремким,
Бо хто ж їх завтра буде пасти,
Нема ж кому, а то ж нема,
Розчесе вітер й на долівці,
Зірок посіє хоровод,
Неначе чорні та й не білі,
Минула ж, Боженьку, зима,
Та не знайдуть в чужій сторонці,
Хто ж сонечко трима дарма.
Чому ж сходить, бо ж Великдень
Постукає у двері знов...
Війна ж триває рочок другий,
Тривоги крають позараз,
Допоки буде ще тривати?
Хто відповість, якщо ж Господь
Не хоче мир прислати,
Перебирає невпопад,
Брехня ж ніколи щось не вродить,
Хіба лиш немічний туман,
Проте ж, чекаєш тільки сонця,
Розбудить знову білий світ,
Душі блаженні заскородить
І схаменеться дужий рід.

ПОЛИВАНИЙ ПОНЕДІЛОК... СВІТЛА СЕДМИЦЯ

Промовити бодай би слово,
Зірниця в небови мовчить
Та й Місяць надто гоноровий,
Лиш серце втомлено сичить...
Не заговориш, не промовиш,
Надходить суєта,
Мов сам до себе заговориш,
Та й хто усе ж перечита,
Переведе на мову згуків,
Виходь, де світ мовчить,
Мов занімів, стоїть безрукий,
Тривожно й немічно скрипить,
Збагнув, розвиднівся, нарешті,
Авжеж, либонь, доримувавсь,
Невже ти досі просто вештавсь,
Неначе з доленькою гравсь,
А де вона, кого ж спитати:
Звучить Господня Пісня.
То ж помолись, вдихни повітря,
Тебе свобода нині жде,
Яка співає з чистим вітром,
Що надійде собі з дощем,
Вдихни її на повні груди
Та й сумніви, – порозвівай,
Душі ж твоєї амплітуда,
Начисто перевій...
Куди ж летить нестримний вітер,
Не той у нього ж і клавір.
А втім, чиї постануть теплі нути,
Коли ж давно усе не те,
Печаль спаде тобі на груди,
Та й болем проросте.

КОЛИ Ж І НІЧОГО ЗГАДАТИ...

Диптих про самого себе

1.

Гортаєш дні, тремкі сторінки,
Яких не дописав,
А чи й допишеш? Чи вкарбуєш,
Коли повипала роса...

А втім, тобі й не видно, звідси
Минають дати провісні,
Купкуються, мов їм затісно,
Лягають на тривкому дні.

А може ж, зично відшарують,
Немов нічого й не було,
На цвинтарях лиш помирують,
Розмітять кольоровим склом.

... Чому ж ти геть не до кумекав,
Чи ще повториться колись?
Із далечі явивсь лелека,
Та й сам у себе задививсь.

Були ж бо друзі й веселились,
А ти і крил не прихилив,
Водою вишньою умились,
А далі сам собі поплив,

Неначе знав, що дна не буде,
А тільки паморозь весни,
Котра уколе гостро груди,
Непевним болем не трудним,

Таким, що зично запечеться,
Сльозою болю побіжить,
Лиш серце лагідне заб'ється,
На роздоріжжі пролежить

Й лежатиме, минають друзі,
А може, тільки... вороги,
Заходить сонечко на пружі,

Лишає втомлені круги...

Ба й більш нічого і ніколи,
Попереду гріховний страх,
Та й в нікуди веде дорога,
Не той клавір, не той же й Бах.

Яке ж сум'яття – не простиме,
Яка суєтна суєта,
Щезають не потрібні рими,
Котрий ще день новий горта,

Того, що більшого не буде,
Лиш порожнеча – на віки,
Ба ж не легкий, а тільки труден,
Чи ж не твої се сторінки...

2.

Приходь, суйбо, не сповідима,
Хоч на часочок надійди,
Розстав банальні зичні рими,
Від спогадів одгороди,
Та й розітри, що промайнуло,
Тепер на себе оглянись,
То й що побачиш, із намулу,
До нього і не пригорнись,
Ніщо й не виведеш, згадаєш,
Як в не подоланому сні,
Летів і марив, та й закраєш,
Що лиш привиділось весні,
Та й більш нічого, ба й забути ж,
А далі що нести й кому,
Тремтливі зосенілі барви,
Де вже нема ні бур, ні стуж,
А тільки відчай осоружний
Й минуле, аж до вороття,
Та й запитання, хто ж тут – ложний,
А хто ж прийшов на манівці?
Стоїш, розгніваний вітриську,
Та й порожнеча довкруги,
Нема й дощу, ба й надто слизько,

Зійшлись на прощу вороги.
Та їм і нічого сказати,
Мораль без казки й так щодня,
Палає у душі бездонний кратер,
Тремтить на вітрови стерня.

НЕСЕ НЕ ВПЕВНЕНА РУКА...

Ну, що ж іще перед тобою,
Закреслені порожні дні,
Біжать кудись, мов за журбою,
Такі порожні і смутні,
Чому ж постали з пересердя,
Неначе докір, ба й навіщо,
Лиш оглянувся, ба й дарма,
Лиш вітрюган на дворі свище
Й нічого більшого нема,
Та й більшого, авжеж, не буде,
В минуле тихо одійшло,
Та й настає понурий будень,
Розписане й не кольорове скло?
А лиш таке, котре дісталось,
Тому, хто тільки відзітхав
Та в майбуття, в тремке минуле,
Несе не впевнена рука...

Куди женеш свої вітрила,
Немає й вітру у степах,
А ти тренуєш власні крила,
Не спить отам ні вишній крах,
Ані оте, що в снах надходить
Понуре, жалісно-німе,
Що тільки душу заскородить,
Бо ж серце тільки обійме,
Чи лиш пригорне-приголубить,
Промовить, втомлено: не спи ж,
Сей спокій тільки приголубить,
А ти не чувано лети...
Піймавши вітер за крилята,
Вдихни і простір і весну,
Авжеж попробуй заспівати
Співанку чисту й голосну!

ЛЮТЬ ОД БЕЗПЛІДДЯ...	3
КОЛИ МИНАЮТСЯ ЕПОХИ...	4
ЗА СОТНЕВ ЙДЕ МУЖНІША СОТНЯ,	5
МИ НЕ РІДНЄ З ТОБОВ...	6
СИБІРСКА ОДИСЕСЯ	7
БАБУСЯ СКУЛЕНА ГОДУЄ ГОЛУБІВ,	8
ЗВІРИНЕЦ	9
МАЛЮЮ СОННІ АКВАРЕЛІ,	10
ПЕРЕДЧУТТІВ ГОРІЧА ФИЛЯ	11
РАННЯ ВІСТЬ...	12
КУПАЛЬСКІ СВЯТЦІ	13
НЕВГАМОВНИЙ ДРУЖЕ, СПИШ,	
ЗІЗНАНЄ	15
ДОПИВАЮТ ЛІТО БОГОМОЛИ,	16
НІЧ У НАГУЄВИЧІХ	17
МІРАЖ	18
ПІВНІЧ МИНУЛА – КОЛІР ВОДИ,	19
ВИГОРНИ ЖМЕНЮ ЦІЛЮЩОЇ ГРАНИ,	20
ПРИМАРНІ КРИХТИ СВІТЛІСКІВ	21
ПРИСМЕРК ЯБЛУК БАБИНОГО ЛІТА,	22
ОБИЧАЙКИ	23
ЗНАХОДИТИ СЛОВА, ЩОБ СВІТ ЗАВОРОЖИТИ,	24
ЗАСНІЖЕНІ ДАЛІ...	25
ТРЕМТЄ І ГУБИ, Й ОЧИ, Й РУКИ,	26
КРИШТАЛИКИ СПАЛАХУЮТ КРІЗЬ ОЧИ,	27
ШИНКАРКА З БЕРЕЖОНКИ	28
ІЗ ГРЯЗИ В КНЄЗИ	29
ВІДЛУНЄ	30
СВІТАНОК ПРОКИНЕСИ ГОЙНО,	31
ПЕРЕСТИГЛІ ТЕПЛІ СЛИВУЧКИ	32
НЕСТЕРПНО ДИХАТИ Й ЧИКАТИ	33
ВИНЦЕ ПУРПУРОВОЕ	34
КОЛИ ЗАБРАКНЕ ГЛИБИНИ,	35
УДОСВІТА НАДХОДИШ І ЧІТУЄШ,	36
НЕ ПРИХОДЬ ДО МЕНЕ Й НЕ БЛАГАЙ	37
НИ ЗАПАХНЕ ДОРІЖЕНЬКА,	
МОВ ШЛІЄЖОК ШІРОКИЙ,	38
ЦІНА МОВЧАНЄ	39
НЕ ПОВІРИШ, МОЖНА ДУМКАМИ	41

СОН ГОЛУБОЇ БІРЮЗИ	42
ПРИПУТНІ.....	43
ПІВСТОЛІТЕ НАШОГО ПОКОЛІНЄ.....	44
КОЛИ СИ ЗДИБАЄМ, ВАСИЛЮ,	46

ОДЦВІТАЮТ БІЛІ ХРИЗАНТЕМИ... .. 47

ЗОРЯ ДОСВІТНЄ.....	48
КУРАНТИ ЖИТИ НЕ ДАЮТ... ..	49
ТРИВОЖЄ НЕБО ЛІТАКИ,.....	50
ЧОРТОРИЯ – ВЕРТУХАЯ, НЕ ЗБАГНЕ, КУДА РІКА..	51
НОВОЧАСНІ НЕБИЛИЦІ ПРО ЙВАНА	52
ПІЗНА РУЖЄ.....	53
ТАМ, ДЕ ТИШЄ.....	54
ЗАПРАГНУ ПАННИ.	56
ЛІТА РОЗКРУЧУЄ ВІТРЄК... ..	57
ПРИРІК НА НЕ ЗДОЛАННІ ТРУДОДНІ.....	58
ОДГУДУТ НАЙПЕРШІ ГРОЗИ, ТРЕПЕТНІ ДОЩІ,.....	59
ВИШНЕВА БЛАГОДАТЬ.....	60
МОЛИТВА	61
НІЧ НА ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЄ.....	62
СЛЬОЗАМИ БОЖИМИ НЕ ЗРОШЕНІ,	63
ЗІЙШЛА ЗВІЗДА ДО МЕНЕ КРАСНА,	64
ТВОЇМИ ГУБАМИ	65
ВИДІНЄ НОЧИ... ..	66
Я ТЕБЕ НИ ШУКАВ І ЗНАЙТИ НИ БАЖАВ,.....	67
ТАНОК ДЛЯ ВУСТ	68
НИ ЧЄКАЙ, КОЛИ ЗВІЗДА ПОГАСНЕ, –	69
ЖИТТЯ, МОВ НЕБО, ВСІЯНЕ ЗІРКАМИ,.....	70
ТИХІ ВОДИ ДНІСТРА.....	71
НІДЕ НИ СВІТИТ, НИ ПАЛАЄ –	72
ПРОЩАНЄ З ДРУГОМ.....	73
МИ КРОКУВАЛИ, ЧЕСНО ЙШЛИ,.....	74
ХТО НЕ БОЇТСИ СМЕРКУ, – ПОВІРИТ,.....	75
РУЖОВІ ФІЛІ КОРОМИСЛОМ,	76
ТИХО-ТИХО, ТИХОПЛИННО ПРИНЕСЕ РОСА,	77
ХРИЗАНТЕМИ.....	78
ЗАПІЗНІЛА ВІХОЛА	79
ЖИТИ НЕ ДАЄ.....	80

НАВЧИСИ САМ СОБІ ПРОЩЕТИ	81
ОДА РІДНІЙ МОВІ	82
НЕНАЧЕ Й НЕ ПИСАВ ПРО ТИШУ,.....	83
ВІЧНА СЛАВА УКРАЇНІ!.....	84
ОДА МАТЕРИ.....	85
ЛЮБОМУДРОВІ НА ТРИСТА ЛІТ	86
МОРОЗ ДОБРАВСИ ДО ЧОРНОБРИВЦІВ,	88
ЗАГРАЮ НА ТИЛИНЦІ,	89
СЛАВЕНЬ ПЕРЕМОЗІ	90
ЯВИЛАСИ ВВІ СНІ,.....	91
НЕРОЗПІЗНАНА ДОРОГА	92
НА МІСЄЦИ, ДАНЦУЮЧИ, КУЛЬБАБИ,.....	93
РАНКОВІ МАРЕНЄ	94
ПОКИДАЮТ ЗЕМЛЮ ЛЕБЕДСТА	95
ТИ НЕ ЖУРАВКА – ЖУРАВЛИНА,	96
Я САМ ПІШОВ У МОСКАЛІ... ..	97
ПОСАГ ... ДЛЯ СЕБЕ.....	99
ВІДПОВІДЬ ДРУГОВИ	101
ХОВАЄШ ВОЧИ ВІД ЛУКАВОГО,.....	102
МИТЬ ЗАКЛАНЄ.....	104
ОСВІДЧЕНЄ.....	105
ЗАПЕРЕЧЕНЄ АРІАДНІ.....	106
ЛЮБИТИ ТАК, ЄК ТИ ЛЮБИВ,.....	107
ПРИСЛУХАЮЧИСЬ ДО СОЛОВ'ЇВ... ..	108
КОЛИ Ж ЗАКІНЧИТСИ ВОЙНА,	109
ГУДУТ РОЗБУДЖЕНІ ТРЕМБІТИ,	110
ДЕ ДРУЗІ, ДЕ ПОДІЛИСИ КУДИС,	111
У КОЛОМІЇ ХТОС ШУКАВ,.....	112
ЯКБИ Ж ОСМИСЛИТИ, ЗБАГНУТИ,	113
ДОПИТУЄШСЯ: «ЄК?» ВИСМИКУЄШ: «ЧОМУ?»	114
ПОСТОЇМО, ДЕ – ПРІРВА,	115
НА РОЗДОРІЖЖЮ, ЄК ПРИКУТИЙ,.....	116
ВЕЛИЧАЛЬНА.....	117
ВДРУГЕ ПОМЕРТИ... НІХТО НЕ ЗМОЖЕ	118
З ВОРОГОМ БУТИ НА “ВИ”.....	119
ВИДІНЄ БОЇМІВ... ..	120
СПОГАД ПРО НЕВ'ЯНУЧЕ КОХАННЯ	121
СЛОВА НІМІ, ОЗВУЧЕНІ БЕЗСОНЄМ,	122
КОЛИ ПОСТУКАЄ ВЕСНА.....	123

СЛАВА УКРАЇНІ!	124
ПРОВІДІНЄ	125
МИНУЛЕ НЕ ВЕРНУТЬ...	126
З'ЯВА ЛАНІ	127
ТИ ПРОСИШ, ГОСПОДИ, ЛЮБИТИ,	128
ВЕСНЄНА ПОХОРОНКА	130
РІВНОДЕННЯ	132
ЗАМІСТЬ ДОБРОГО РАНКУ	133
ПРО ЩО СПІВАЄ КОВИЛА	134
НАМ ПОРА ДЛЯ УКРАЇНИ ЖИТЬ...	135
ЄК ВАЖКО З ДУМКОЮ ЗІБРАТИСИ,	136
РОЗТАНЕ РАНОК У СЛІДАХ,	137
СУМ САМОТИНИ	138
ДЕ РОСТЕ ДЕРЕВІЙ...	140
КОЛИ ХТО ДУШУ РОЗПАНАХА,	141
МІЙ ХРЕСТ...	143
МИНУТ, КОЛИ Ж МИНУТ:	144
НЕМОВ ЗНЕВІРЕНО ПРОШКУЄМ,	145
НЕ ГОЖЕ ДУМАТИ Й МОВЧАТИ,	146
ДО ПЕРЕМОГИ ЙДЕМО	147
ВИСОКИХ СТРУН НЕ ЧЄС ЧЕКАТИ,	148
ПРОВІДНОЇ НЕДІЛІ	150
ВСЮДИСУЩА МОЯ ПЕЧАЛЕ,	151
ДУМОК НАКОЧУЄСИ ФИЛЯ,	152
ЗВЕРНЕННЯ ДО ЗЛАТОУСТА	153
ПРИВИДИТСИ, ЩО І НЕ СНИЛОСИ	154
КОЛИ НАРЕШТІ ПРОСВІТЛІЄ,	155
Я КЛАНЯЮСИ МАТЕРЄМ,	156

СУЙБИ ЗАБУТИЙ ПЕРЕЛІГ 157

ХАЙ ЗГИНЕ ВОЙНА	158
ЗАПРАГНЕШ РАНОК РОЗПОЧЄТИ,	159
РОЗБУДЖУЄ РАНОК МЕНЕ ДО СХІД СОНЦЄ,	160
КОЛИ ЗАВЕРШИТСИ СЄ ВОЙНА,	161
СПОВІДЬ ВІТРЕКА...	162
ДЕНЬ ВІДЗІГОРНИЙ	174
ТРОГЛОДИТИ	175
ГОЛОС КОДУ	176

ДАНЦУЄ ПОЛОВИК	177
ЗА СИБІРАМИ Й СИБІРИ,.....	178
ТАРАС МЕЛЬНИЧУК І БАНДУРА	179
ГІМН ВИШИВАНЦІ	180
ПОКРОВА.....	181
РОЗМОВА З ДРУГОМ.....	182
БУВ РАНОК, ХОЧ НЕ СВІТЛИЙ,.....	183
ДІСТАЛАСИ МОЙОГО СЛОВА ВОЙНА	184
ПОВЕРНЕННЯ ВАСИЛЄ ДО КОЛОМИЇ	185
ПІСЕНЬ НАМИСТО	186
І З НЕБУТТЯ ВІДРОДЖЕНІ МОТИВИ.....	187
ТВІЙ КРИК НІКУДИ НЕ ЗНИКАЄ,.....	194
ПОБАЧЕННЯ З ДРУГОМ	195
З ПОКЛОНОМ НАШИМ МАТЕРЄМ.....	197
СЕРГІЮ ПАРАДЖАНОВУ НА СТОЛІТТЯ	
ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ	198
СИНІ ТА ЧОРНІ.....	199
ЧУЮ, ВДОСВІТА ГОЛОС ТИЛИНКИ	201
ДУХ ПІДНЕБЕСЄ.....	202
Я ЗАКОХАВСИ ДО НЕСТЄМИ, ТРЕМТІВ ТА ГРІВ,....	203
НЕ ТРЕБА З ФАЛЬШУ ПОЧИНАТИ,	204
СПОГАД ПРО ДОРОГОГО НАВЧИТЕЛЯ	205
СВЯТІ ВЕЛЬМОЖІ	206
ТЕМЕННІ ПОЧУВАНЄ: КУДИ Ж ІТИ,	
ПОПРОШКУВАТИ,	207
ПРИЙДЕШ КОЛИС ДО ВИСОКОСТИ, ВМІЛО	
РОЗГАДАЙ,.....	208
ЗНАЙОМІЙ НЕЗНАЙОМЦІ	209
ПРИНОСИТИ, ЩО МРІЄ, ОКРИЛЕНО ПРОЖИТИ,	210
ЧИ БУДЕ ЩЕ ТОБІ ПРОЩЕННЄ?	211
ХТО Ж ТАМ ЧЕКАЄ, ЗА ПОРОГОМ,.....	212
СТОПТАНІ ГУБИ ТВОЇ,	213
УСЕ Ж НЕБАВОМ... ..	214
КОЖДОМУ СВОЄ.....	215
БЕЗСТРАШНІЙ ГЕРІ	217
ДИТИНОЧКА ЗАСВІТИТЬ СОНЦЕ... ..	218
ДАЛЬНІЙ СПОГАД... ..	219
ЗА ЩО ПРОКЛЯВ І САМ НЕ ЗНАЮ,.....	220
ЩЕ ТЕМІНЬ... ..	221

СВІТИСЯ, ЗОРЕ.....	222
ЗАПОВІДЬ ВСЕВИШНЯ... ..	223
ТРЕМТИТ НА ДОЩИКУ БУЗОК,.....	224
ТРЕМТІВ ОГЕНЬ, В КАМІНІ ДОГОРІВ,	225
ПОМ'ЯКШЕННЯ ЗЛИХ СЕРДЕЦ.....	226
САМОВИРОК.....	227
НА СХОДІ СОНЕЧКО ВЖЕ СХОДИТ,	228
ДО ВИТОКІВ ОТОЇ МОВИ,	229
СЛОВА НАДХОДЄ І ВІДХОДЄ,	230
НАРОДЖЕНЄ СЛОВА.....	231
ТОНКЕ ОМОВІНЄ З ВІДЛУНЄ ПОСТАНЕ	232
НЕ КІЛЬКО СВІТУ У ВІКНІ,	233
ПЕРЕБУТИ, ШО ТИШУ ЛАМАЄ,	234
У ПЕРЕДДЕНЬ ВЕЛИКОДНЯ	235
ПОЛИВАНИЙ ПОНЕДІЛОК... СВІТЛА СЕДМИЦЯ...	236
КОЛИ Ж І НІЧОГО ЗГАДАТИ... ..	237
НЕСЕ НЕ ВПЕВНЕНА РУКА... ..	240
КУДИ ЖЕНЕШ СВОЇ ВІТРИЛА,	241

МИРОСЛАВ ЛАЗАРУК

СПОВІДЬ ВІТРЕКА

Вибрані поезії 2014-2024 рр.

“Писаний Камінь”

Косів

2024

Літературний редактор: Василь Шкурган

Автор обкладинки: Олег Ємельянов

Видрукувано в ПП “Писаний Камінь”

Свідоцтво Держ. реєстру: серія ДК, № 5083

Івано-Франківська обл., м. Косів,

вул. Незалежності, 28.

Тел: 067 342 07 47

E-mail: evrika-pk@ukr.net

Підписано до друку 18.11.24. Формат 60х84\16. Папір офсетний.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. 16,54. Обл.-вид. арк. 6,31.

Тираж 500 прим. Замовне 637.